

Sprawozdanie
z nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez
Pomorskiego Kuratora Oświaty
w okresie od 1 czerwca 2014 r. do 31 maja 2015 r.

Spis treści

1. Wstęp	4
2. Ewaluacja.....	6
Część A (okres od 1 czerwca do 31 sierpnia 2014 r.)	
2.1. Ogólne informacje o liczbie ewaluacji.....	6
2.2. Wyniki ewaluacji	9
2.2.1. Zestawienie ilościowych wyników ewaluacji przeprowadzonych w poszczególnych typach szkół i placówek.....	9
2.2.2. Podsumowanie analizy jakościowych wyników ewaluacji szkół i placówek w ramach badanych obszarów	12
Część B (okres od 1 września 2014 r. do 31 maja 2015 r.)	
2.3. Ogólne informacje o liczbie ewaluacji.....	28
2.4. Wyniki ewaluacji	31
2.4.1. Zestawienie ilościowych wyników ewaluacji przeprowadzonych w poszczególnych typach szkół i placówek.....	31
2.4.2. Podsumowanie analizy jakościowych wyników ewaluacji szkół i placówek w ramach badanych wymagań	35
Część C (okres od 1 czerwca 2014 r. do 31 maja 2015 r.)	
2.5. Wnioski z przeprowadzonych ewaluacji	56
2.6. Rekomendacje na następny rok szkolny.....	71
3. Kontrola.....	72
3.1. Kontrole planowe	72
Część A (okres od 1 czerwca do 31 sierpnia 2014 r.)	
3.1.1. Ogólne informacje o liczbie przeprowadzonych kontroli planowych...72	
3.1.2. Wyniki kontroli planowych	73
3.1.2.1. <i>Zgodność realizacji obowiązkowych zajęć edukacyjnych z ramowymi planami nauczania w publicznej szkole podstawowej</i>	
3.1.2.2. <i>Realizacja przez publiczne placówki doskonalenia nauczycieli zadania polegającego na organizowaniu i prowadzeniu doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie wynikającym z kierunków realizacji przez kuratorów oświaty polityki oświatowej państwa, ustalanych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, zgodnie z art. 35 ust. 2 pkt 1 ustawy o systemie oświaty</i>	
Część B (okres od 1 września 2014 r. do 31 maja 2015 r.)	
3.1.3. Ogólne informacje o liczbie przeprowadzonych kontroli planowych....79	
3.1.4. Wyniki i wnioski z poszczególnych kontroli planowych	80
3.1.4.1. <i>Zgodność realizacji wybranych obowiązkowych zajęć edukacyjnych z ramowymi planami nauczania w publicznym gimnazjum</i>	
3.1.4.2. <i>Realizacja przez szkołę obowiązku prowadzenia zajęć wychowania fizycznego</i>	

3.1.4.3. <i>Prawidłowość prowadzonych przez szkołę działań wychowawczych i zapobiegawczych wśród dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem</i>	
3.1.4.4. <i>Prawidłowość organizacji zajęć rewalidacyjnych, w tym liczba godzin i rodzaj tych zajęć oraz ich zgodność z zaleceniami zawartymi w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego z uwagi na niepełnosprawność w szkole ogólnodostępnej</i>	
3.1.4.5. <i>Prawidłowość wydawania przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno - pedagogicznych orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego</i>	
Część C (okres od 1 czerwca 2014 r. do 31 maja 2015 r.)	
3.1.5. Wnioski wynikające z kontroli planowych	138
3.2. Kontrole doraźne (okres od 1 czerwca 2014 r. do 31 maja 2015 r.).....	139
3.2.1. Ogólne informacje o liczbie przeprowadzonych kontroli doraźnych	
3.2.2. Informacje dotyczące organizacji i przeprowadzania kontroli	
3.2.3. Wyniki kontroli doraźnych	
3.2.4. Wnioski wynikające z analizy wyników kontroli doraźnych	
4. Wspomaganie (okres od 1 czerwca 2014 r. do 31 maja 2015 r.).....	143
4.1. Informacje opisujące działania Kuratora Oświaty w zakresie wspomaganie szkół i placówek	143
4.1.1. Przygotowywanie i podawanie do publicznej wiadomości na stronie internetowej Kuratorium analiz wyników sprawowanego nadzoru pedagogicznego, w tym wniosków z ewaluacji zewnętrznych i kontroli	143
4.1.2. Promowanie wykorzystania ewaluacji w procesie doskonalenia jakości działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek	143
4.1.3. Inne działania wspomagające.....	144
4.2. Wnioski z działalności wspomagającej	144

1. Wstęp

Podstawą prawną opracowania niniejszego raportu jest §19 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z dnia 9 października 2009 r. Nr.168 poz. 1324 z późn. zm.). Raport zawiera wyniki i wnioski z realizacji nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez Pomorskiego Kuratora Oświaty w województwie pomorskim w roku szkolnym 2013/2014 (w okresie od 1 czerwca do 31 sierpnia 2014 roku) oraz w 2014/2015 (w okresie od 1 września 2014 roku do 31 maja 2015 roku).

W okresie od 1 czerwca do 31 sierpnia 2014 roku wykonano **85** ewaluacji zewnętrznych całościowych i problemowych, przeprowadzono **7** kontroli planowych i **32** kontrole doraźne.

Stwierdzono, że dominującym poziomem spełniania wymagań przez szkoły i placówki jest poziom wysoki – **67,3%**. Poziom bardzo wysoki stanowi – **17,8%**, średni – **13,2%**, podstawowy – **1,7%** i niski - **0%**.

W okresie od 1 września 2014 roku do 31 maja 2015 roku wykonano **315** ewaluacji zewnętrznych całościowych i problemowych, przeprowadzono **380** kontroli planowych i **276** kontroli doraźnych.

Stwierdzono, że dominującym poziomem spełniania wymagań przez szkoły i placówki jest poziom wysoki – **71,8%**. Poziom bardzo wysoki stanowi – **9,6%**, średni – **15,5%**, podstawowy – **2,4%** i niski – **0,7 %**.

Rekomendacje dotyczące poprawy jakości pracy szkół i placówek w województwie:

- 1) Wspieranie nauczycieli w doskonaleniu ich umiejętności w zakresie planowania procesu edukacyjnego ze szczególnym uwzględnieniem włączania uczniów w organizację pracy na lekcji oraz budowanie atmosfery sprzyjającej uczeniu się.
- 2) Upowszechnianie wśród nauczycieli wiedzy na temat nowatorstwa w procesie uczenia się i nauczania oraz doskonalenie ich umiejętności w zakresie oceniania skutków i adekwatności nowatorskich działań do zdiagnozowanych potrzeb uczniów.
- 3) Wspieranie nauczycieli w doskonaleniu umiejętności prowadzenia diagnozy osiągnięć uczniów i wykorzystywania wniosków w planowaniu procesu indywidualizacji nauczania.

- 4) Doskonalenie umiejętności nauczycieli szkół i placówek w pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych.
- 5) Rozwijanie kompetencji nauczycieli w zakresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej z uwzględnieniem potrzeb rozwojowych ucznia.
- 6) Doskonalenie pracy szkół w zakresie prowadzenia analizy osiągnięć i sukcesów uczniów oraz określania kryteriów wzrostu efektów kształcenia i wychowania.
- 7) Inspirowanie gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych do poszukiwania sposobów na zwiększenie zaangażowania rodziców w życie szkoły.
- 8) Wspomaganie szkół i placówek w zakresie zapewniania bezpieczeństwa w szkole, w tym rozpoznawania zagrożeń, mających wpływ na poczucie bezpieczeństwa uczniów, planowania i realizacji skutecznych działań zapobiegających zachowaniom agresywnym i przemocy wśród rówieśników.
- 9) Wspieranie dyrektorów szkół i placówek w zakresie organizowania edukacji wczesnoszkolnej oraz w obszarze zapewniania opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz niedostosowanej społecznie.
- 10) Wspieranie pracy dyrektorów i rad pedagogicznych szkół i placówek kształcenia zawodowego w dostosowaniu do potrzeb uczniów w przygotowaniu ich do funkcjonowania na rynku pracy.
- 11) Inspirowanie dyrektorów do podejmowania działań w ramach pełnionego nadzoru pedagogicznego, motywujących nauczycieli do powszechniejszego stosowania nowoczesnych pomocy i środków dydaktycznych, stwarzających warunki do samodzielności poznawczej uczniów.
- 12) Wspieranie dyrektorów szkół i placówek w praktycznym stosowaniu przepisów prawa, ze szczególnym uwzględnieniem prawa wewnątrzszkolnego.
- 13) Wdrażanie działań w zakresie doradztwa zawodowego w szkołach i placówkach.

2. Ewaluacja

Część A (okres od 1 czerwca do 31 sierpnia 2014 r.)

2.1. Ogólne informacje o liczbie ewaluacji

W roku szkolnym 2013/2014 (w okresie od 1 czerwca 2014 r. do 31 sierpnia 2014 r.) przeprowadzono 85 ewaluacji zewnętrznych, w tym 6 całościowych oraz 79 problemowych, co obrazuje poniższa tabela.

Liczba ewaluacji przeprowadzonych w roku szkolnym 2013/14 (w okresie od 1 czerwca do 31 sierpnia 2014 r.) z uwzględnieniem typów szkół i placówek

Lp.	Typ szkoły/placówki	Liczba ewaluacji:		
		całościowe	problemowe	łącznie
1.	Przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego	2	31	33
2.	Przedszkola specjalne	0	0	0
3.	Szkoły podstawowe	2	16	18
4.	Gimnazja	1	9	10
5.	Licea ogólnokształcące	0	3	3
6.	Technika	0	2	2
7.	Zasadnicze szkoły zawodowe	1	2	3
8.	Szkoły specjalne	0	0	0
9.	Inne szkoły, o których mowa w art. 9 pkt 3d – 3e ustawy o systemie oświaty	0	0	0
10.	Poradnie psychologiczno-pedagogiczne	0	2	2
11.	Biblioteki pedagogiczne	0	0	0
12.	Placówki doskonalenia nauczycieli	0	2	2
13.	Placówki oświatowo-wychowawcze	0	5	5
14.	Placówki kształcenia ustawicznego i inne, o których mowa w art. 2 pkt. 3a ustawy	0	3	3
15.	MOW-y, MOS-y i inne ośrodki, o których mowa w art. 2 pkt 5 ustawy	0	3	3
16.	Placówki zapewniające opiekę i wychowanie, o których mowa w art. 2 pkt 7	0	1	1
17.	Kolegia pracowników służb społecznych	0	0	0
	Suma	6	79	85

W roku szkolnym **2013/2014** zaplanowano **330** ewaluacji, w tym **207** w szkołach samodzielnych i **123** w zespołach szkół.

Od 1 czerwca 2014 r. do 31 sierpnia 2014 r. przeprowadzono 85 ewaluacji, w tym **60** w szkołach samodzielnych i **25** w zespołach szkół.

W roku szkolnym **2013/2014** zaplanowano przeprowadzenie **330** (łączna liczba) ewaluacji, w tym: **33** (liczba) **ewaluacji całościowych** oraz **297** (liczba) **ewaluacji problemowych** w zakresie wymagań wskazanych w podstawowych kierunkach polityki oświatowej państwa, w wybranych typach szkół i rodzajach placówek oraz w zakresie wymagań wybranych przez kuratora oświaty:

- a) w przedszkolach (zgodnie z *podstawowymi kierunkami polityki oświatowej państwa*) – **69** ewaluacji;
- b) w szkołach podstawowych, gimnazjach, szkołach ponadgimnazjalnych, placówkach kształcenia ustawicznego oraz ośrodkach dokształcania i doskonalenia zawodowego (zgodnie z *podstawowymi kierunkami polityki oświatowej państwa*) – **126** ewaluacji;
- c) w placówkach oświatowo-wychowawczych (zgodnie z *podstawowymi kierunkami polityki oświatowej państwa*) – **8** ewaluacji;
- d) w placówkach doskonalenia nauczycieli, poradniach psychologiczno – pedagogicznych i bibliotekach pedagogicznych (zgodnie z *podstawowymi kierunkami polityki oświatowej państwa*) – **17** ewaluacji;
- e) w specjalnych ośrodkach wychowawczych oraz placówkach zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania (zgodnie z *podstawowymi kierunkami polityki oświatowej państwa*) – **3** ewaluacji;
- f) w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, ośrodkach umożliwiających dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim, a także dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym z niepełnosprawnościami sprzężonymi realizację odpowiednio obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki (zgodnie z *podstawowymi kierunkami polityki oświatowej państwa*) – **8** ewaluacji;
- g) wybranych przez kuratora oświaty - **99** ewaluacji.

Od 1 czerwca 2014 r. do 31 sierpnia 2014 r. przeprowadzono 85 ewaluacji, w tym **6** (liczba) ewaluacji całościowych oraz **79** (liczba) **ewaluacji problemowych** w zakresie wymagań wskazanych w podstawowych kierunkach polityki oświatowej państwa, w wybranych typach szkół i rodzajach placówek oraz w zakresie wymagań wybranych przez kuratora oświaty:

- a) w przedszkolach (zgodnie z *podstawowymi kierunkami polityki oświatowej państwa*) – **31** ewaluacji;
- b) w szkołach podstawowych, gimnazjach, szkołach ponadgimnazjalnych, placówkach kształcenia ustawicznego oraz ośrodkach dokształcania i doskonalenia zawodowego (zgodnie z *podstawowymi kierunkami polityki oświatowej państwa*) – **14** ewaluacji;
- c) w placówkach oświatowo-wychowawczych (zgodnie z *podstawowymi kierunkami polityki oświatowej państwa*) – **5** ewaluacji;
- d) w placówkach doskonalenia nauczycieli, poradniach psychologiczno – pedagogicznych i bibliotekach pedagogicznych (zgodnie z *podstawowymi kierunkami polityki oświatowej państwa*) – **4** ewaluacji;
- e) w specjalnych ośrodkach wychowawczych oraz placówkach zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania (zgodnie z *podstawowymi kierunkami polityki oświatowej państwa*) – **1** ewaluacji;
- f) w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, ośrodkach umożliwiających dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim, a także dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym z niepełnosprawnościami sprzężonymi realizację odpowiednio obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki (zgodnie z *podstawowymi kierunkami polityki oświatowej państwa*) – **3** ewaluacji;
- g) wybranych przez kuratora oświaty - **21** ewaluacji.

W roku szkolnym **2013/2014** (do 31 sierpnia 2014 roku) **zrealizowano 330** (łącznie liczba) ewaluacji, co stanowi 100% planu, w tym **34** (liczba) ewaluacji całościowych - 10,3% planu, **296** (liczba) ewaluacji problemowych - 89,7 % planu,

w ramach wymagań:

- a) wskazanych w *podstawowych kierunkach polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2013/2014* - **240** ewaluacji - 72,7 % planu;
- b) wybranych przez kuratora oświaty - **90** ewaluacji - 27,3 % planu.

W roku szkolnym **2013/2014** (do 31 sierpnia 2014 roku) kurator oświaty zajął stanowisko wobec **7** pisemnych umotywowanych zastrzeżeń dotyczących raportów z ewaluacji (zgłoszonych przez dyrektorów szkół i placówek), stwierdzając:

- zasadność zgłoszonych zastrzeżeń w całości - 2 przypadków;
- zasadność części zgłoszonych zastrzeżeń - 3 przypadków;
- brak zasadności zgłoszonych zastrzeżeń - 2 przypadków.

2.2. Wyniki ewaluacji

2.2.1. Zestawienie ilościowych wyników ewaluacji przeprowadzonych w poszczególnych typach szkół i placówek

Zestawienie poziomów spełniania wymagań państwa w poszczególnych typach szkół i placówek (z uwzględnieniem ewaluacji całościowych i problemowych zaplanowanych i przeprowadzonych w szkołach/placówkach samodzielnych i w zespołach).

I. Przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego*													
Poziom	Wymaganie												Razem
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	
A	1	4	4	1	6	0	0	0	0	1	0	1	18
B	1	26	25	1	25	2	2	2	2	1	2	1	90
C	0	3	4	0	1	0	0	0	0	0	0	0	8
D	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
E	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>*dotyczy również oddziałów przedszkolnych zorganizowanych w szkołach podstawowych</i>													
II. Szkoły podstawowe*													
Poziom	Wymaganie												Razem
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	
A	0	1	3	5	0	0	1	0	0	0	0	0	10
B	0	2	6	9	5	2	12	0	0	2	1	1	40
C	2	2	6	1	0	0	2	2	1	0	1	1	18
D	0	0	3	0	0	0	0	0	1	0	0	0	4
E	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>*nie dotyczy szkół zorganizowanych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych</i>													
III. Gimnazja*													
Poziom	Wymaganie												Razem
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	
A	1	0	2	2	0	0	0	1	0	1	1	1	9
B	0	4	5	4	4	1	7	0	1	0	0	0	26
C	0	0	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	4
D	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
E	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>*nie dotyczy szkół zorganizowanych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych</i>													

IV. Licea ogólnokształcące*													
Poziom	Wymaganie												Razem
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	
A	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	3
B	0	1	1	0	2	0	0	0	0	0	0	0	4
C	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
D	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
E	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>*nie dotyczy szkół zorganizowanych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych</i>													
V. Technika*													
Poziom	Wymaganie												Razem
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	
A	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	3
C	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	3
D	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
E	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>*nie dotyczy szkół zorganizowanych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych</i>													
VI. Zasadnicze szkoły zawodowe*													
Poziom	Wymaganie												Razem
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	
A	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
B	1	0	3	1	1	1	2	1	0	1	1	1	13
C	0	2	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	4
D	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
E	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>*nie dotyczy szkół zorganizowanych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych</i>													
VII. Poradnie psychologiczno-pedagogiczne													
Poziom	Wymagania												Razem
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	
A	0	0	0	0	0	0	0	0	x	x	x	x	0
B	0	0	0	0	2	2	2	0	x	x	x	x	6
C	0	0	0	0	0	0	0	0	x	x	x	x	0
D	0	0	0	0	0	0	0	0	x	x	x	x	0
E	0	0	0	0	0	0	0	0	x	x	x	x	0

VIII. Placówki doskonalenia nauczycieli

Poziom	Wymaganie												Razem
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	
A	0	0	0	0	0	0	0	0	x	x	x	x	0
B	0	0	0	0	2	2	2	0	x	x	x	x	6
C	0	0	0	0	0	0	0	0	x	x	x	x	0
D	0	0	0	0	0	0	0	0	x	x	x	x	0
E	0	0	0	0	0	0	0	0	x	x	x	x	0

IX. Placówki oświatowo-wychowawcze

Poziom	Wymaganie												Razem
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	
A	4	0	1	0	0	x	x	x	x	x	x	x	5
B	1	0	4	0	0	x	x	x	x	x	x	x	5
C	0	0	0	0	0	x	x	x	x	x	x	x	0
D	0	0	0	0	0	x	x	x	x	x	x	x	0
E	0	0	0	0	0	x	x	x	x	x	x	x	0

XI. Placówki kształcenia ustawicznego i inne, o których mowa w art. 2 pkt 3a ustawy

Poziom	Wymaganie												Razem
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	
A	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B	0	3	3	0	2	0	0	0	0	0	0	0	8
C	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
D	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
E	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

XII. MOW-y, MOS-y i inne ośrodki, o których mowa w art. 2 pkt 5 ustawy

Poziom	Wymaganie												Razem
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	
A	0	1	3	0	2	0	0	0	0	0	0	x	6
B	0	2	0	0	1	0	0	0	0	0	0	x	3
C	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	x	0
D	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	x	0
E	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	x	0

XIII. Placówki zapewniające opiekę i wychowanie, o których mowa w art. 2 pkt 7 ustawy

Poziom	Wymaganie												Razem
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	
A	1	1	0	0	0	0	x	x	x	x	x	x	2
B	0	0	0	0	0	0	x	x	x	x	x	x	0
C	0	0	0	0	0	0	x	x	x	x	x	x	0
D	0	0	0	0	0	0	x	x	x	x	x	x	0
E	0	0	0	0	0	0	x	x	x	x	x	x	0

2.2.2. Podsumowanie analizy jakościowych wyników ewaluacji szkół i placówek w ramach badanych obszarów

Podsumowanie analizy jakościowych wyników ewaluacji szkół i placówek, na podstawie raportów z ewaluacji, w ramach badanych obszarów.

Przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego*

Lp.	Badane wymaganie	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1	„Procesy wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dostosowywanie metod pracy do potrzeb dzieci i grupy przedszkolnej. 2. Planowanie, monitorowanie procesów wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci. 3. Wykorzystywanie wniosków z monitorowania w planowaniu i realizowaniu tego procesu. 	
2	"Dzieci nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizowanie podstawy programowej z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji. 2. Monitorowanie i prowadzenie analiz osiągnięć dzieci. 3. Wdrażanie wniosków wynikających z tych analiz. 	
3	„Respektowane są normy społeczne”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapewnianie poczucia bezpieczeństwa dzieciom. 2. Kształtowanie postaw odpowiedzialności dzieci za działania własne i podejmowane w grupie. 3. Monitorowanie i modyfikowanie podejmowanych działań wychowawczych. 	
4.	Inne: (ewaluacja problemowa w zakresie wybranym przez Kuratora Oświaty) nie realizowano		
5.	Pozostałe wymagania badane w ramach ewaluacji całościowej (w ujęciu kompleksowym)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca nauczycieli w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych. 2. Monitorowanie, analizowanie i modyfikowanie prowadzonych działań. 3. Udział dzieci w działaniach na rzecz społeczności lokalnej. 	

**dotyczy również oddziałów przedszkolnych zorganizowanych w szkołach podstawowych*

Szkoły podstawowe*

Lp.	Badane wymaganie	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	„Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Planowanie procesów edukacyjnych i stosowanie różnych metod pracy dostosowanych do potrzeb ucznia, grupy i oddziału. 2. Kształtowanie u uczniów umiejętności uczenia się. 3. Ocenienie uczniów pomaga im się uczyć się i planować indywidualny rozwój. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stosowanie nowatorskich rozwiązań służących rozwojowi uczniów. 2. Stwarzanie uczniom możliwości uczenia się od siebie nawzajem. 3. Wpływ uczniów na sposób organizowania i przebieg procesu uczenia się oraz umożliwianie im wykorzystania wiedzy w praktyce i i powiązani różnych dziedzin wiedzy.
2.	„Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizowanie podstawy programowej z uwzględnieniem osiągnięć uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego, a także zalecanych warunków i sposobów jej realizacji. 2. Monitorowanie i analizowanie osiągnięć uczniów, z uwzględnieniem ich możliwości rozwojowych. 3. Formułowanie wniosków z analiz osiągnięć uczniów. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Odnoszenie przez uczniów sukcesów na wyższym etapie kształcenia. 2. Wpływ wdrożonych wniosków z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów na wzrost efektów uczenia się i osiągania różnorodnych sukcesów edukacyjnych uczniów. 3. Efektywność podejmowanych działań dydaktyczno-wychowawczych na podstawie wyników analizy osiągnięć uczniów.
3.	„Respektowane są normy społeczne”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapewnianie uczniom poczucia bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego. 2. Znajomość i przestrzeganie zasad postępowania i współżycia przez uczniów, pracowników szkoły, rodziców. 3. Współpraca uczniów w realizacji przedsięwzięć będących wynikiem działań samorządu uczniowskiego. 	
4.	Inne: (ewaluacja problemowa w zakresie wybranym przez Kuratora Oświaty) „Uczniowie są aktywni”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zaangażowanie uczniów w zajęcia prowadzone w szkole. 2. Stwarzanie przez nauczycieli sytuacji zachęcających uczniów do podejmowania różnorodnych aktywności. 	

	<p>„Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej”</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizowanie podstawy programowej z uwzględnieniem osiągnięć uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego, a także zalecanych warunków i sposobów jej realizacji. 2. Monitorowanie i analizowanie osiągnięć uczniów, z uwzględnieniem ich możliwości rozwojowych. 3. Formułowanie wniosków z analiz osiągnięć uczniów. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Odnoszenie przez uczniów sukcesów na wyższym etapie kształcenia. 2. Wpływ wdrożonych wniosków z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów na wzrost efektów uczenia się i osiągania różnorodnych sukcesów edukacyjnych uczniów. 3. Efektywność podejmowanych działań dydaktyczno-wychowawczych na podstawie wyników analizy osiągnięć uczniów.
	<p>„Nauczyciele współpracują w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych”</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wspólne rozwiązywanie przez nauczycieli problemów, a także doskonalenie metod i form współpracy. 2. Wprowadzanie zmian dotyczących przebiegu procesów edukacyjnych w wyniku ustaleń między nauczycielami. 	
<p>5.</p>	<p>Pozostałe wymagania badane w ramach ewaluacji całościowej (w ujęciu kompleksowym)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca szkoły lub placówki z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku lokalnym wpływa korzystnie na rozwój uczniów 2. Analizowanie wyników sprawdzianu oraz ewaluacji wewnętrznej, formułowanie wniosków i rekomendacji. 3. Wspieranie dzieci zgodnie z ich potrzebami i sytuacją społeczną, w tym przy współpracy z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi i innymi instytucjami świadczącymi poradnictwo i pomoc. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowywanie i modyfikowanie oraz realizowanie koncepcji pracy szkoły przy współudziale uczniów i rodziców. 2. Wychodzenie rodziców z inicjatywami na rzecz rozwoju uczniów i szkoły oraz realizowanie przez szkołę rodzicielskich inicjatyw. 3. Wykorzystywanie informacji o losach absolwentów do promowania wartości edukacji.

**nie dotyczy szkół zorganizowanych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych*

Gimnazja*

Lp.	Badane wymaganie	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	„Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Planowanie procesów edukacyjnych i stosowanie różnych metod pracy dostosowanych do potrzeb ucznia, grupy i oddziału. 2. Kształtowanie u uczniów umiejętności uczenia się oraz stwarzanie im możliwości uczenia się od siebie nawzajem. 3. Ocenienie uczniów pomaga im się uczyć się i planować indywidualny rozwój. 	
2.	„Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizowanie podstawy programowej z uwzględnieniem osiągnięć uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego, a także zalecanych warunków i sposobów jej realizacji. 2. Monitorowanie i analizowanie osiągnięć uczniów, z uwzględnieniem ich możliwości rozwojowych. 3. Formułowanie wniosków z analizy osiągnięć uczniów. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wpływ wdrożonych wniosków z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów na wzrost efektów uczenia się i osiągania różnorodnych sukcesów edukacyjnych uczniów. 2. Efektywność podejmowanych działań dydaktyczno-wychowawczych na podstawie wyników analizy osiągnięć uczniów.
3.	„Respektowane są normy społeczne”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapewnianie uczniom poczucia bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego. 2. Znajomość i przestrzeganie zasad postępowania i współżycia przez uczniów, pracowników szkoły, rodziców. 3. Współpraca uczniów w realizacji przedsięwzięć będących wynikiem działań samorządu uczniowskiego. 	
4.	Inne: (ewaluacja problemowa w zakresie wybranym przez Kuratora Oświaty) „Uczniowie są aktywni”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stwarzanie przez nauczycieli sytuacji zachęcających uczniów do podejmowania różnorodnych aktywności. 2. Zaangażowanie uczniów w zajęcia prowadzone w szkole. 3. Inicjowanie i realizowanie przez uczniów różnorodnych działań na rzecz własnego rozwoju i rozwoju szkoły. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizowanie przez uczniów różnorodnych działań na rzecz rozwoju społeczności lokalnej

	<p>„Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej”</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizowanie podstawy programowej z uwzględnieniem osiągnięć uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego, a także zalecanych warunków i sposobów jej realizacji. 2. Monitorowanie i analizowanie osiągnięć uczniów, z uwzględnieniem ich możliwości rozwojowych. 3. Formułowanie wniosków z analiz osiągnięć uczniów. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wpływ wdrożonych wniosków z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów na wzrost efektów uczenia się i osiągnięcia różnorodnych sukcesów edukacyjnych uczniów. 2. Efektywność podejmowanych działań dydaktyczno-wychowawczych na podstawie wyników analizy osiągnięć uczniów.
	<p>„Nauczyciele Współpracują w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych”</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca nauczycieli, w tym pracujący w jednym oddziale, w organizowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych. 2. Wprowadzanie zmian dotyczących przebiegu procesów edukacyjnych w wyniku ustaleń między nauczycielami. 	
5.	<p>Pozostałe wymagania badane w ramach ewaluacji całościowej (w ujęciu kompleksowym)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca szkoły lub placówki z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku lokalnym wpływa korzystnie na rozwój uczniów 2. Działania realizowane przez szkołę lub placówkę promują wartość edukacji w społeczności lokalnej 3. Udział nauczycieli i innych pracowników szkoły oraz uczniów i rodziców w procesie podejmowania decyzji dotyczących szkoły lub placówki. 	

**nie dotyczy szkół zorganizowanych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych*

Licea ogólnokształcące*

Lp.	Badane wymaganie	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	„Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Planowanie procesów edukacyjnych i stosowanie różnych metod pracy dostosowanych do potrzeb ucznia, grupy i oddziału. 2. Kształtowanie u uczniów umiejętności uczenia się oraz stwarzanie im możliwości uczenia się od siebie nawzajem. 3. Ocenienie uczniów pomaga im się uczyć się i planować indywidualny rozwój. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stosowanie nowatorskich rozwiązań.
2.	„Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizowanie podstawy programowej z uwzględnieniem osiągnięć uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego, a także zalecanych warunków i sposobów jej realizacji. 2. Monitorowanie i analizowanie osiągnięć uczniów, z uwzględnieniem ich możliwości rozwojowych. 3. Wpływ wdrożonych wniosków z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów na wzrost efektów uczenia się i osiągania różnorodnych sukcesów edukacyjnych uczniów. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Odnoszenie przez uczniów sukcesów na rynku pracy.
3.	„Respektowane są normy społeczne”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapewnianie uczniom poczucia bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego. 2. Znajomość i przestrzeganie zasad postępowania i współzycia przez uczniów, pracowników szkoły, rodziców. 3. Udział uczniów i rodziców w modyfikacjach działań wychowawczych. 	
4.	<p>Inne:(ewaluacja problemowa w zakresie wybranym przez Kuratora Oświaty)</p> <p>„Uczniowie są aktywni”</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stwarzanie przez nauczycieli sytuacji zachęcających uczniów do podejmowania różnorodnych aktywności. 2. Zaangażowanie uczniów w zajęcia prowadzone w szkole. 	

	<p>„Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej”</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizowanie podstawy programowej z uwzględnieniem osiągnięć uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego, a także zalecanych warunków i sposobów jej realizacji. 2. Monitorowanie i analizowanie osiągnięć uczniów, z uwzględnieniem ich możliwości rozwojowych. 3. Wpływ wdrożonych wniosków z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów na wzrost efektów uczenia się i osiągania różnorodnych sukcesów edukacyjnych uczniów. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Odnoszenie przez uczniów sukcesów na rynku pracy.
	<p>„Nauczyciele współpracują w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych”</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca nauczycieli, w tym pracujący w jednym oddziale, w organizowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych. 2. Wprowadzanie zmian dotyczących przebiegu procesów edukacyjnych w wyniku ustaleń między nauczycielami. 	
5.	<p>Pozostałe wymagania badane w ramach ewaluacji całościowej (w ujęciu kompleksowym) nie realizowano</p>		

**nie dotyczy szkół zorganizowanych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych*

Technika*

Lp.	Badane wymaganie	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	„Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Planowanie procesów edukacyjnych i stosowanie różnych metod pracy dostosowanych do potrzeb ucznia, grupy i oddziału. 2. Kształtowanie u uczniów umiejętności uczenia się. 3. Ocenienie uczniów pomaga im się uczyć się i planować indywidualny rozwój. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stwarzanie uczniom możliwości uczenia się od siebie nawzajem.
2.	„Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizowanie podstawy programowej z uwzględnieniem osiągnięć uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego, a także zalecanych warunków i sposobów jej realizacji. 2. Monitorowanie i analizowanie osiągnięć uczniów, z uwzględnieniem ich możliwości rozwojowych. 3. Formułowanie wniosków z analiz osiągnięć uczniów. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wpływ wdrożonych wniosków z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów na wzrost efektów uczenia się i osiągania różnorodnych sukcesów edukacyjnych uczniów.
3.	„Respektowane są normy społeczne”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapewnianie uczniom poczucia bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego. 2. Znajomość i przestrzeganie zasad postępowania i współzycia przez uczniów, pracowników szkoły, rodziców. 3. Analizowanie i w razie potrzeby modyfikowanie podejmowanych działań wychowawczych 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udział uczniów i rodziców w modyfikacjach działań wychowawczych
4.	Inne: nie realizowano (ewaluacja problemowa w zakresie wybranym przez Kuratora Oświaty)		
5.	Pozostałe wymagania badane w ramach ewaluacji całościowej (w ujęciu kompleksowym) nie realizowano		

**nie dotyczy szkół zorganizowanych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych*

Zasadnicze szkoły zawodowe*

Lp.	Badane wymaganie	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	„Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Planowanie procesów edukacyjnych i stosowanie różnych metod pracy dostosowanych do potrzeb ucznia, grupy i oddziału. 2. Tworzenie atmosfery sprzyjającą uczeniu się oraz kształtowanie u uczniów umiejętności uczenia się. 3. Stosowanie nowatorskich rozwiązań służących rozwojowi uczniów. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stwarzanie uczniom możliwości uczenia się od siebie nawzajem.
2.	„Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizowanie podstawy programowej z uwzględnieniem osiągnięć uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego, a także zalecanych warunków i sposobów jej realizacji. 2. Monitorowanie i analizowanie osiągnięć uczniów, z uwzględnieniem ich możliwości rozwojowych. 3. Wpływ wdrożonych wniosków z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów na wzrost efektów uczenia się i osiągania różnorodnych sukcesów edukacyjnych uczniów. 	
3.	„Respektowane są normy społeczne”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Znajomość i przestrzeganie zasad postępowania i współzycia przez uczniów, pracowników szkoły, rodziców. 2. Współpraca uczniów w realizacji przedsięwzięć będących wynikiem działań samorządu uczniowskiego. 3. Analizowanie i modyfikowanie podejmowanych działań wychowawczych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udział uczniów i rodziców w modyfikacjach działań wychowawczych.
4.	Inne: (ewaluacja problemowa w zakresie wybranym przez Kuratora Oświaty) „Uczniowie są aktywni”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stwarzanie przez nauczycieli sytuacji zachęcających uczniów do podejmowania różnorodnych aktywności. 2. Zaangażowanie uczniów w zajęcia prowadzone w szkole. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Inicjowanie i realizowanie przez uczniów różnorodnych działań na rzecz własnego rozwoju, rozwoju szkoły oraz angażowanie w nie innych osób

	<p>„Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej”</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizowanie podstawy programowej z uwzględnieniem osiągnięć uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego, a także zalecanych warunków i sposobów jej realizacji. 2. Monitorowanie i analizowanie osiągnięć uczniów z uwzględnieniem ich możliwości rozwojowych. 3. Wpływ wdrożonych wniosków z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów na wzrost efektów uczenia się i osiągania różnorodnych sukcesów edukacyjnych uczniów. 	
	<p>„Nauczyciele współpracują w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych”</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wspólne rozwiązywanie przez nauczycieli problemów, a także doskonalenie metod i form współpracy. 2. Współpraca nauczycieli, w tym pracujący w jednym oddziale, w organizowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych. 3. Wprowadzanie zmian dotyczących przebiegu procesów edukacyjnych w wyniku ustaleń między nauczycielami. 	
5.	<p>Pozostałe wymagania badane w ramach ewaluacji całościowej (w ujęciu kompleksowym)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca szkoły lub placówki z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku lokalnym wpływa korzystnie na rozwój uczniów 2. Działania realizowane przez szkołę lub placówkę promują wartość edukacji w społeczności lokalnej 3. Posiadanie koncepcji pracy i znajomość jej treści przez pracowników szkoły. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizowanie przez szkołę rodzicielskich inicjatyw.

**nie dotyczy szkół zorganizowanych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych.*

Poradnie psychologiczno-pedagogiczne

Lp.	Badane wymaganie	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	„Promowana jest wartość edukacji”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie działań promujących wartość edukacji skierowanych do osób, instytucji i organizacji korzystających z oferty placówki. 2. Pozytywne postrzeganie poradni w środowisku lokalnym. 3. Realizowanie działań wpływających na rozwój lokalnej społeczności. 	
2.	„Wykorzystywane są zasoby placówki i środowiska lokalnego na rzecz wzajemnego rozwoju”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozpoznawanie potrzeb środowiska lokalnego. 2. Systematyczna i celowa współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku lokalnym. 3. Wpływ współpracy placówki ze środowiskiem lokalnym na ich wzajemny rozwój. 	
3.	„Placówka w planowaniu pracy uwzględnia wnioski z analizy badań zewnętrznych i wewnętrznych”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analizowanie wyników badań zewnętrznych i wewnętrznych, w tym ewaluacji zewnętrznej i wewnętrznej. 2. Monitorowanie oraz analizowanie oferty i podejmowanych w poradni działań. 3. Doskonalenie własnej pracy z uwzględnieniem systematycznie pozyskiwanych informacji na temat rozwoju osób, instytucji i organizacji korzystających z oferty placówki. 	
4.	Inne:(ewaluacja problemowa w zakresie wybranym przez Kuratora Oświaty) nie realizowano		
5.	Pozostałe wymagania badane w ramach ewaluacji całościowej (w ujęciu kompleksowym)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Posiadanie koncepcji pracy, która znana jest osobom, instytucjom i organizacjom korzystającym z oferty placówki. 2. Zarządzanie placówką prowadzące do podejmowania nowatorskich działań, innowacji i eksperymentów. 3. Wzajemna pomoc nauczycieli w ewaluacji i doskonaleniu własnej pracy. 	

Placówki doskonalenia nauczycieli

Lp.	Badane wymaganie	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	„Promowana jest wartość edukacji”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie działań promujących wartość edukacji skierowanych do osób, instytucji i organizacji korzystających z oferty placówki. 2. Pozytywne postrzeganie placówki w środowisku lokalnym. 3. Realizowanie działań wpływających na rozwój lokalnej społeczności. 	
2.	„Wykorzystywane są zasoby placówki i środowiska lokalnego na rzecz wzajemnego rozwoju”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozpoznawanie potrzeb środowiska lokalnego. 2. Systematyczna i celowa współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku lokalnym. 3. Wpływ współpracy placówki ze środowiskiem lokalnym na ich wzajemny rozwój. 	
3.	„Placówka w planowaniu pracy uwzględnia wnioski z analizy badań zewnętrznych i wewnętrznych”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analizowanie wyników badań zewnętrznych i wewnętrznych, w tym ewaluacji zewnętrznej i wewnętrznej. 2. Monitorowanie oraz analizowanie oferty i podejmowanych w placówce działań. 	
4.	Inne:(ewaluacja problemowa w zakresie wybranym przez Kuratora Oświaty) nie realizowano		
5.	Pozostałe wymagania badane w ramach ewaluacji całościowej (w ujęciu kompleksowym) nie realizowano		

Placówki oświatowo-wychowawcze

Lp.	Badane wymaganie	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	„Planuje i organizuje się pracę w sposób sprzyjający osiągnięciu celów placówki”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Czas spędzany przez wychowanków w placówce jest efektywnie wykorzystywany. 2. Wdrażanie wniosków z analizy badań zewnętrznych i wewnętrznych przyczyniają się do rozwoju placówki. 3. Stosowanie nowatorskich rozwiązań służących rozwojowi wychowanków. 	
2.	„Respektowane są normy społeczne”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapewnianie wychowankom bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego. 2. Wspólne uzgadnianie i przestrzeganie przez wychowanków, nauczycieli zasad postępowania i współżycia obowiązujących w placówce. 3. Analizowanie podejmowanych działań wychowawczych, a także ocena ich skuteczności. 	
3.	Inne: (ewaluacja problemowa w zakresie wybranym przez Kuratora Oświaty) nie realizowano		
4.	Pozostałe wymagania badane w ramach ewaluacji całościowej (w ujęciu kompleksowym) nie realizowano		

Placówki kształcenia ustawicznego i inne, o których mowa w art. 2 pkt. 3a ustawy

Lp.	Badane wymaganie	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	„Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Planowanie procesów edukacyjnych i stosowanie różnych metod pracy dostosowanych do potrzeb ucznia, grupy i oddziału. 2. Dawanie uczniom możliwości uczenia się od siebie nawzajem. 3. Stosowanie nowatorskich rozwiązań służących rozwojowi uczniów. 	
2.	„Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizowanie podstawy programowej z uwzględnieniem osiągnięć uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego, a także zalecanych warunków i sposobów jej realizacji. 2. Monitorowanie i analizowanie osiągnięć uczniów, z uwzględnieniem ich możliwości rozwojowych. 3. Wpływ wdrożonych wniosków na wzrost efektów uczenia się i osiągania przez uczniów sukcesów edukacyjnych. 	
3.	„Respektowane są normy społeczne”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Znajomość i przestrzeganie zasad postępowania i współżycia przez uczniów, pracowników szkoły, rodziców. 2. Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego. 3. Analizowanie i modyfikowanie podejmowanych działań wychowawczych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udział uczniów i rodziców w modyfikacjach działań wychowawczych.
4.	Inne: (ewaluacja problemowa w zakresie wybranym przez Kuratora Oświaty) nie realizowano		
5.	Pozostałe wymagania badane w ramach ewaluacji całościowej (w ujęciu kompleksowym) nie realizowano		

MOW-y, MOS-y i inne ośrodki, o których mowa w art. 2 pkt 5 ustawy

Lp.	Badane wymaganie	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	„Podejmowane w placówce działania są zorganizowane w sposób sprzyjający osiągnięciu celów placówki”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Monitorowanie, analizowanie i modyfikowanie realizowanych działań w celu podniesienia efektywności pracy placówki. 2. Znajomość stawianych wychowankom celów uczenia się i formułowanych wobec nich oczekiwań. 3. Indywidualizowanie działań w procesie edukacji i terapii w odniesieniu do każdego wychowanka. 	
2.	„Wychowankowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nabywanie przez wychowanków wiadomości i umiejętności zgodnie z rozpoznanymi potrzebami i możliwościami. 2. Realizowanie programów nauczania z uwzględnieniem dotychczasowych osiągnięć edukacyjnych każdego wychowanka, jego możliwości i zdolności. 3. Podejmowanie nowatorskich rozwiązań w zakresie rozwijania zainteresowań i uzdolnień, organizacji nauki, metod pracy i wychowania. 	
3.	„Respektowane są normy społeczne”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapewnianie wychowankom bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego. 2. Relacje między wszystkimi członkami społeczności placówki są oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu. 3. Podejmowane działania wychowawcze mają na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmocnianie właściwych zachowań, a także zaspakajanie potrzeb każdego wychowanka. 	
4.	Inne: (ewaluacja problemowa w zakresie wybranym przez Kuratora Oświaty) nie realizowano		
5.	Pozostałe wymagania badane w ramach ewaluacji całościowej (w ujęciu kompleksowym) nie realizowano		

Placówki zapewniające opiekę i wychowanie, o których mowa w art. 2 pkt 7

Lp.	Badane wymaganie	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	„Planuje i organizuje się pracę w sposób sprzyjający osiągnięciu celów placówki”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Diagnozowanie i analizowanie potrzeb i możliwości wychowanków. 2. Efektywne wykorzystywanie przez wychowanków spędzanego czasu w placówce. 3. Podejmowanie innowacyjnych działań w zakresie umożliwiania wychowankom rozwijania zainteresowań i uzdolnień. 	
2.	„Respektowane są normy społeczne”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapewnianie wychowankom bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego. 2. Wspólne uzgadnianie i przestrzeganie przez wychowanków, nauczycieli zasad postępowania i współżycia obowiązujących w placówce. 3. Analizowanie podejmowanych działań wychowawczych, a także ocena ich skuteczności. 	
3.	Inne: (ewaluacja problemowa w zakresie wybranym przez Kuratora Oświaty) nie realizowano		
4.	Pozostałe wymagania badane w ramach ewaluacji całościowej (w ujęciu kompleksowym) nie realizowano		

Część B (okres od 1 września 2014 r. do 31 maja 2015 r.)

2.3. Ogólne informacje o liczbie ewaluacji

W roku szkolnym 2014/2015 (w okresie od 1 września 2014 r. do 31 maja 2015 r.) przeprowadzono 315 ewaluacji zewnętrznych, w tym 37 całościowych oraz 278 problemowych, co obrazuje poniższa tabela.

Liczba ewaluacji przeprowadzonych w roku szkolnym 2014/2015 (do 31 maja 2015 r.) z uwzględnieniem typów szkół i placówek

Lp.	Typ szkoły/placówki	Liczba ewaluacji:		
		całościowe	problemowe	łącznie
1.	Przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego	11	84	95
2.	Przedszkola specjalne	0	1	1
3.	Szkoły podstawowe	16	88	104
4.	Gimnazja	5	38	43
5.	Licea ogólnokształcące	3	15	18
6.	Technika	2	11	13
7.	Zasadnicze szkoły zawodowe	0	10	10
8.	Szkoły specjalne	0	14	14
9.	Inne szkoły, o których mowa w art. 9 pkt 3d – 3e ustawy	0	1	1
10.	Poradnie psychologiczno-pedagogiczne	0	0	0
11.	Biblioteki pedagogiczne	0	0	0
12.	Placówki doskonalenia nauczycieli	0	3	3
13.	Placówki oświatowo-wychowawcze	0	4	4
14.	Placówki kształcenia ustawicznego i inne, o których mowa w art. 2 pkt. 3a ustawy	0	3	3
15.	MOW-y, MOS-y i inne ośrodki, o których mowa w art. 2 pkt 5 ustawy	0	5	5
16.	Placówki zapewniające opiekę i wychowanie, o których mowa w art. 2 pkt 7	0	1	1
17.	Kolegia pracowników służb społecznych	0	0	0
	Suma	37	278	315

W roku szkolnym **2014/2015** zaplanowano **373** ewaluacji, w tym **248** w szkołach samodzielnych i **125** w zespołach szkół.

Od 1 września 2014 r. do 31 maja 2015 r. przeprowadzono **315** ewaluacji, w tym **210** w szkołach samodzielnych i **105** w zespołach szkół.

W roku szkolnym 2014/2015 zaplanowano przeprowadzenie **373** (łącznie liczba) ewaluacji, w tym: **37** (liczba) **ewaluacji całościowych** oraz **336** (liczba) **ewaluacji problemowych** w zakresie wymagań wskazanych w podstawowych kierunkach polityki oświatowej państwa, w wybranych typach szkół i rodzajach placówek oraz w zakresie wymagań wybranych przez kuratora oświaty:

- a) w przedszkolach (zgodnie z *podstawowymi kierunkami polityki oświatowej państwa*) – **60** ewaluacji;
- b) w szkołach podstawowych, gimnazjach, szkołach ponadgimnazjalnych, placówkach kształcenia ustawicznego oraz ośrodkach dokształcania i doskonalenia zawodowego (zgodnie z *podstawowymi kierunkami polityki oświatowej państwa*) – **144** ewaluacji;
- c) w placówkach oświatowo-wychowawczych (zgodnie z *podstawowymi kierunkami polityki oświatowej państwa*) – **6** ewaluacji;
- d) w placówkach doskonalenia nauczycieli (zgodnie z *podstawowymi kierunkami polityki oświatowej państwa*) – **5** ewaluacji;
- e) w specjalnych ośrodkach wychowawczych oraz placówkach zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania (zgodnie z *podstawowymi kierunkami polityki oświatowej państwa*) – **1** ewaluacji;
- f) w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, ośrodkach umożliwiających dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim, a także dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym z niepełnosprawnościami sprzężonymi realizację odpowiednio obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki (zgodnie z *podstawowymi kierunkami polityki oświatowej państwa*) – **8** ewaluacji;
- g) wybranych przez kuratora oświaty - **112** ewaluacji.

Od 1 września 2014 r. do 31 maja 2015 r. przeprowadzono **315** ewaluacji, w tym: **37** (liczba) **ewaluacji całościowych** oraz **278** (liczba) **ewaluacji problemowych** w zakresie wymagań wskazanych w podstawowych kierunkach polityki oświatowej państwa, w wybranych typach szkół i rodzajach placówek:

- a) w przedszkolach (zgodnie z *podstawowymi kierunkami polityki oświatowej państwa*) – **49** ewaluacji;
- b) w szkołach podstawowych, gimnazjach, szkołach ponadgimnazjalnych, placówkach kształcenia ustawicznego oraz ośrodkach dokształcania i doskonalenia zawodowego (zgodnie z *podstawowymi kierunkami polityki oświatowej państwa*) – **130** ewaluacji;
- c) w placówkach oświatowo-wychowawczych (zgodnie z *podstawowymi kierunkami polityki oświatowej państwa*) – **4** ewaluacji;
- d) w placówkach doskonalenia nauczycieli (zgodnie z *podstawowymi kierunkami polityki oświatowej państwa*) – **3** ewaluacji;
- e) w specjalnych ośrodkach wychowawczych oraz placówkach zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania (zgodnie z *podstawowymi kierunkami polityki oświatowej państwa*) – **1** ewaluacji;
- f) w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, ośrodkach umożliwiających dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim, a także dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym z niepełnosprawnościami sprzężonymi realizację odpowiednio obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki (zgodnie z *podstawowymi kierunkami polityki oświatowej państwa*) – **5** ewaluacji;
- g) wybranych przez kuratora oświaty - **86** ewaluacji.

W roku szkolnym 2014/2015 (do 31 maja 2015 roku) **zrealizowano 315** (łącznie liczba) ewaluacji, co stanowi **84,5** % planu, w tym **37** (liczba) ewaluacji całościowych - **100** % planu, **278** (liczba) ewaluacji problemowych - **82,7** % planu, w ramach wymagań:

- c) wskazanych w *Podstawowych kierunkach polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2014/2015* - **192** ewaluacji - **85,7** % planu;
- d) wybranych przez kuratora oświaty - **86** ewaluacji - **76,8** % planu.

W roku szkolnym 2014/2015 (do 31 maja 2015 roku) kurator oświaty zajął stanowisko wobec **5** pisemnych umotywowanych zastrzeżeń dotyczących raportów z ewaluacji (zgłoszonych przez dyrektorów szkół i placówek), z czego kurator oświaty:

- stwierdził zasadność zgłoszonych zastrzeżeń (w całości) – **0** przypadków;
- stwierdził zasadność części zgłoszonych zastrzeżeń – **1** przypadków;
- stwierdził brak zasadności zgłoszonych zastrzeżeń - **4** przypadków.

2.4. Wyniki ewaluacji

2.4.1. Zestawienie ilościowych wyników ewaluacji przeprowadzonych w poszczególnych typach szkół i placówek

Zestawienie poziomów spełniania wymagań państwa w poszczególnych typach szkół i placówek (z uwzględnieniem ewaluacji całościowych i problemowych zaplanowanych i przeprowadzonych w szkołach/placówkach samodzielnych i w zespołach).

I. Przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego*													
Poziom	Wymaganie												Razem
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	
A	7	7	0	4	0	3	2	2	2	3	1	4	35
B	50	31	10	51	11	56	41	9	6	7	6	5	283
C	2	8	1	3	0	0	3	0	3	1	4	2	27
D	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2
E	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>*dotyczy również oddziałów przedszkolnych zorganizowanych w szkołach podstawowych</i>													
II. Przedszkola specjalne*													
Poziom	Wymaganie												Razem
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	
A	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
B	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2
C	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
E	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>*dotyczy również oddziałów przedszkolnych specjalnych zorganizowanych w szkołach podstawowych</i>													
III. Szkoły podstawowe*													
Poziom	Wymaganie												Razem
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	
A	1	0	5	0	1	8	3	0	0	1	3	0	22
B	14	9	42	12	13	63	30	14	12	15	81	12	317
C	1	7	27	4	0	10	6	2	4	0	17	4	82
D	0	0	8	0	2	0	0	0	0	0	4	0	14
E	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
<i>*nie dotyczy szkół zorganizowanych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych</i>													

IV. Gimnazja*

Poziom	Wymaganie												Razem
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	
A	0	0	4	1	0	2	4	0	1	1	4	1	18
B	4	1	13	3	5	23	12	5	1	4	32	3	106
C	1	3	12	1	0	5	1	0	3	0	5	1	32
D	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	1	0	3
E	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	3

**nie dotyczy szkół zorganizowanych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych*

V. Licea ogólnokształcące*

Poziom	Wymaganie												Razem
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	
A	2	1	1	1	1	1	2	1	0	2	4	0	16
B	1	1	5	2	2	10	4	2	2	0	9	2	40
C	0	1	5	0	0	3	1	0	1	1	4	1	17
D	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	1	0	4
E	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

**nie dotyczy szkół zorganizowanych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych*

VI. Technika*

Technika uzupełniająca dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych*

Poziom	Wymaganie												Razem
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	
A	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B	1	0	6	0	1	6	4	1	1	2	10	1	33
C	1	1	4	1	0	2	1	0	0	0	3	1	14
D	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	3
E	0	1	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0	4

**nie dotyczy szkół zorganizowanych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych*

VII. Zasadnicze szkoły zawodowe*

Poziom	Wymaganie												Razem
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	
A	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B	0	0	4	0	0	6	3	0	0	0	7	0	20
C	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	3	0	6
D	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
E	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

**nie dotyczy szkół zorganizowanych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych*

VIII. Szkoły specjalne*													
Poziom	Wymaganie												Razem
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	
A	0	0	3	0	0	3	0	0	0	0	2	0	8
B	0	0	5	0	0	5	6	0	0	0	10	0	26
C	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2
D	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
E	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>*nie dotyczy szkół zorganizowanych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych</i>													
IX. Inne szkoły, o których mowa w art. 9 pkt 3e-3h ustawy o systemie oświaty*													
Poziom	Wymaganie												Razem
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	
A	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	2
B	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
C	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
E	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>*nie dotyczy szkół zorganizowanych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych</i>													
X. Placówki doskonalenia nauczycieli													
Poziom	Wymaganie												Razem
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	
A	0	0	1	0	0	0	0	0	x	x	x	x	1
B	0	2	1	3	0	0	2	0	x	x	x	x	8
C	0	1	0	0	0	0	0	0	x	x	x	x	1
D	0	0	1	0	0	0	1	0	x	x	x	x	2
E	0	0	0	0	0	0	0	0	x	x	x	x	0
XI. Placówki oświatowo-wychowawcze													
Poziom	Wymaganie												Razem
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	
A	2	3	0	0	0	x	x	x	x	x	x	x	5
B	2	1	0	0	0	x	x	x	x	x	x	x	3
C	0	0	0	0	0	x	x	x	x	x	x	x	0
D	0	0	0	0	0	x	x	x	x	x	x	x	0
E	0	0	0	0	0	x	x	x	x	x	x	x	0
XII. Placówki kształcenia ustawicznego i inne, o których mowa w art. 2 pkt 3a ustawy													
Poziom	Wymaganie												Razem
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	
A	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
B	0	0	2	0	0	1	0	0	0	0	2	0	5
C	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0	3
D	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
E	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

XIII. MOW-y, MOS-y i inne ośrodki, o których mowa w art. 2 pkt 5 ustawy

Poziom	Wymaganie												Razem
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	
A	2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	x	3
B	3	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	x	7
C	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	x	0
D	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	x	0
E	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	x	0

XIV. Placówki zapewniające opiekę i wychowanie, o których mowa w art. 2 pkt 7 ustawy

Poziom	Wymaganie												Razem
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	
A	1	0	0	1	0	0	x	x	x	x	x	x	2
B	0	0	0	0	0	0	x	x	x	x	x	x	0
C	0	0	0	0	0	0	x	x	x	x	x	x	0
D	0	0	0	0	0	0	x	x	x	x	x	x	0
E	0	0	0	0	0	0	x	x	x	x	x	x	0

2.4.2 Podsumowanie analizy jakościowych wyników ewaluacji szkół i placówek w ramach badanych wymagań

Podsumowanie analizy jakościowych wyników ewaluacji szkół i placówek, na podstawie raportów z ewaluacji, w ramach badanych wymagań

Przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego*

Lp.	Badane wymaganie	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1	„Przedszkole realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój dzieci”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Działanie przedszkola zgodnie z przyjętą koncepcją pracy, uwzględniającą potrzeby rozwojowe dzieci. 2. Udział rodziców w realizowaniu koncepcji pracy przedszkola. 	
2	"Dzieci są aktywne”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zaangażowanie dzieci w zajęcia prowadzone w przedszkolu. 2. Stwarzanie przez nauczycieli sytuacji zachęcających dzieci do podejmowania różnorodnych aktywności. 3. Wdrażanie dzieci do samodzielności. 	
3	„Przedszkole wspomaga rozwój dzieci z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozpoznawanie możliwości psychofizycznych i potrzeb rozwojowych dzieci oraz wykorzystywanie tych informacji w realizacji działań edukacyjnych. 2. Wspieranie dzieci zgodnie z ich potrzebami i sytuacją społeczną, w tym przy współpracy z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi i innymi instytucjami świadczącymi poradnictwo i pomoc. 3. Realizowanie działań antydyskryminacyjnych, obejmujących całą społeczność przedszkolną. 	
4.	<p>Inne: (ewaluacja problemowa w zakresie wybranym przez Kuratora Oświaty)</p> <p>„Procesy wspomagania rozwoju i edukacji dzieci są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się”</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dostosowywanie metod pracy do potrzeb dzieci oraz grupy przedszkolnej. 2. Planowanie, monitorowanie i doskonalenie procesów wspomagania rozwoju i edukacji dzieci. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stosowanie nowatorskich rozwiązań służących rozwojowi dzieci.

	„Nauczyciele współpracują w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wspólne planowanie i analizowanie przez nauczycieli przebiegu procesów edukacyjnych. 2. Wspólne rozwiązywanie przez nauczycieli problemów oraz doskonalenie metod i form współpracy. 	
5.	Pozostałe wymagania badane w ramach ewaluacji całościowej (w ujęciu kompleksowym)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wdrażanie wniosków z monitorowania i analizowania osiągnięć dzieci przyczynia się do rozwijania ich umiejętności i zainteresowań. 2. Korzystny wpływ współpracy przedszkola z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku lokalnym, na rozwój dzieci, a także promowanie wartości wychowania przedszkolnego w środowisku. 3. Zapewnianie dzieciom poczucia bezpieczeństwa oraz kształtowanie wśród przedszkolaków postawy odpowiedzialności za podejmowane przez nich działania. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wykorzystywanie wyników badań zewnętrznych w planowaniu pracy przedszkola.

**dotyczy również oddziałów przedszkolnych zorganizowanych w szkołach podstawowych*

Przedszkola specjalne*

Lp.	Badane wymaganie	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1	„Przedszkole realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój dzieci”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Działanie przedszkola zgodnie z przyjętą koncepcją pracy, uwzględniającą potrzeby rozwojowe dzieci oraz specyfikę pracy placówki. 2. Udział rodziców w realizowaniu działań wynikających z koncepcji pracy przedszkola. 	
2	"Dzieci są aktywne”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zaangażowanie dzieci, w miarę ich możliwości, w zajęcia prowadzone w przedszkolu. 2. Stwarzanie przez nauczycieli sytuacji zachęcających dzieci do podejmowania różnorodnych aktywności. 	
3	„Przedszkole wspomaga rozwój dzieci z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozpoznawanie przez nauczycieli i specjalistów możliwości psychofizycznych i indywidualnych potrzeb dzieci. 2. Realizowanie działań uwzględniających indywidualizację procesu edukacyjnego w odniesieniu do każdego dziecka. 3. Wspieranie dzieci zgodnie z ich potrzebami i sytuacją społeczną, w tym przy współpracy z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi i innymi instytucjami świadczącymi poradnictwo i pomoc. 	
4.	Inne:(ewaluacja problemowa w zakresie wybranym przez Kuratora Oświaty) nie realizowano		
5.	Pozostałe wymagania badane w ramach ewaluacji całościowej (w ujęciu kompleksowym) nie realizowano		

**dotyczy również oddziałów przedszkolnych zorganizowanych w szkołach podstawowych*

Szkoły podstawowe*

Lp.	Badane wymaganie	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	„Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizowanie podstawy programowej z uwzględnieniem osiągnięć uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego oraz zalecanych warunków i sposobów jej realizacji. 2. Monitorowanie i analizowanie osiągnięć uczniów, z uwzględnieniem ich możliwości rozwojowych. 3. Formułowanie i wdrażanie wniosków z tych analiz. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wpływ wdrożonych wniosków z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów na wzrost efektów uczenia się i osiągania różnorodnych sukcesów edukacyjnych uczniów. 2. Efektywność podejmowanych działań dydaktyczno-wychowawczych na podstawie wyników analizy osiągnięć uczniów, w tym uczniów którzy ukończyli dany etap edukacyjny.
2.	„Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji”;	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozpoznawanie potrzeb rozwojowych i możliwości psychofizycznych uczniów oraz ich sytuacji społecznej. 2. Organizowanie zajęć, rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, zajęć dydaktyczno - wyrównawczych oraz specjalistycznych i rewalidacyjnych, odpowiednio do rozpoznanych potrzeb uczniów. 3. Wspieranie dzieci zgodnie z ich potrzebami i sytuacją społeczną, w tym przy współpracy z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi i innymi instytucjami świadczącymi poradnictwo i pomoc. 	
3.	„Szkoła lub placówka organizując procesy edukacyjne uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analizowanie wyników sprawdzianu oraz ewaluacji wewnętrznej, formułowanie wniosków i rekomendacji. 2. Monitorowanie i analizowanie, w razie potrzeby modyfikowanie podejmowanych przez szkołę działań. 	

4.	Inne: (ewaluacja problemowa w zakresie wybranym przez Kuratora Oświaty) „Nauczyciele współpracują w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wspólne organizowanie i realizowanie przez nauczycieli procesów edukacyjnych. 2. Wspólne ustalanie między nauczycielami kwestii zmian w przebiegu procesów edukacyjnych. 	
	„Szkoła lub placówka organizując procesy edukacyjne uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analizowanie wyników sprawdzianu oraz ewaluacji wewnętrznej. 2. Formułowanie wniosków i rekomendacji. 3. Monitorowanie i analizowanie, a w razie potrzeby modyfikowanie podejmowanych przez szkołę działań. 	
5.	Pozostałe wymagania badane w ramach ewaluacji całościowej (w ujęciu kompleksowym)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca rodziców ze szkołą, a także współdecydowanie przez rodziców w sprawach szkoły. 2. Kształtowanie u uczniów umiejętności uczenia się i wspieranie ich w trudnych sytuacjach, a także motywowanie do aktywnego uczenia się. 3. Współpraca szkoły lub placówki z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku lokalnym korzystnie wpływająca na rozwój uczniów. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stwarzanie uczniom możliwości uczenia się od siebie nawzajem. 2. Stosowanie nowatorskich rozwiązań służących rozwojowi uczniów. 3. Realizowanie przez uczniów różnorodnych działań na rzecz rozwoju społeczności lokalnej.

**nie dotyczy szkół zorganizowanych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych*

Gimnazja*

Lp.	Badane wymaganie	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	„Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizowanie podstawy programowej z uwzględnieniem osiągnięć uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego oraz zalecanych warunków i sposobów jej realizacji. 2. Monitorowanie i analizowanie osiągnięć uczniów, z uwzględnieniem ich możliwości rozwojowych. 3. Formułowanie wniosków z tych analiz. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wpływ wdrożonych wniosków z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów na wzrost efektów uczenia się i osiągnięcia różnorodnych sukcesów edukacyjnych uczniów. 2. Efektywność podejmowanych działań dydaktyczno-wychowawczych na podstawie wyników analizy osiągnięć uczniów, w tym uczniów którzy ukończyli dany etap edukacyjny.
2.	„Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji”;	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozpoznawanie potrzeb rozwojowych i możliwości psychofizycznych uczniów oraz ich sytuacji społecznej. 2. Organizowanie zajęć, rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, zajęć dydaktyczno-wyrównawczych oraz specjalistycznych i rewalidacyjnych, odpowiednio do rozpoznanych potrzeb uczniów. 3. Współpraca szkół z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi i innymi instytucjami świadczącymi poradnictwo i pomoc uczniom, zgodnie z potrzebami i sytuacją społeczną. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Otrzymywanie przez uczniów wsparcia adekwatnego do ich potrzeb i możliwości.
3.	„Szkoła lub placówka organizując procesy edukacyjne uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analizowanie wyników egzaminu gimnazjalnego oraz ewaluacji wewnętrznej. 2. Formułowanie wniosków i rekomendacji. 	

4.	Inne: (ewaluacja problemowa w zakresie wybranym przez Kuratora Oświaty) „Nauczyciele współpracują w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca nauczycieli w organizowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych. 2. Wspólne ustalanie kwestii zmian w przebiegu procesów edukacyjnych. 3. Wspólne rozwiązywanie problemów oraz doskonalenie metod i form współpracy. 	
	„Szkoła lub placówka organizując procesy edukacyjne uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analizowanie wyników egzaminu gimnazjalnego oraz ewaluacji wewnętrznej. 2. Formułowanie wniosków i rekomendacji. 	
5.	Pozostałe wymagania badane w ramach ewaluacji całościowej (w ujęciu kompleksowym)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca rodziców ze szkołą, a także współdecydowanie przez rodziców w sprawach szkoły. 2. Inicjowanie i realizowanie przez uczniów różnorodnych działań na rzecz własnego rozwoju i rozwoju szkoły. 3. Współpraca szkoły lub placówki z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku lokalnym korzystnie wpływa na rozwój uczniów. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tworzenie atmosfery sprzyjającej uczeniu się, a także kształtowanie wśród uczniów umiejętności uczenia się. 2. Stwarzanie uczniom możliwości uczenia się od siebie nawzajem. 3. Stosowanie nowatorskich rozwiązań służących rozwojowi uczniów.

**nie dotyczy szkół zorganizowanych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych*

Licea ogólnokształcące*

Lp.	Badane wymaganie	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	„Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizowanie podstawy programowej z uwzględnieniem osiągnięć uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego oraz zalecanych warunków i sposobów jej realizacji. 2. Monitorowanie i analizowanie osiągnięć uczniów, z uwzględnieniem ich możliwości rozwojowych. 3. Formułowanie i wdrażanie wniosków z tych analiz. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wpływ wdrożonych wniosków z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów na wzrost efektów uczenia się i osiągania różnorodnych sukcesów edukacyjnych uczniów. 2. Efektywność podejmowanych działań dydaktyczno-wychowawczych na podstawie wyników analizy osiągnięć uczniów, w tym uczniów którzy ukończyli dany etap edukacyjny. 3. Odnoszenie przez uczniów sukcesów na kolejnym etapie edukacyjnym/rynku pracy.
2.	„Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji”;	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozpoznawanie potrzeb rozwojowych i możliwości psychofizycznych uczniów oraz ich sytuacji społecznej. 2. Realizowanie działań antidyskryminacyjnych obejmujących całą społeczność szkolną. 3. Współpraca szkół z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi i innymi instytucjami świadczącymi poradnictwo i pomoc uczniom, zgodnie z ich potrzebami i sytuacją społeczną. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie działań uwzględniających indywidualizację procesu edukacyjnego.
3.	„Szkoła lub placówka organizując procesy edukacyjne uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analizowanie wyników egzaminu maturalnego oraz ewaluacji wewnętrznej. 2. Formułowanie wniosków i rekomendacji. 3. Monitorowanie i analizowanie, a w razie potrzeby modyfikowanie podejmowanych przez szkołę działań. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wykorzystywanie wyników badań zewnętrznych.

4.	Inne: (ewaluacja problemowa w zakresie wybranym przez Kuratora Oświaty) „Nauczyciele współpracują w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca nauczycieli w organizowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych. 2. Wspólne ustalanie kwestii zmian w przebiegu procesów edukacyjnych. 3. Wspólne rozwiązywanie problemów oraz wzajemna pomoc w ewaluacji i doskonaleniu własnej pracy. 	
	„Szkola lub placówka organizując procesy edukacyjne uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analizowanie wyników egzaminu maturalnego oraz ewaluacji wewnętrznej. 2. Formułowanie wniosków i rekomendacji. 3. Monitorowanie i analizowanie, a w razie potrzeby modyfikowanie podejmowanych przez szkołę działań. 	1. Wykorzystywanie wyników badań zewnętrznych.
5.	Pozostałe wymagania badane w ramach ewaluacji całościowej (w ujęciu kompleksowym)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizowanie procesów edukacyjnych umożliwiających uczniom powiązanie różnych dziedzin wiedzy oraz jej wykorzystanie. 2. Inicjowanie i realizowanie przez uczniów różnorodnych działań na rzecz własnego rozwoju i rozwoju szkoły. 3. Współpraca szkoły lub placówki z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku lokalnym korzystnie wpływająca na rozwój uczniów. 	1. Zarządzanie szkołą sprzyjające udziałowi nauczycieli oraz uczniów i rodziców w procesie podejmowania decyzji dotyczących szkoły.

**nie dotyczy szkół zorganizowanych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych*

Technika*

Technika uzupełniająca dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych*

Lp.	Badane wymaganie	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	„Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej”	<ol style="list-style-type: none">1. Realizowanie podstawy programowej z uwzględnieniem osiągnięć uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego oraz zalecanych warunków i sposobów jej realizacji.2. Monitorowanie i analizowanie osiągnięć uczniów, z uwzględnieniem ich możliwości rozwojowych.3. Formułowanie i wdrażanie wniosków z tych analiz.	<ol style="list-style-type: none">1. Wpływ wdrożonych wniosków z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów na wzrost efektów uczenia się i osiągania różnorodnych sukcesów edukacyjnych uczniów.2. Efektywność podejmowanych działań dydaktyczno-wychowawczych na podstawie wyników analizy osiągnięć uczniów, w tym uczniów którzy ukończyli dany etap edukacyjny.
2.	„Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji”;	<ol style="list-style-type: none">1. Rozpoznawanie potrzeb rozwojowych i możliwości psychofizycznych uczniów oraz ich sytuacji społecznej.2. Realizowanie działań antydyskryminacyjnych obejmujących całą społeczność szkolną.3. Współpraca szkół z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi i innymi instytucjami świadczącymi poradnictwo i pomoc uczniom, zgodnie z ich potrzebami i sytuacją społeczną.	<ol style="list-style-type: none">1. Prowadzenie działań uwzględniających indywidualizację procesu edukacyjnego.2. Otrzymywanie przez uczniów wsparcia adekwatnego do ich potrzeb i możliwości.
3.	„Szkoła lub placówka organizując procesy edukacyjne uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych”	<ol style="list-style-type: none">1. Analizowanie wyników egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz ewaluacji wewnętrznej.2. Formułowanie wniosków i rekomendacji.3. Monitorowanie i analizowanie, a w razie potrzeby modyfikowanie podejmowanych przez szkołę działań.	<ol style="list-style-type: none">1. Wykorzystywanie wyników badań zewnętrznych.
4.	Inne: (ewaluacja problemowa		

	w zakresie wybranym przez Kuratora Oświaty) „Nauczyciele współpracują w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca nauczycieli w organizowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych. 2. Wspólne ustalanie kwestii zmian w przebiegu procesów edukacyjnych. 3. Wspólne rozwiązywanie problemów. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzajemna pomoc nauczycieli w ewaluacji i doskonaleniu własnej pracy.
	„Szkoła lub placówka organizując procesy edukacyjne uwzględni wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analizowanie wyników egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz ewaluacji wewnętrznej. 2. Formułowanie wniosków i rekomendacji. 3. Monitorowanie i analizowanie, a w razie potrzeby modyfikowanie podejmowanych przez szkołę działań. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wykorzystywanie wyników badań zewnętrznych.
5.	Pozostałe wymagania badane w ramach ewaluacji całościowej (w ujęciu kompleksowym)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stosowanie nowatorskich rozwiązań służących rozwojowi uczniów. 2. Współpraca szkoły lub placówki z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku lokalnym korzystnie wpływająca na rozwój uczniów. 3. Posiadanie przez szkołę koncepcji pracy i znajomość jej treści przez pracowników szkoły, uczniów i rodziców. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wpływ uczniów na sposób organizowania i przebieg procesu uczenia się, stwarzanie im możliwości uczenia się od siebie nawzajem oraz powiązania różnorodnych dziedzin wiedzy i wykorzystywanie jej. 2. Inicjowanie i realizowanie przez uczniów różnorodnych działań na rzecz własnego rozwoju i rozwoju szkoły. 3. Przestrzeganie przez uczniów zasad postępowania i współzycia w szkole.

**nie dotyczy szkół zorganizowanych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych;*

Zasadnicze szkoły zawodowe*

Lp.	Badane wymaganie	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	„Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizowanie podstawy programowej z uwzględnieniem osiągnięć uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego oraz zalecanych warunków i sposobów jej realizacji. 2. Monitorowanie i analizowanie osiągnięć uczniów, z uwzględnieniem ich możliwości rozwojowych. 3. Formułowanie i wdrażanie wniosków z tych analiz. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wpływ wdrożonych wniosków z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów na wzrost efektów uczenia się i osiągania różnorodnych sukcesów edukacyjnych uczniów.
2.	„Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji”;	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozpoznawanie potrzeb rozwojowych i możliwości psychofizycznych uczniów oraz ich sytuacji społecznej. 2. Realizowanie działań antydyskryminacyjnych obejmujących całą społeczność szkolną. 3. Współpraca szkół z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi i innymi instytucjami świadczącymi poradnictwo i pomoc uczniom, zgodnie z ich potrzebami i sytuacją społeczną. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie działań uwzględniających indywidualizację procesu edukacyjnego. 2. Otrzymywanie przez uczniów wsparcia adekwatnego do ich potrzeb i możliwości.
3.	„Szkoła lub placówka organizując procesy edukacyjne uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analizowanie wyników egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz ewaluacji wewnętrznej. 2. Formułowanie wniosków i rekomendacji. 3. Monitorowanie i analizowanie, a w razie potrzeby modyfikowanie podejmowanych przez szkołę działań. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wykorzystywanie wyników badań zewnętrznych.
4.	Inne: (ewaluacja problemowa w zakresie wybranym przez		

	Kuratora Oświaty) „Nauczyciele współpracują w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca nauczycieli w organizowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych. 2. Wspólne ustalanie kwestii zmian w przebiegu procesów edukacyjnych. 3. Wspólne rozwiązywanie problemów oraz wzajemna pomoc w ewaluacji i doskonaleniu własnej pracy. 	
	„Szkoła lub placówka organizując procesy edukacyjne uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analizowanie wyników egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz ewaluacji wewnętrznej. 2. Formułowanie wniosków i rekomendacji. 3. Monitorowanie i analizowanie,, a w razie potrzeby modyfikowanie podejmowanych przez szkołę działań. 	1. Wykorzystywanie wyników badań zewnętrznych.
5.	Pozostałe wymagania badane w ramach ewaluacji całościowej (w ujęciu kompleksowym): nie realizowano		

**nie dotyczy szkół zorganizowanych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych;*

Szkoły specjalne*

Lp.	Badane wymaganie	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	„Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizowanie podstawy programowej z uwzględnieniem osiągnięć uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego oraz zalecanych warunków i sposobów jej realizacji. 2. Monitorowanie i analizowanie osiągnięć uczniów, z uwzględnieniem ich możliwości rozwojowych. 3. Wpływ wdrożonych wniosków z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów na wzrost efektów uczenia się i osiągania różnorodnych sukcesów na miarę możliwości uczniów. 	
2.	„Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji”;	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozpoznawanie potrzeb rozwojowych i możliwości psychofizycznych uczniów oraz ich sytuacji społecznej. 2. Podejmowanie działań uwzględniających indywidualizację procesu edukacyjnego, a także organizowanie zajęć specjalistycznych i rewalidacyjnych, odpowiednio do rozpoznanych potrzeb uczniów. 3. Współpraca szkół z poradniami psychologiczno - pedagogicznymi i innymi instytucjami świadczącymi poradnictwo i pomoc uczniom, zgodnie z ich potrzebami i sytuacją społeczną. 	
3.	„Szkoła lub placówka organizując procesy edukacyjne uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych”	<ol style="list-style-type: none"> 4. Analizowanie wyników sprawdzianu i egzaminów zewnętrznych oraz ewaluacji wewnętrznej. 5. Monitorowanie i analizowanie, a w razie potrzeby modyfikowanie podejmowanych przez szkołę działań. 6. Wykorzystywanie w pracy wyników badań zewnętrznych i wewnętrznych. 	

4.	<p>Inne: (ewaluacja problemowa w zakresie wybranym przez Kuratora Oświaty)</p> <p>„Nauczyciele współpracują w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych”</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca nauczycieli w organizowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych oraz zajęć specjalistycznych i rewalidacyjnych. 2. Wspólne ustalanie kwestii zmian w przebiegu procesów edukacyjnych. 3. Wspólne rozwiązywanie problemów oraz wzajemna pomoc w ewaluacji i doskonaleniu własnej pracy. 	
	<p>„Szkola lub placówka organizując procesy edukacyjne uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych”</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analizowanie wyników sprawdzianu i egzaminów zewnętrznych oraz ewaluacji wewnętrznej. 2. Monitorowanie i analizowanie, a w razie potrzeby modyfikowanie podejmowanych przez szkołę działań. 3. Wykorzystywanie w pracy wyników badań zewnętrznych i wewnętrznych. 	
5.	<p>Pozostałe wymagania badane w ramach ewaluacji całościowej (w ujęciu kompleksowym)</p> <p>nie realizowano</p>		

**nie dotyczy szkół zorganizowanych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych*

Inne szkoły, o których mowa w art. 9 pkt 3d-3e ustawy o systemie oświaty

Lp.	Badane wymaganie	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	„Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizowanie podstawy programowej z uwzględnieniem osiągnięć uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego oraz zalecanych warunków i sposobów jej realizacji. 2. Monitorowanie i analizowanie osiągnięć uczniów, z uwzględnieniem ich możliwości rozwojowych. 3. Wpływ wdrożonych wniosków z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów na wzrost efektów uczenia się i osiągania różnorodnych sukcesów na miarę możliwości uczniów. 	
2.	„Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji”;	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozpoznawanie potrzeb rozwojowych i możliwości psychofizycznych uczniów oraz ich sytuacji społecznej. 2. Podejmowanie działań uwzględniających indywidualizację procesu edukacyjnego, a także organizowanie zajęć specjalistycznych i rewalidacyjnych, odpowiednio do rozpoznanych potrzeb uczniów. 3. Współpraca szkół z poradniami psychologiczno - pedagogicznymi i innymi instytucjami świadczącymi poradnictwo i pomoc uczniom, zgodnie z ich potrzebami i sytuacją społeczną. 	
3.	„Szkoła lub placówka organizując procesy edukacyjne uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analizowanie wyników sprawdzianu i egzaminów zewnętrznych oraz ewaluacji wewnętrznej. 2. Monitorowanie i analizowanie, a w razie potrzeby modyfikowanie podejmowanych przez szkołę działań. 3. Wykorzystywanie w pracy wyników badań zewnętrznych i wewnętrznych. 	

4.	Inne: (ewaluacja problemowa w zakresie wybranym przez Kuratora Oświaty) nie realizowano		
5.	Pozostałe wymagania badane w ramach ewaluacji całościowej (w ujęciu kompleksowym) nie realizowano		

Placówki doskonalenia nauczycieli

Lp.	Badane wymaganie	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	„Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający rozwojowi osób, instytucji i organizacji korzystających z oferty placówki”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Planowanie procesów edukacyjnych służące rozwojowi osób, instytucji i organizacji korzystających z oferty placówki. 2. Pozyskiwanie informacji zwrotnej, na temat podejmowanych przez placówkę działań. 3. Wykorzystywanie wniosków z analizy informacji zwrotnej do doskonalenia procesów edukacyjnych i prowadzonych przez placówkę działań. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stosowanie nowatorskich rozwiązań.
2.	„Placówka zaspokaja potrzeby osób, instytucji i organizacji korzystających z oferty placówki”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizowanie oferty placówki pozwalające na osiągnięcie wyznaczonych celów oraz zaspokajanie potrzeb osób, instytucji i organizacji z niej korzystających. 2. Podejmowanie działań służących wyrównywaniu szans edukacyjnych w dostępie do oferty placówki oraz działań antydyskryminacyjnych. 3. Otrzymywanie wsparcia adekwatnego do potrzeb osób, instytucji i organizacji korzystających z oferty placówki. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dostosowanie oferty placówki do indywidualnych potrzeb osób, instytucji i organizacji.
3.	„Procesy edukacyjne są efektem współpracy nauczycieli i innych osób realizujących zadania placówki”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca pracowników placówki w planowaniu, organizowaniu, a także realizowaniu i modyfikowaniu procesów edukacyjnych. 2. Wspólne rozwiązywanie problemów oraz doskonalenie metod i form pracy przez wszystkie osoby realizujące zadania placówki. 3. Pomaganie sobie nawzajem w ewaluacji i doskonaleniu własnej pracy. 	

4.	„Placówka w planowaniu pracy uwzględnia wnioski z analizy badań zewnętrznych i wewnętrznych”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analizowanie wyników badań zewnętrznych i wewnętrznych, w tym ewaluacji wewnętrznej. 2. Wykorzystywanie wyników analiz w przygotowywaniu oferty placówki. 3. Monitorowanie, analizowanie, a w razie potrzeby modyfikowanie realizacji oferty placówki oraz podejmowanych działań. 	
5.	Inne: (ewaluacja problemowa w zakresie wybranym przez Kuratora Oświaty) nie realizowano		
6.	Pozostałe wymagania badane w ramach ewaluacji całościowej (w ujęciu kompleksowym) nie realizowano		

Placówki oświatowo-wychowawcze

Lp.	Badane wymaganie	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	„Placówka realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój wychowanków i umożliwiającą organizację pracy w sposób sprzyjający osiągnięciu celów”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podejmowanie działań, wynikających z wdrażania wniosków z badań zewnętrznych i wewnętrznych, przyczyniających się do rozwoju placówki. 2. Analizowanie efektywności wykorzystania czasu spędzanego przez wychowanków w placówce, z uwzględnieniem ich potrzeb. 3. Stosowanie nowatorskich rozwiązań służących rozwojowi wychowanków. 	
2.	„Placówka wspomaga rozwijanie zainteresowań i uzdolnień wychowanków oraz umożliwia korzystanie z różnych form wypoczynku i organizacji czasu wolnego”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie wśród wychowanków umiejętności spędzania czasu wolnego oraz rozwijania zainteresowań i zdolności. 2. Inicjowanie i realizowanie przez wychowanków różnorodnych działań na rzecz ich rozwoju i rozwoju placówki. 3. Wykorzystywanie przez wychowanków umiejętności uczenia się dla własnego rozwoju. 	
3.	Inne: (ewaluacja problemowa w zakresie wybranym		

	przez Kuratora Oświaty) nie realizowano		
4.	Pozostałe wymagania badane w ramach ewaluacji całościowej (w ujęciu kompleksowym) nie realizowano		

Placówki kształcenia ustawicznego i inne, o których mowa w art. 2 pkt. 3a ustawy

Lp.	Badane wymaganie	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	„Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizowanie podstawy programowej z uwzględnieniem osiągnięć słuchaczy z poprzedniego etapu edukacyjnego oraz zalecanych warunków i sposobów jej realizacji. 2. Monitorowanie i analizowanie osiągnięć słuchaczy, z uwzględnieniem ich możliwości rozwojowych. 3. Wpływ wdrożonych wniosków z monitorowania i analizowania osiągnięć słuchaczy na wzrost efektów uczenia się i osiągania przez nich różnorodnych sukcesów edukacyjnych. 	
2.	„Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozpoznawanie potrzeb rozwojowych i możliwości psychofizycznych słuchaczy oraz ich sytuacji społecznej. 2. Podejmowanie działań uwzględniających indywidualizację procesu edukacyjnego w odniesieniu do każdego słuchacza. 3. Realizowanie działań antydyskryminacyjnych obejmujących całą społeczność placówki. 	
3.	„Szkoła lub placówka organizując procesy edukacyjne uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analizowanie wyników egzaminów zawodowych oraz ewaluacji wewnętrznej. 2. Monitorowanie i analizowanie, a w razie potrzeby modyfikowanie podejmowanych przez placówkę działań. 3. Wykorzystywanie w pracy wyników badań zewnętrznych i wewnętrznych. 	

	i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych"		
4.	Inne: (ewaluacja problemowa w zakresie wybranym przez Kuratora Oświaty) nie realizowano		
5.	Pozostałe wymagania badane w ramach ewaluacji całościowej (w ujęciu kompleksowym) nie realizowano		

MOW-y, MOS-y i inne ośrodki, o których mowa w art. 2 pkt 5 ustawy

Lp.	Badane wymaganie	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	„Placówka realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój wychowanków"	<ol style="list-style-type: none"> 1. Posiadanie przez ośrodek koncepcji pracy, znanej i akceptowanej przez rodziców. 2. Przygotowywanie, realizowanie i modyfikowanie koncepcji pracy placówki we współpracy z rodzicami. 	
2.	„Placówka w planowaniu pracy uwzględnia wnioski z analiz badań zewnętrznych i wewnętrznych"	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analizowanie wyników ewaluacji wewnętrznej, formułowanie wniosków i rekomendacji. 2. Monitorowanie i analizowanie, a w razie potrzeby modyfikowanie podejmowanych działań. 3. Wdrażanie wniosków z analizy badań zewnętrznych i wewnętrznych przyczyniających się do rozwoju placówki. 	
4.	Inne: (ewaluacja problemowa w zakresie wybranym przez Kuratora Oświaty) nie realizowano		
5.	Pozostałe wymagania badane w ramach ewaluacji całościowej (w ujęciu kompleksowym) nie realizowano		

Placówki zapewniające opiekę i wychowanie, o których mowa w art. 2 pkt 7

Lp.	Badane wymaganie	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	„Planuje i organizuje się pracę w sposób sprzyjający osiągnięciu celów placówki”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Efektywne wykorzystywanie czasu spędzanego przez wychowanków w placówce. 2. Podejmowanie innowacyjnych działań w zakresie umożliwiania wychowankom rozwijania zainteresowań i uzdolnień oraz specjalnej organizacji nauki. 3. Analizowanie efektywności wykorzystania czasu spędzanego przez wychowanków w placówce, z uwzględnieniem ich potrzeb, co przyczynia się do podniesienia efektywności jej pracy. 	
2.	„Placówka wspomaga rozwój wychowanków, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie działań zwiększających szanse edukacyjne wychowanków i uwzględniające indywidualne potrzeby każdego z nich. 2. Udział wychowanków w procesie podejmowania decyzji dotyczących zadań placówki. 3. Współpraca z poradniami psychologiczno - pedagogicznymi i innymi instytucjami świadczącymi poradnictwo i pomoc wychowankom, zgodnie z ich potrzebami i sytuacją społeczną. 	
3.	Inne: (ewaluacja problemowa w zakresie wybranym przez Kuratora Oświaty) nie realizowano		
4.	Pozostałe wymagania badane w ramach ewaluacji całościowej (w ujęciu kompleksowym) nie realizowano		

Część C (okres od 1 czerwca 2014 r. do 31 maja 2015 r.)

2.5. Wnioski z przeprowadzonych ewaluacji (okres od 1 czerwca 2014 r. do 31 maja 2015 r.)

Wnioski z przeprowadzonych ewaluacji z uwzględnieniem typów szkół i placówek:

- **Wnioski z ewaluacji przedszkoli:**

1. Założenia koncepcji pracy przedszkola uwzględniają potrzeby rozwojowe dzieci i odzwierciedlają potrzeby środowiska lokalnego. Istotą koncepcji jest stworzenie dzieciom optymalnych warunków rozwoju, poznanie ich potrzeb, zainteresowań i indywidualnych możliwości w celu projektowania i realizacji procesu edukacyjnego.
2. Rodzice uczestniczą w podejmowaniu decyzji dotyczących przedszkola, a także włączają się w działania realizowane przez przedszkole.
3. Nauczyciele w swojej pracy uwzględniają zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej.
4. Nauczyciele zachęcają dzieci do inicjowania i realizacji działań odnoszących się do różnych form ich aktywności, dzięki czemu dzieci chętnie uczestniczą w zajęciach organizowanych w przedszkolu oraz działaniach realizowanych na rzecz środowiska lokalnego.
5. Dbając o wszechstronny rozwój każdego wychowanka nauczyciele rozpoznają dziecięce potrzeby i możliwości. W efekcie zajęcia prowadzone w przedszkolu zaspokajają dziecięce zainteresowania, stymulują poznawczy aspekt rozwoju, kształtują pożądane postawy, a udzielane dzieciom wsparcie zadowala rodziców.
6. Nauczyciele stosują wiele przedsięwzięć, które są adekwatne do potrzeb dzieci w zakresie ich rozwoju fizycznego, psychicznego, intelektualnego i społecznego, co wpływa pozytywnie na ich aktywność poznawczą i twórcze zaangażowanie się w różnorodne działania podejmowane w przedszkolu.
7. W przedszkolu monitoruje się i analizuje osiągnięcia dzieci, z uwzględnieniem możliwości rozwojowych każdego z nich, a podejmowane na ich podstawie działania wpływają na rozwój ich umiejętności i zainteresowań.
8. Podejmowane w przedszkolu działania, służące rozwojowi psychofizycznemu dzieci, dostosowuje się do indywidualnych potrzeb, zdolności i możliwości wychowanków. Procesy wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci są planowane, monitorowane, a w razie potrzeby doskonalone.

9. Placówka podejmuje działania ukierunkowane na wspieranie rozpoznanych potrzeb wychowanków i ich indywidualnych możliwości oraz obserwuje efektywność tych działań.
 10. Stosowanie nowatorskich rozwiązań służących rozwojowi dzieci nie jest zjawiskiem powszechnym.
 11. Współpraca nauczycieli obejmuje planowanie i realizowanie procesów edukacyjnych oraz wspólne rozwiązywanie problemów. Ewaluacja pracy własnej nauczycieli służy wspólnemu planowaniu i podejmowaniu działań na rzecz doskonalenia warsztatu pracy nauczyciela i podnoszenia jakości pracy przedszkola.
 12. Dzieci respektują normy społeczne, a przedszkole podejmuje działania wychowawcze kształtujące właściwe postawy dziecka, w tym odpowiedzialność za działania własne i podejmowane w grupie. Relacje między wszystkimi podmiotami społeczności przedszkolnej oparte są na wzajemnym szacunku i zaufaniu, co sprzyja poczuciu bezpieczeństwa dzieci.
 13. Przedszkole podejmuje współpracę z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, a także innymi podmiotami świadczącymi poradnictwo i pomoc dzieciom. Nauczyciele wspierają rodziców w wychowaniu dzieci, otrzymywane w przedszkolu wsparcie odpowiada ich potrzebom.
 14. Placówka śledzi losy absolwentów, a uzyskane informacje wykorzystuje w celu doskonalenia procesu wspomaganie rozwoju i edukacji oraz pełniejszego przygotowania dzieci do kolejnego etapu kształcenia.
 15. Przedszkole prezentuje i upowszechnia informacje o podejmowanych przez siebie działaniach co sprzyja promowaniu wychowania przedszkolnego w środowisku lokalnym.
 16. Placówka prowadzi rozpoznanie swoich potrzeb, a także potrzeb środowiska lokalnego oraz podejmuje liczne inicjatywy na rzecz wzajemnego rozwoju. W sposób systematyczny i celowy współpracuje z wieloma instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku lokalnym.
 17. Przedszkole wykorzystuje wyniki badań wewnętrznych, w mniejszym stopniu zewnętrznych. Analiza wyników determinuje planowanie i realizację działań na rzecz zapewniania warunków do harmonijnego rozwoju dziecka.
- **Wnioski z ewaluacji przedszkoli specjalnych:**
 1. Działania przedszkola są spójne z przyjętą przez radę pedagogiczną własną koncepcją pracy, która uwzględnia potrzeby rozwojowe dzieci, specyfikę pracy placówki oraz zidentyfikowane oczekiwania środowiska lokalnego.
 2. Rodzice znają i akceptują koncepcje pracy przedszkola, uczestniczą w jej realizacji i modyfikowaniu.

3. Nauczyciele i specjaliści rozpoznają możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe każdego dziecka, a zdobytą w ten sposób wiedzę wykorzystują planując zajęcia edukacyjne i specjalistyczne.
4. W przedszkolu podejmowane są działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacyjnego w odniesieniu do każdego dziecka.
5. Nauczyciele zachęcają wychowanków do podejmowania różnorodnych aktywności. Dzieci na miarę swoich możliwości, z pomocą wychowawców, angażują się w zajęcia przedszkolne i chętnie w nich uczestniczą.
6. Przedszkole podejmuje współpracę z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, a także innymi podmiotami świadczącymi poradnictwo i pomoc dzieciom. Wsparcie otrzymywane w przedszkolu odpowiada potrzebom dzieci.

• **Wnioski z ewaluacji szkół podstawowych:**

1. Szkoła działa w oparciu o własną koncepcję pracy, przygotowaną i modyfikowaną we współpracy z uczniami i ich rodzicami, uwzględniającą potrzeby rozwojowe uczniów, specyfikę pracy szkoły i zidentyfikowane oczekiwania środowiska lokalnego.
2. Nauczyciele realizują procesy edukacyjne zgodnie z zalecanymi warunkami i sposobami realizacji podstawy programowej, uwzględniają potrzeby i możliwości uczniów oraz ich osiągnięcia z poprzedniego etapu edukacyjnego.
3. W szkole planuje się procesy edukacyjne ukierunkowane na rozwój uczniów, ich zainteresowań i talentów. Nauczyciele stosują w różnorodne metody pracy, udzielają wsparcia uczniom, wpływają na zainteresowanie ich tematyką zajęć, rozbudzają aktywność i zaangażowanie w zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne.
4. Podejmowane przez nauczycieli działania związane z monitorowaniem osiągnięć uczniów i ich analizowaniem, nie zawsze przyczyniają się do poprawy wyników nauczania - wzrostu efektów kształcenia.
5. Nauczyciele kształtują wśród uczniów umiejętność uczenia się, jednak nie zawsze dają im możliwość uczenia się od siebie nawzajem oraz realizowania różnorodnych działań na rzecz rozwoju społeczności lokalnej.
6. Różnorodne formy i metody pracy oraz bogata oferta zajęć pozalekcyjnych umożliwiają uczniom podejmowanie różnych form aktywności, co wpływa na nabywanie przez nich kompetencji społecznych.
7. Nauczyciele współpracują przy planowaniu, realizowaniu i modyfikowaniu procesów edukacyjnych, wspierają się wzajemnie, wspólnie rozwiązują problemy oraz doskonalą metody i formy pracy.

8. W szkole prowadzi się analizę wyników sprawdzianu oraz ewaluacji wewnętrznej, a na jej podstawie formułowane są i wdrażane wnioski oraz rekomendacje do dalszej pracy.
9. Zarządzanie szkołą służy jej rozwojowi i koncentruje się na tworzeniu dobrych warunków pracy oraz nauczania i wychowania.
10. Szkoła diagnozuje możliwości psychofizyczne, potrzeby rozwojowe oraz sytuację społeczną każdego ucznia, dzięki temu zajęcia pozalekcyjne dydaktyczno - wyrównawcze, specjalistyczne, rozwijające zainteresowania są odpowiednie do rozpoznanych potrzeb dzieci.
11. Działania szkoły podejmowane we współpracy z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi są adekwatne do rozpoznanych potrzeb uczniów, służą wyrównywaniu szans edukacyjnych, organizowaniu pomocy, a także rozwijaniu zainteresowań i umiejętności społecznych uczniów.
12. Współdziałanie nauczycieli w organizowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych sprzyja wspólnemu wprowadzaniu zmian, rozwiązywaniu problemów oraz doskonaleniu metod i form współpracy.
13. Rodzice są zaangażowani w proces edukacyjny, współdecydują o sprawach szkoły i wychodzą z inicjatywami na rzecz jej rozwoju.
14. Stosowanie nowatorskich rozwiązań służących rozwojowi dzieci nie jest zjawiskiem powszechnym.

• **Wnioski z ewaluacji gimnazjów:**

1. Szkoła realizuje przyjętą koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój uczniów oraz odpowiadającą oczekiwaniom rodziców.
2. Podstawa programowa jest realizowana z uwzględnieniem osiągnięć uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego oraz z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji.
3. Nauczyciele nie zawsze kształtują u uczniów umiejętność uczenia się oraz nie zawsze dają im możliwość uczenia się od siebie nawzajem.
4. Szkoła stwarza uczniom warunki do różnorodnej aktywności. Uczniowie uczestniczą w licznych przedsięwzięciach w szkole i poza nią.
5. W placówce rozpoznaje się możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe uczniów, a także zaspakaja się je, między innymi przy współpracy z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi oraz innymi instytucjami świadczącymi poradnictwo i pomoc uczniom.
6. Nauczyciele wdrażają działania, które mają na celu wszechstronny rozwój uczniów, motywują ich do pracy, a także mają na celu rozwijanie ich zdolności i zainteresowań.

7. Szkoła indywidualizuje procesy edukacyjne oraz organizuje zajęcia, które rozwijają ich zainteresowania i uzdolnienia, a także wyrównują szanse edukacyjne, jednakże nie zawsze są one adekwatne do potrzeb każdego ucznia.
 8. Nauczyciele współpracują w zespołach zadaniowych funkcjonujących w szkole, wspólnie organizują i realizują procesy edukacyjne, a także wprowadzają zmiany w ich przebiegu.
 9. Nauczyciele wspólnie rozwiązują problemy, pomagają sobie w planowaniu i realizowaniu różnych działań oraz w doskonaleniu pracy własnej.
 10. Współpraca szkoły z instytucjami, stowarzyszeniami i organizacjami korzystnie wpływa na ich wzajemny rozwój, w tym kształtowanie oczekiwanych wartości i postaw prospołecznych.
 11. W szkole analizuje się wyniki egzaminu gimnazjalnego, ewaluacji wewnętrznej oraz badań zewnętrznych i wewnętrznych. Wyniki tych analiz i badań służą refleksji nad efektywnością i planowaniem dalszych działań w zakresie organizacji procesów edukacyjnych.
 12. Rodzice są zaangażowani w proces edukacyjny, współdecydują o sprawach szkoły i wychodzą z inicjatywami na rzecz jej rozwoju.
- **Wnioski z ewaluacji liceów ogólnokształcących:**
 1. Koncepcja pracy szkoły jest akceptowana, modyfikowana i wspólnie realizowana przez wszystkie podmioty szkoły.
 2. Podstawa programowa jest realizowana z uwzględnieniem osiągnięć uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego oraz wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji.
 3. Nauczyciele planują procesy edukacyjne adekwatnie do potrzeb uczniów, grupy i oddziału, co służy rozwojowi uczących się i daje im możliwość powiązania różnych dziedzin wiedzy.
 4. W szkole prowadzi się diagnozę wiadomości i umiejętności uczniów rozpoczynających naukę w szkole, formułuje wnioski i na tej podstawie planuje się proces nauczania dostosowany do potrzeb i możliwości uczniów.
 5. Szkoła diagnozuje możliwości psychofizyczne, potrzeby rozwojowe oraz sytuację społeczną każdego ucznia, jednakże nie zawsze podejmowane na ich podstawie działania uwzględniają indywidualizację procesu edukacyjnego.
 6. Szkoła stosuje nowatorskie rozwiązania rozwijające u uczniów zainteresowania kierunkowe oraz służące nabywaniu przez nich umiejętności przydatnych na rynku pracy.

7. Szkoła podejmuje współpracę z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, a także innymi podmiotami świadczącymi poradnictwo i pomoc uczniom.
8. W szkole prowadzona jest analiza osiągnięć uczniów i wyników egzaminu maturalnego, jednak sformułowane na tej podstawie wnioski i podejmowane działania nie zawsze przyczyniają się do wzrostu wyników egzaminu zewnętrznego.
9. Uczniowie inicjują i realizują różnorodne działania, które przyczyniają się do ich rozwoju, a także aktywności na rzecz społeczności lokalnej.
10. W szkole realizowane są różnorodne działania wychowawcze, zapewniające uczniom poczucie bezpieczeństwa, a działania antydyskryminacyjne obejmuje całą społeczność szkolną.
11. Nauczyciele współpracują ze sobą w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych, doskonaleniu metod i form współdziałania oraz w rozwiązywaniu różnych problemów.
12. Zarządzanie szkołą nie zawsze sprzyja udziałowi nauczycieli oraz uczniów i rodziców w procesie podejmowania decyzji dotyczących szkoły.
13. W szkole analizuje się, a także wykorzystuje wyniki ewaluacji wewnętrznej oraz badań wewnętrznych, w mniejszym stopniu natomiast zewnętrznych.
14. Szkoła jest pozytywnie postrzegana w środowisku, a podejmowane przez nią działania, we współpracy z lokalnymi instytucjami, przynoszą obustronne korzyści i wpływają na rozwój uczniów.

• **Wnioski z ewaluacji techników:**

1. Koncepcja pracy szkoły jest akceptowana, modyfikowana i wspólnie realizowana przez wszystkie podmioty szkoły.
2. Szkoła realizując proces edukacyjny uwzględnia zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej oraz osiągnięcia uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego.
3. Uczniowie nie zawsze mają wpływ na sposób organizowania i przebieg procesu uczenia się, nie zawsze umożliwia im uczenie się od siebie nawzajem oraz powiązanie różnorodnych dziedzin wiedzy i wykorzystywanie jej w praktyce.
4. Szkoła diagnozuje możliwości psychofizyczne, potrzeby rozwojowe oraz sytuację społeczną uczniów, jednak podejmowane na ich podstawie działania nie zawsze uwzględniają indywidualizację procesu edukacyjnego i są adekwatne są do potrzeb uczniów.
5. Podejmowane działania antydyskryminacyjne obejmują całą społeczność szkolną.

6. W szkole prowadzona jest analiza osiągnięć uczniów i wyników egzaminów zewnętrznych, jednak sformułowane na tej podstawie wnioski i podejmowane działania nie zawsze przyczyniają się do wzrostu tych wyników.
 7. Uczniowie angażują się w różne akcje charytatywne i pomocowe, jednakże rzadziej inicjują i realizują działania na rzecz własnego rozwoju i rozwoju szkoły.
 8. Współpraca szkoły z instytucjami, stowarzyszeniami i organizacjami korzystnie wpływa na ich wzajemny rozwój, w tym kształtowanie oczekiwanych wartości i postaw prospołecznych.
 9. Nauczyciele współpracują ze sobą i wspierają się wzajemnie w organizacji, realizacji oraz analizowaniu i modyfikowaniu procesów edukacyjnych. Wspólnie rozwiązują pojawiające się problemy, rzadziej jednak pomagają sobie w ewaluacji i doskonaleniu własnej pracy.
 10. Współpraca nauczycieli przekłada się na poprawę i doskonalenie realizacji procesu edukacyjnego.
 11. W szkole podejmuje się działania mające na celu zapewnienie uczniom bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego, jednakże w szkole zdarza się, że dochodzi do nie przestrzegania przez uczniów obowiązujących zasad postępowania.
 12. W szkole analizuje się, a także wykorzystuje wyniki ewaluacji wewnętrznej oraz badań wewnętrznych, natomiast w mniejszym stopniu zewnętrznych.
- **Wnioski z ewaluacji zasadniczych szkół zawodowych:**
 1. Szkoła realizując proces edukacyjny uwzględnia zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej oraz osiągnięcia uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego.
 2. Nauczyciele wykorzystują wnioski z analizy osiągnięć uczniów oraz wyników egzaminów zewnętrznych. Na ich podstawie wprowadzają działania mające na celu wzrost efektów kształcenia i kształtowanie umiejętności przydatnych na rynku pracy. Działania te jednak, nie zawsze mają wpływ na większą zdawalność uczniów na egzaminach potwierdzających kwalifikacje zawodowe i kwalifikacje w zawodzie.
 3. W szkole analizuje się, a także wykorzystuje wyniki ewaluacji wewnętrznej oraz badań wewnętrznych, natomiast w mniejszym stopniu zewnętrznych.
 4. Podejmowane działania antydyskryminacyjne obejmują całą społeczność szkolną.
 5. W placówce rozpoznaje się możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe uczniów, między innymi przy współpracy z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi oraz innymi instytucjami świadczącymi poradnictwo i pomoc uczniom, jednakże nie zawsze podejmowane na ich podstawie działania

uwzględniają indywidualizację procesu edukacyjnego, a także nie zawsze adekwatne są do potrzeb wszystkich uczniów.

6. Nauczyciele współpracują ze sobą i wspierają się wzajemnie w organizacji, realizacji i analizowaniu procesów edukacyjnych, a wprowadzanie zmian w pracy szkoły następuje w wyniku ich wspólnych ustaleń.
7. Nauczyciele pomagają sobie w rozwiązywaniu pojawiających się problemów, a także w ewaluacji i doskonaleniu własnej pracy.

• **Wnioski z ewaluacji szkół specjalnych:**

1. Szkoła realizując proces edukacyjny uwzględnia zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej oraz osiągnięcia uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego.
2. Nauczyciele monitorują i analizują osiągnięcia każdego ucznia, jak również formułują i wykorzystują w swojej pracy wnioski z tych analiz, co przyczynia się do osiągania przez uczniów różnorodnych sukcesów na miarę ich możliwości.
3. Szkoła podejmuje adekwatne działania prowadzące do rozpoznawania potrzeb i możliwości swoich uczniów, współpracując przy tym z instytucjami odpowiedzialnymi za ich rozwój.
4. Szeroka oferta działań wspierających uczniów w ich indywidualnym rozwoju, pomoc w rozwijaniu zainteresowań i pokonywaniu trudności oparta jest o wcześniej zdiagnozowane możliwości psychofizyczne.
5. Nauczyciele prowadzą działania, których celem jest indywidualizacja procesu edukacyjnego w odniesieniu do każdego ucznia oraz motywowanie ich do zaangażowania w proces lekcyjny.
6. Wnioski z analizy wyników egzaminów zewnętrznych oraz badań wewnętrznych wpływają na zmianę stosowanych przez nauczycieli metod pracy, mających na celu wzrost samooceny ucznia i jego motywacji do dalszej pracy.
7. Szkoła współpracuje z podmiotami świadczącymi pomoc uczniom, a podejmowane przy ich udziale działania służą rozwijaniu samodzielności uczniów, a także angażowaniu ich w różnorodne przedsięwzięcia.
8. Organizacja pracy szkoły sprzyja powszechnej współpracy nauczycieli, co umożliwia wspólne podejmowanie decyzji dotyczących spraw edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, a także doskonaleniu pracy własnej pedagogów.
9. Szkoła wykorzystuje badania zewnętrzne, zarówno edukacyjne jak i specjalistyczne, ponadto prowadzi badania wewnętrzne odpowiednio do jej specyfiki oraz służące planowaniu indywidualnej pracy z uczniem.

10. Podejmowane w szkole działania antydyskryminacyjne pozytywnie wpływają na postawy społeczne uczniów.
- **Wnioski z ewaluacji innych szkół, o których mowa w art. 9 pkt 3d-3e ustawy o systemie oświaty:**
 1. Szkoła realizując proces edukacyjny uwzględnia zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej oraz osiągnięcia uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego.
 2. Nauczyciele monitorują i analizują osiągnięcia każdego ucznia, jak również formułują i wykorzystują w swojej pracy wnioski z tych analiz, co przyczynia się do osiągania przez uczniów różnorodnych sukcesów na miarę ich możliwości.
 3. Szkoła podejmuje adekwatne działania prowadzące do rozpoznawania potrzeb i możliwości swoich uczniów, współpracując przy tym z instytucjami odpowiedzialnymi za ich rozwój.
 4. Szeroka oferta działań wspierających uczniów w ich indywidualnym rozwoju, pomoc w rozwijaniu zainteresowań i pokonywaniu trudności oparta jest o wcześniej zdiagnozowane ich możliwości psychofizyczne.
 5. Nauczyciele prowadzą działania, których celem jest indywidualizacja procesu edukacyjnego w odniesieniu do wszystkich uczniów oraz motywacja do zaangażowania się w proces lekcyjny.
 6. Szkoła współpracuje z podmiotami świadczącymi pomoc uczniom, a podejmowane przy ich udziale działania służą rozwijaniu samodzielności uczniów, a także angażowaniu ich w różnorodne przedsięwzięcia.
 - **Wnioski z ewaluacji poradni psychologiczno–pedagogicznych:**
 1. Placówka analizuje wyniki badań wewnętrznych i zewnętrznych, a wnioski wykorzystuje do planowania działań i modyfikowania oferty poradni.
 2. Poradnia zbiera informacje od klientów i partnerów społecznych na temat prowadzonej działalności, a na podstawie ich analizy dokonuje modyfikacji swojej pracy.
 3. Współpraca poradni z wieloma instytucjami i podmiotami działającymi w obszarze edukacji, wychowania i opieki, a także ochrony zdrowia i pomocy społecznej przyczynia się do niesienia fachowej i skutecznej pomocy dziecku oraz udzielania wsparcia jego rodzinie.
 4. Współpraca poradni ze szkołami, przedszkolami i innymi placówkami oświatowymi przyczynia się do podnoszenia jakości udzielanej pomocy psychologiczno - pedagogicznej przez te podmioty.
 - **Wnioski z ewaluacji placówek doskonalenia nauczycieli:**
 1. Planowanie procesów edukacyjnych w placówce służy rozwojowi osób, instytucji i organizacji korzystających z jej oferty i wynika z analizy otrzymanych od nich informacji zwrotnych.

2. Wyniki badań zewnętrznych i wewnętrznych wykorzystuje się do planowania działań realizowanych przez placówkę. Jednak działania te nie zawsze mają charakter rozwiązań nowatorskich.
3. Pracownicy merytoryczni placówki współpracują ze sobą w planowaniu, organizowaniu, a także modyfikowaniu i realizowaniu procesu edukacyjnego, wspólnie rozwiązują problemy, doskonalą metody i formy współpracy, pomagają sobie nawzajem w ewaluacji i doskonaleniu własnej pracy.
4. Placówka zaspokaja potrzeby lokalnego środowiska a podejmowane przez nią działania służą wyrównywaniu szans edukacyjnych odbiorców w dostępie do jej oferty.
5. Placówka wspiera potrzeby osób, instytucji i organizacji, jednak jej oferta nie jest w pełni dostosowana do ich indywidualnych potrzeb.

- **Wnioski z ewaluacji placówek oświatowo-wychowawczych:**

1. Realizacja działań ujętych w koncepcji pracy placówki sprzyja zaspokajaniu oczekiwań i potrzeb dzieci i młodzieży, ich rodziców i środowiska lokalnego, a także służy rozwojowi ich zainteresowań i zdolności.
2. Placówka dokonuje analizy efektywności wykorzystania czasu wolnego przez wychowanków w placówce, a także kształtuje wśród nich umiejętność spędzania go i uczenia się dla własnego rozwoju.
3. Przyjazna atmosfera panująca w placówce oraz otwartość na inicjatywy wychowanków sprawiają, że dzieci i młodzież chętnie uczestniczą w organizowanych tu zajęciach.

- **Wnioski z ewaluacji placówek kształcenia ustawicznego i innych, o których mowa w art. 2 pkt. 3a ustawy:**

1. Realizacja podstawy programowej kształcenia w zawodach oraz kształcenie ogólnych kompetencji słuchaczy uwzględnia wyniki prowadzonych w placówce diagnoz ich umiejętności i potrzeb.
2. Monitorowanie i analizowanie osiągnięć słuchaczy uwzględnia ich możliwości i przyczynia się do podejmowania działań umożliwiających im osiągnięcie sukcesu.
4. W doskonaleniu jakości pracy placówki wykorzystuje się wyniki wieloaspektowo prowadzonych badań wewnętrznych, a także analiz z badań zewnętrznych.
5. Placówka wypracowała systemowe rozwiązania w zakresie diagnozowania potrzeb grup wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem.
6. Zdiagnozowane potrzeby stają się podstawą organizowania kształcenia i doskonalenia, zgodnie z oczekiwaniami słuchaczy, a formy wsparcia, ich organizacja i programy dostosowuje się do ich indywidualnych potrzeb.

- **Wnioski z ewaluacji MOW-ów, MOS-ów, i innych ośrodków, o których mowa w art. 2 pkt 5 ustawy o systemie oświaty:**
 1. Realizowana w ośrodku koncepcja pracy zapewnia wszechstronne wsparcie rozwoju, specjalistyczną pomoc, a także osiąganie sukcesu przez każdego wychowanka na miarę jego indywidualnych możliwości.
 2. W planowaniu i modyfikowaniu koncepcji placówki aktywnie uczestniczą wszyscy pracownicy ośrodka, a także rodzice wychowanków, natomiast oni sami, na miarę swoich możliwości, mają możliwość sygnalizowania stopnia zadowolenia z uczestnictwa w proponowanych zajęciach.
 3. Działania, podejmowane w efekcie wdrażania wniosków z prowadzonych w ośrodku badań wewnętrznych oraz analiz badań zewnętrznych, mają wpływ na wszechstronny rozwój wychowanków oraz wspomagają ich przygotowanie do startu w dorosłe życie.
 4. Budowaniu pozytywnego wizerunku placówki w środowisku lokalnym sprzyja zaangażowanie wychowanków w akcje charytatywne, uroczystości o charakterze patriotycznym i kulturalnym oraz ich udział w konkursach i zawodach sportowych.
 5. Działania prowadzone w ośrodku przyczyniają się do zdobywania przez wychowanków wiedzy i umiejętności, a także respektowania przez nich podstawowych norm społecznych.
- **Wnioski z ewaluacji placówek zapewniających opiekę i wychowanie, o których mowa w art. 2 pkt 7 ustawy o systemie oświaty:**
 1. W placówce diagnozuje się potrzeby oraz oczekiwania wychowanków, prowadzi się badania wewnętrzne, a ich wyniki wykorzystuje do podnoszenia jakości pracy.
 2. Placówka zapewnia atrakcyjną ofertę programową wspierającą rozwój zainteresowań, aktywności i talentów wychowanków.
 3. Stosowanie nowatorskich rozwiązań programowych i organizacyjnych nastawione jest na rozwijanie zainteresowań oraz potrzeb wszystkich wychowanków.
 3. W placówce analizuje się możliwości psychofizyczne, potrzeby rozwojowe oraz sytuację społeczną każdego wychowanka, a zdobytą wiedzę wykorzystuje się w pracy ukierunkowanej na zwiększanie szans edukacyjnych każdego z nich.
 4. Współpraca z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi i innymi instytucjami świadczącymi poradnictwo, nastawiona jest na wspieranie wychowanków zgodnie z ich potrzebami i sytuacją społeczną każdego z nich. Wsparcie otrzymywane w placówce zaspokaja potrzeby rodziców i wychowanków.

Uogólnione wnioski z ewaluacji:

Przedszkola

1. Założenia koncepcji pracy przedszkoli uwzględniają potrzeby rozwojowe dzieci i odzwierciedlają potrzeby środowiska lokalnego. Istotą koncepcji jest stworzenie dzieciom optymalnych warunków rozwoju, poznanie ich potrzeb, zainteresowań i indywidualnych możliwości w celu projektowania i realizacji procesu edukacyjnego, a także udział rodziców w podejmowaniu decyzji dotyczących przedszkola i włączanie ich w realizowane działania.
2. Dbając o wszechstronny rozwój każdego wychowanka nauczyciele rozpoznają dziecięce potrzeby i możliwości. W efekcie zajęcia prowadzone w przedszkolu zaspokajają dziecięce zainteresowania, stymulują poznawczy aspekt rozwoju, kształtują pożądane postawy, a udzielane dzieciom wsparcie zadowala rodziców.
3. W przedszkolach monitoruje się i analizuje osiągnięcia dzieci, z uwzględnieniem możliwości rozwojowych każdego z nich, a podejmowane na ich podstawie działania wpływają na rozwój ich umiejętności i zainteresowań.
4. Podejmowane w przedszkolach działania, służące rozwojowi psychofizycznemu dzieci, dostosowane są do indywidualnych potrzeb, zdolności i możliwości wychowanków, tym nie mniej stosowanie nowatorskich rozwiązań służących rozwojowi dzieci nie jest zjawiskiem powszechnym.
5. Współpraca nauczycieli w przedszkolach obejmuje planowanie i realizowanie procesów edukacyjnych oraz wspólne rozwiązywanie problemów. Ewaluacja pracy własnej nauczycieli służy wspólnemu planowaniu i podejmowaniu działań na rzecz doskonalenia warsztatu pracy nauczyciela i podnoszenia jakości pracy przedszkola.
6. Przedszkola wykorzystują wyniki badań wewnętrznych, w mniejszym stopniu zewnętrznych. Analiza wyników determinuje planowanie i realizację działań na rzecz zapewniania warunków do harmonijnego rozwoju dziecka.

Przedszkola specjalne

1. Działania przedszkoli są spójne z przyjętą przez rady pedagogiczne własną koncepcją pracy, która uwzględnia potrzeby rozwojowe dzieci, specyfikę pracy placówki oraz zidentyfikowane oczekiwania środowiska lokalnego. Rodzice znają i akceptują koncepcję oraz uczestniczą w jej realizacji i modyfikacji.
2. Nauczyciele i specjaliści rozpoznają możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe każdego dziecka, a zdobytą w ten sposób wiedzę wykorzystują planując zajęcia edukacyjne i specjalistyczne oraz uwzględniają w indywidualizacji procesu edukacyjnego w odniesieniu do każdego dziecka.

3. Dzieci zachęcane przez nauczycieli do podejmowania różnorodnych aktywności na miarę swoich możliwości angażują się w zajęcia przedszkolne i chętnie w nich uczestniczą.
4. Przedszkola podejmują współpracę z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, a także innymi podmiotami świadczącymi poradnictwo i pomoc dzieciom, dzięki czemu wsparcie otrzymywane w przedszkolach odpowiada potrzebom dzieci.

Szkoły

1. Szkoły działają w oparciu o własną koncepcję pracy, przygotowywaną i modyfikowaną we współpracy z uczniami i ich rodzicami, uwzględniającą potrzeby rozwojowe uczniów, specyfikę swojej pracy i zidentyfikowane oczekiwania środowiska lokalnego.
2. Nauczyciele planując i realizując procesy edukacyjne uwzględniają potrzeby i możliwości uczniów oraz ich osiągnięcia z poprzedniego etapu edukacyjnego, stosują różnorodne metody pracy, udzielają uczniom wsparcia, rozbudzają aktywność i zaangażowanie w zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne.
3. Podejmowane przez nauczycieli działania związane z monitorowaniem osiągnięć uczniów i ich analizowaniem, nie zawsze przyczyniają się do poprawy wyników nauczania - wzrostu efektów kształcenia.
4. Nauczyciele kształtują wśród uczniów umiejętność uczenia się, jednak nie zawsze dają im możliwość uczenia się od siebie nawzajem oraz realizowania różnorodnych działań na rzecz rozwoju społeczności lokalnej.
5. Nauczyciele współpracują przy planowaniu, realizowaniu i modyfikowaniu procesów edukacyjnych, wspierają się wzajemnie, wspólnie rozwiązują problemy oraz doskonalą metody i formy pracy.
6. Szkoły diagnozują możliwości psychofizyczne, potrzeby rozwojowe oraz sytuację społeczną każdego ucznia. Zajęcia pozalekcyjne dydaktyczno - wyrównawcze, specjalistyczne, rozwijające zainteresowania są odpowiednie do rozpoznanych potrzeb dzieci i prowadzone we współpracy z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi oraz innymi instytucjami.
7. Współdziałanie nauczycieli w organizowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych sprzyja wspólnemu wprowadzaniu zmian, rozwiązywaniu problemów oraz doskonaleniu metod i form współpracy.
8. Stosowanie nowatorskich rozwiązań służących rozwojowi dzieci, nie jest jednak zjawiskiem powszechnym w szkołach podstawowych i gimnazjach.
9. Szkoły diagnozują możliwości psychofizyczne, potrzeby rozwojowe oraz sytuację społeczną każdego ucznia, jednakże w przypadku liceów ogólnokształcących i szkół zawodowych, podejmowane na podstawie tej

diagnozy działania nie zawsze uwzględniają indywidualizację procesu edukacyjnego.

10. W szkołach analizuje się, a także wykorzystuje wyniki ewaluacji wewnętrznej oraz badań wewnętrznych, nie mniej w szkołach ponadgimnazjalnych w mniejszym stopniu wykorzystuje się wyniki badań zewnętrznych.
11. Uczniowie szkół podstawowych i gimnazjów nie zawsze mają wpływ na sposób organizowania i przebieg procesu uczenia się, nie zawsze umożliwia im uczenie się od siebie nawzajem oraz powiązanie różnorodnych dziedzin wiedzy i wykorzystywanie jej w praktyce.
13. Nauczyciele współpracują ze sobą i wspierają się wzajemnie w organizacji, realizacji oraz analizowaniu i modyfikowaniu procesów edukacyjnych. Wspólnie rozwiązują pojawiające się problemy, jednak w technikach rzadziej pomagają sobie w ewaluacji i doskonaleniu własnej pracy.

Poradnie psychologiczno-pedagogiczne

1. Analizowanie przez poradnie wyników badań zewnętrznych i wewnętrznych prowadzi do formułowania wniosków i rekomendacji, na podstawie których przygotowana jest oferta placówki, a także planowane są i podejmowane działania.
2. Współpraca poradni z wieloma instytucjami i podmiotami działającymi w obszarze edukacji, wychowania i opieki, a także ochrony zdrowia i pomocy społecznej przyczynia się do niesienia fachowej i skutecznej pomocy dziecku oraz udzielania wsparcia jego rodzinie.
3. Prowadzenie przez poradnie działań promujących wartość edukacji, skierowanych do szerokiego grona odbiorców, wpływa na rozwój lokalnej społeczności, a także powoduje pozytywne postrzeganie placówek w środowisku.

Placówki doskonalenia nauczycieli

1. Planowanie procesów edukacyjnych w placówkach służy rozwojowi osób, instytucji i organizacji korzystających z oferty i wynika z analizy otrzymanych od nich informacji zwrotnych.
2. Wyniki badań zewnętrznych i wewnętrznych wykorzystuje się do planowania działań realizowanych przez placówkę. Jednak działania te nie zawsze mają charakter rozwiązań nowatorskich.
3. Pracownicy merytoryczni placówek współpracują ze sobą w planowaniu, organizowaniu, a także modyfikowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych, wspólnie rozwiązują problemy, doskonalą metody i formy współpracy, pomagają sobie nawzajem w ewaluacji i doskonaleniu własnej pracy.

4. Placówki zaspokajają potrzeby lokalnego środowiska a podejmowane przez nią działania służą wyrównywaniu szans edukacyjnych odbiorców, jednak jej oferta nie jest w pełni dostosowana do ich indywidualnych potrzeb.

Placówki oświatowo-wychowawcze

1. Placówki dokonują analizy efektywności wykorzystania czasu wolnego przez wychowanków w placówce, a także kształtują wśród nich umiejętność spędzania go i uczenia się dla własnego rozwoju.
2. Przyjazna atmosfera panująca w placówce oraz otwartość na inicjatywy wychowanków sprawiają, że dzieci i młodzież chętnie uczestniczą w organizowanych tu zajęciach.

Placówki kształcenia ustawicznego i inne, o których mowa w art. 2 pkt. 3a ustawy:

1. Realizacja podstawy programowej kształcenia w zawodach oraz kształcenie ogólnych kompetencji słuchaczy uwzględnia wyniki prowadzonych w placówce diagnoz ich umiejętności i potrzeb.
2. Monitorowanie i analizowanie osiągnięć słuchaczy uwzględnia ich możliwości i przyczynia się do podejmowania działań umożliwiających im osiągnięcie sukcesu.
3. W doskonaleniu jakości pracy placówki wykorzystuje się wyniki wieloaspektowo prowadzonych badań wewnętrznych, a także analiz z badań zewnętrznych.

MOW-y, MOS-y i inne ośrodki, o których mowa w art. 2 pkt 5 ustawy o systemie oświaty:

1. W planowaniu i modyfikowaniu koncepcji placówek aktywnie uczestniczą wszyscy pracownicy ośrodków, a także rodzice wychowanków, natomiast oni sami, na miarę swoich możliwości, mają możliwość sygnalizowania stopnia zadowolenia z uczestnictwa w proponowanych zajęciach.
2. Działania, podejmowane w efekcie wdrażania wniosków z prowadzonych w ośrodkach badań wewnętrznych oraz analiz badań zewnętrznych, mają wpływ na wszechstronny rozwój wychowanków oraz wspomagają ich przygotowanie do startu w dorosłe życie.
3. Działania prowadzone w ośrodkach przyczyniają się do zdobywania przez wychowanków wiedzy i umiejętności, a także respektowania przez nich podstawowych norm społecznych.

Placówki zapewniające opiekę i wychowanie, o których mowa w art. 2 pkt 7 ustawy o systemie oświaty:

1. W placówce diagnozuje się potrzeby oraz oczekiwania wychowanków, prowadzi się badania wewnętrzne, a ich wyniki wykorzystuje

do podnoszenia jakości pracy, zapewnienia atrakcyjnej oferty programowej wspierającej rozwój zainteresowań, aktywności i talentów wychowanków.

2. Stosowanie nowatorskich rozwiązań programowych i organizacyjnych nastawione jest na rozwijanie zainteresowań oraz potrzeb wszystkich wychowanków.
3. W placówce analizuje się możliwości psychofizyczne, potrzeby rozwojowe oraz sytuację społeczną każdego wychowanka, a zdobytą wiedzę wykorzystuje się w pracy ukierunkowanej na zwiększanie szans edukacyjnych każdego z nich.
4. Współpraca z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi i innymi instytucjami świadczącymi poradnictwo, nastawiona jest na wspieranie wychowanków zgodnie z ich potrzebami i sytuacją społeczną każdego z nich. Wsparcie otrzymywane w placówce zaspokaja potrzeby rodziców i wychowanków.

2.6. Rekomendacje na następny rok szkolny

Rekomendacje dotyczące planowania nadzoru pedagogicznego na następny rok szkolny (wynikające z wniosków z ewaluacji):

Mając na uwadze wyniki ewaluacji zewnętrznych rekomenduje się w zakresie planowania nadzoru pedagogicznego w roku szkolnym 2014/15:

1. Objęcie ewaluacją problemową szkół publicznych i niepublicznych w zakresie wymagań:
 - 1) Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się.
 - 2) Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej.
 - 3) Szkoła lub placówka organizując procesy edukacyjne uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych.

3. Kontrola

3.1 Kontrola planowa

Część A (okres od 1 czerwca 2014 r. do 31 sierpnia 2014 r.)

W roku szkolnym 2013/2014 w okresie od 1 czerwca do 31 sierpnia 2014 r., na podstawie arkuszy zatwierdzonych przez Ministra Edukacji Narodowej, **Pomorski Kurator Oświaty** przeprowadził kontrole planowe w zakresie *realizacji przez publiczne placówki doskonalenia nauczycieli zadania polegającego na organizowaniu i prowadzeniu doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie wynikającym z kierunków realizacji przez kuratorów oświaty polityki oświatowej państwa, ustalanych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, zgodnie z art. 35 ust., 2 pkt 1 ustawy o systemie oświaty.*

3.1.1 Ogólne informacje o liczbie przeprowadzonych kontroli planowych (realizacji planu kontroli)

W roku szkolnym 2013/2014 w Kuratorium Oświaty w **Gdańsku** zaplanowano przeprowadzenie **417** kontroli (łącznie liczbą wszystkich kontroli planowych). Do **31 sierpnia 2014 r.** zrealizowano **423** kontrole, co stanowi **101,44 %** planu nadzoru pedagogicznego.

W roku szkolnym 2013/2014 (w okresie od 1 czerwca do 31 sierpnia 2014 r.) pracownicy Kuratorium Oświaty w **Gdańsku** przeprowadzili **7** kontroli planowych w **7** spośród **2902** nadzorowanych szkół i placówek. Kontrole te zostały przeprowadzone w szkołach i placówkach kierowanych przez **7** dyrektorów.

Wykonanie planu kontroli (w okresie od 1 czerwca do 31 sierpnia 2014 r.) w ramach zaplanowanych zadań na rok szkolny 2013/2014 przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Zadanie z zakresu nadzoru pedagogicznego	Liczba kontroli		Uwagi o realizacji kontroli – przyczyny niewykonania
		zaplanowanych	przeprowadzonych	
1.	Zgodności realizacji obowiązkowych zajęć edukacyjnych z ramowymi planami nauczania w publicznej szkole podstawowej	0	0	

2.	Realizacji przez publiczne placówki doskonalenia nauczycieli zadania polegającego na organizowaniu i prowadzeniu doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie wynikającym z kierunków realizacji przez kuratorów oświaty polityki oświatowej państwa, ustalanych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, zgodnie z art. 35 ust. 2 pkt 1 ustawy o systemie oświaty	6	7	
RAZEM		6	7	

3.1.2. Wyniki i wnioski z poszczególnych kontroli planowych

3.1.2.1. Kontrola w zakresie zgodności realizacji obowiązkowych zajęć edukacyjnych z ramowymi planami nauczania w publicznej szkole podstawowej

Pomorski Kurator Oświaty nie przeprowadzał powyższej kontroli.

3.1.2.2. Kontrola w zakresie realizacji przez publiczne placówki doskonalenia nauczycieli zadania polegającego na organizowaniu i prowadzeniu doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie wynikającym z kierunków realizacji przez kuratorów oświaty polityki oświatowej państwa, ustalanych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, zgodnie z art. 35 ust. 2 pkt 1 ustawy o systemie oświaty

Kontrola dotyczyła planowania pracy i realizacji zadań wynikających z rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 listopada 2009 r. w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli, polegających na organizowaniu i prowadzeniu doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie wynikającym z kierunków realizacji przez kuratorów oświaty polityki oświatowej państwa, ustalanych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania zgodnie z art. 35. ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r, o systemie oświaty.

Kontrolą zostały objęte wszystkie publiczne placówki doskonalenia nauczycieli znajdujące się na obszarze województwa pomorskiego.

Kontrola została zrealizowana w okresie od **25 lipca do 26 sierpnia 2014 roku**.

Opis danych i ich analiza.

Kontrolą objęto **7** publicznych placówek doskonalenia nauczycieli (**100%**). **7** placówek doskonalenia nauczycieli (**100 %** skontrolowanych placówek) działało na podstawie statutu, który w związku z § 6 rozporządzenia Ministra Edukacji

Narodowej z dnia 26 października 2012 r. *zmieniającego rozporządzenie w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli* (Dz. U. z 2012 r. poz. 1196) został dostosowany do wymogów określonych w tym rozporządzeniu.

W ramach kontroli zdiagnozowano planowanie i realizację doskonalenia zawodowego nauczycieli w odniesieniu do ustalonych na rok szkolny 2013/2014 kierunków realizacji polityki oświatowej państwa:

- I. Wspieranie rozwoju dziecka młodszego w związku z obniżeniem wieku rozpoczęcia realizacji obowiązku szkolnego.
- II. Podniesienie jakości kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych.
- III. Działania szkoły na rzecz zdrowia i bezpieczeństwa uczniów.
- IV. Kształcenie uczniów niepełnosprawnych w szkołach ogólnodostępnych.

Skontrolowano planowanie i realizację doskonalenia nauczycieli w formach: wspomaganie szkół i placówek, sieci współpracy i samokształcenia, seminariów, konferencji, wykładów, warsztatów, szkoleń i konsultacji.

Informacje o planowaniu i realizacji w roku szkolnym 2013/2014 doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie wspierania rozwoju dziecka młodszego w związku z obniżeniem wieku rozpoczęcia realizacji obowiązku szkolnego

Kontrola wykazała, że w **7** placówkach doskonalenia nauczycieli (**100 %** kontrolowanych placówek) zaplanowano na rok szkolny 2013/2014 zadania wynikające z obowiązku organizowania i prowadzenia doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie *wspierania rozwoju dziecka młodszego w związku z obniżeniem realizacji wieku obowiązku szkolnego*.

Doskonaleniem zaplanowano objąć i objęto następującą liczbę szkół/placówek i nauczycieli

Forma doskonalenia w zakresie <i>wspierania rozwoju dziecka młodszego w związku z obniżeniem wieku realizacji obowiązku szkolnego</i>	Plan doskonalenia		Realizacja doskonalenia	
	liczba szkół/placówek	liczba nauczycieli	liczba szkół/placówek	liczba nauczycieli
wspomaganie szkół i placówek	94	1739	87	1480
sieci współpracy i samokształcenia	87	381	31	327
seminaria	20	50	27	74
konferencje	470	1181	997	1491
wykłady	14	156	14	145
warsztaty	329	806	319	846

szkolenia	121	953	137	807
konsultacje	159	289	155	289
RAZEM	1294	5555	1767	5459

Z różnych form doskonalenia nauczycieli w zakresie *wspierania rozwoju dziecka młodszego w związku z obniżeniem wieku realizacji obowiązku szkolnego* w roku szkolnym 2013/2014 nauczyciele skorzystali **5459** razy (o **96** razy mniej niż zaplanowano). Byli to nauczyciele z **1767** szkół i placówek (o **473** więcej niż zaplanowano). **Szkoły lub placówki korzystały z różnych form doskonalenia w tym zakresie (średnio po 3 razy).**

Najczęściej (**1491** razy) nauczyciele korzystali z doskonalenia w formie **konferencji**. Największa liczba szkół/placówek (**997**) została objęta doskonaleniem w formie **konferencji**. **Szkoły lub placówki korzystały z różnych konferencji (średnio po 2 razy).**

Informacje o planowaniu i realizacji w roku szkolnym 2013/2014 doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie podnoszenia jakości kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych

Kontrola wykazała, że w **7** placówkach doskonalenia nauczycieli (**100 %** kontrolowanych placówek) zaplanowano na rok szkolny 2013/2014 zadania wynikające z obowiązku organizowania i prowadzenia doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie *podnoszenia jakości kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych*.

Doskonaleniem zaplanowano objąć i objęto następującą liczbę szkół/placówek i nauczycieli:

Forma doskonalenia w zakresie <i>podnoszenia jakości kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych</i>	Plan doskonalenia		Realizacja doskonalenia	
	liczba szkół/placówek	liczba nauczycieli	liczba szkół/placówek	liczba nauczycieli
wspomaganie szkół i placówek	79	1362	76	2788
sieci współpracy i samokształcenia	116	431	215	490
seminaria	76	207	125	233
konferencje	775	2167	1456	2424
wykłady	72	238	72	182
warsztaty	544	1456	840	1721
szkolenia	353	1786	303	2390

konsultacje	214	498	225	761
RAZEM	2229	8145	3312	10989

Z różnych form doskonalenia nauczycieli w zakresie *podnoszenia jakości kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych* w roku szkolnym 2013/2014 nauczyciele skorzystali **10989** razy (o **2844** razy więcej niż zaplanowano). Byli to nauczyciele z **3312** szkół i placówek (o **1083** więcej niż zaplanowano). **Nauczyciele z tej samej szkoły lub placówki korzystali z różnych form doskonalenia (średnio 11 razy).**

Najczęściej (**2788** razy) nauczyciele korzystali z doskonalenia w formie **wspomagania szkół i placówek**. Największa liczba szkół/placówek (**1456**) została objęta doskonaleniem w formie **konferencji**. **Szkoły lub placówki korzystały z różnych konferencji (średnio po 5 razy).**

Informacje o planowaniu i realizacji w roku szkolnym 2013/2014 doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie działania szkoły na rzecz zdrowia i bezpieczeństwa uczniów

Kontrola wykazała, że w **7** placówkach doskonalenia nauczycieli (**100 %** kontrolowanych placówek) zaplanowano na rok szkolny 2013/2014 zadania wynikające z obowiązku organizowania i prowadzenia doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie *działania szkoły na rzecz zdrowia i bezpieczeństwa uczniów*.

Doskonaleniem zaplanowano objąć i objęto następującą liczbę szkół/placówek i nauczycieli:

Forma doskonalenia w zakresie <i>działania szkoły na rzecz zdrowia i bezpieczeństwa uczniów</i>	Plan doskonalenia		Realizacja doskonalenia	
	liczba szkół/placówek	liczba nauczycieli	liczba szkół/placówek	liczba nauczycieli
wspomaganie szkół i placówek	289	4433	290	2505
sieci współpracy i samokształcenia	151	245	157	262
seminaria	110	160	55	116
konferencje	494	1090	742	1210
wykłady	72	167	69	158
warsztaty	286	635	664	893
szkolenia	242	837	153	1391
konsultacje	340	480	390	465
RAZEM	1984	8047	2520	7000

Z różnych form doskonalenia nauczycieli w zakresie *działania szkoły na rzecz zdrowia i bezpieczeństwa uczniów* w roku szkolnym 2013/2014 nauczyciele skorzystali **7000** razy (o **1047** razy mniej niż zaplanowano). Byli to nauczyciele z **2520** szkół i placówek (o **536** więcej niż zaplanowano). **Szkoły lub placówki korzystały wielokrotnie z tej formy doskonalenia (średnio po 2 razy).**

Najczęściej (**2505** razy) nauczyciele korzystali z doskonalenia w formie **wspomagania szkół i placówek**. Największa liczba szkół/placówek (**742**) została objęta doskonaleniem w formie **konferencji**.

Informacje o planowaniu i realizacji w roku szkolnym 2013/2014 doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie kształcenia uczniów niepełnosprawnych w szkołach ogólnodostępnych

Kontrola wykazała, że w **7** placówkach doskonalenia nauczycieli (**100 %** kontrolowanych placówek) zaplanowano na rok szkolny 2013/2014 zadania wynikające z obowiązku organizowania i prowadzenia doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie *kształcenia uczniów niepełnosprawnych w szkołach ogólnodostępnych*.

Doskonaleniem zaplanowano objąć i objęto następującą liczbę szkół/placówek i nauczycieli:

Forma doskonalenia w zakresie kształcenia uczniów niepełnosprawnych w szkołach ogólnodostępnych	Plan doskonalenia		Realizacja doskonalenia	
	liczba szkół/placówek	liczba nauczycieli	liczba szkół/placówek	liczba nauczycieli
wspomaganie szkół i placówek	83	1500	83	609
sieci współpracy i samokształcenia	33	72	35	72
seminaria	35	70	37	78
konferencje	206	420	678	857
wykłady	62	140	56	119
warsztaty	269	665	315	549
szkolenia	193	1070	71	1223
konsultacje	142	270	103	220
RAZEM	1023	4207	1378	3727

Z różnych form doskonalenia nauczycieli w zakresie *kształcenia uczniów niepełnosprawnych w szkołach ogólnodostępnych* w roku szkolnym 2013/2014 nauczyciele skorzystali **3727** razy (o **480** razy mniej niż zaplanowano). Byli to nauczyciele z **1378** szkół i placówek (o **355** więcej niż zaplanowano). **Szkoły**

lub placówki korzystały wielokrotnie z tej formy doskonalenia (średnio po 2 razy).

Najczęściej (**1223 razy**) nauczyciele korzystali z doskonalenia w formie **szkolenia**. Największa liczba szkół/placówek (**678**) została objęta doskonaleniem w formie **konferencji**.

Zalecenia, uwagi i wnioski zawarte w protokołach kontroli oraz spostrzeżenia kontrolujących.

Wyniki przeprowadzonych kontroli były podstawą do wydania dyrektorom publicznych placówek doskonalenia nauczycieli **0** zaleceń, sformułowania **0** wniosków i uwag.

Zalecenia wydano dyrektorom **0 (0 %)** placówek doskonalenia nauczycieli.

Najczęściej wydawane zalecenia dotyczyły zobowiązania dyrektorów do przestrzegania: **brak**.

Najczęściej występujące w arkuszach kontroli spostrzeżenia kontrolującego dotyczyły: **brak**.

Wnioski wynikające z analizy wyników kontroli:

Wszyscy dyrektorzy publicznych placówek doskonalenia nauczycieli realizują zadania polegające na organizowaniu i prowadzeniu doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie wynikającym z kierunków realizacji przez kuratorów oświaty polityki oświatowej państwa, ustalanych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, zgodnie z art. 35 ust. 2 pkt 1 ustawy o systemie oświaty.

Najczęściej występujące w arkuszach kontroli spostrzeżenia kontrolującego dotyczyły: **brak**.

Część B (okres od 1 września 2014 r. do 31 maja 2015 r.)

W roku szkolnym 2014/2015 w okresie od 1 września 2014 r. do 31 maja 2015 r., na podstawie arkuszy zatwierdzonych przez Ministra Edukacji Narodowej, **Pomorski Kurator Oświaty** przeprowadził kontrole planowe w następujących zakresach:

1. Zgodności realizacji wybranych zajęć edukacyjnych z ramowymi planami nauczania w publicznym gimnazjum;
2. Realizacji przez szkołę obowiązku prowadzenia zajęć wychowania fizycznego;
3. Prawidłowości prowadzonych przez szkołę działań wychowawczych i zapobiegawczych wśród dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem;
4. Prawidłowości organizacji zajęć rewalidacyjnych, w tym liczby godzin i rodzaju tych zajęć oraz ich zgodności z zaleceniami zawartymi w orzeczeniu

o potrzebie kształcenia specjalnego z uwagi na niepełnosprawność w szkole ogólnodostępnej;

5. Prawidłowości wydawania przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno – pedagogicznych orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego.

3.1.3 Ogólne informacje o liczbie przeprowadzonych kontroli planowych (realizacji planu kontroli)

W roku szkolnym 2014/2015 (w okresie od 1 września 2014 r. do 31 maja 2015 r.) pracownicy Kuratorium Oświaty w Gdańsku przeprowadzili 380 kontroli planowych w 371 spośród 2880 nadzorowanych szkół i placówek. Kontrole te zostały przeprowadzone w szkołach i placówkach kierowanych przez 366 dyrektorów.

W roku szkolnym 2014/2015 w Kuratorium Oświaty w Gdańsku zaplanowano przeprowadzenie 378 kontroli. Do 31 maja 2015 r. zrealizowano 380 kontroli, co stanowi 100,53 % planu nadzoru pedagogicznego.

Wykonanie planu kontroli (w okresie od 1 września 2014 r. do 31 maja 2015 r.) w ramach zadań zaplanowanych na rok szkolny 2014/2015 przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Zadanie z zakresu nadzoru pedagogicznego	Liczba kontroli		Stopień realizacji planu (%)
		zaplanowanych	przeprowadzonych	
1.	Zgodność realizacji wybranych zajęć edukacyjnych z ramowymi planami nauczania w publicznym gimnazjum;	7	7	100 %
2.	Realizacja przez szkołę obowiązku prowadzenia zajęć wychowania fizycznego;	125	125	100 %
3.	Prawidłowość prowadzonych przez szkołę działań wychowawczych i zapobiegawczych wśród dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem;	94	94	100 %
4.	Prawidłowości organizacji zajęć rewalidacyjnych, w tym liczby godzin i rodzaju tych zajęć oraz ich zgodności z zaleceniami zawartymi w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego z uwagi na niepełnosprawność w szkole ogólnodostępnej;	123	125	101,63 %

5.	Prawidłowość wydawania przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno – pedagogicznych orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego.	29	29	100 %
RAZEM		378	380	100,53 %

3.1.4. Wyniki i wnioski z poszczególnych kontroli planowych

3.1.4.1. Zgodność realizacji wybranych obowiązkowych zajęć edukacyjnych z ramowymi planami nauczania w publicznym gimnazjum (kontynuacja kontroli planowych z roku szkolnego 2013/2014)

Zaplanowano przeprowadzenie kontroli w **10,34 %** publicznych gimnazjów, z czego w roku szkolnym 2013/2014 kontroli poddano **8,23 %** publicznych gimnazjów, a w roku szkolnym 2014/2015 przeprowadzono w pozostałych **2,11 %** publicznych gimnazjach.

Kontrolą zostały objęte publiczne gimnazja znajdujące się na obszarze województwa **pomorskiego**.

Kontrola została przeprowadzona w okresie od **07 listopada 2014 r.** do **27 lutego 2015 r.** w **7** publicznych gimnazjach, co stanowi **2,11 %** ogólnej liczby publicznych gimnazjów funkcjonujących na terenie województwa **pomorskiego**.

Kontrolą objęto:

- **18** oddziałów klasy I, co stanowi **100 %** wszystkich kontrolowanych oddziałów tej klasy,
- **19** oddziałów klasy II, co stanowi **100 %** wszystkich kontrolowanych oddziałów tej klasy.

1. Opis danych i ich analiza.

1) W **7** gimnazjach, co stanowi **100 %** kontrolowanych szkół, tygodniowy wymiar godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych i zajęć z wychowawcą był nie mniejszy od obowiązującego tygodniowego wymiaru tych godzin.

W **0** gimnazjach, co stanowi **0 %** kontrolowanych szkół, tygodniowy wymiar godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych i zajęć z wychowawcą był mniejszy od obowiązującego tygodniowego wymiaru tych godzin.

Tygodniowy wymiar godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych i zajęć z wychowawcą był mniejszy od obowiązującego tygodniowego wymiaru tych godzin w:

- **0** oddziałach klasy I, co stanowi **0 %** kontrolowanych oddziałów tej klasy,
- **0** oddziałach klasy II, co stanowi **0 %** kontrolowanych oddziałów tej klasy.

- 2) Dyrektorzy **0** gimnazjów występowali z wnioskami do organów prowadzących o przyznanie dodatkowych godzin dla:
- **0** oddziałów klasy I.
 - **0** oddziałów klasy II.
- 3) Organy prowadzące pozytywnie ustosunkowały się do tych wniosków w odniesieniu do:
- **0** oddziałów klasy I.
 - **0** oddziałów klasy II.
- 4) Dodatkowe godziny przyznane przez organy prowadzące zostały w większości przypadków przeznaczone na następujące zajęcia edukacyjne: **nie dotyczy**.
- 5) W **7** gimnazjach (**100 %** kontrolowanych szkół), na obowiązkowych zajęciach informatyki liczba uczniów w grupie nie przekraczała liczby stanowisk komputerowych w pracowni komputerowej.

W **0** gimnazjach, (**0 %** kontrolowanych szkół), na obowiązkowych zajęciach informatyki liczba uczniów w grupie przekraczała liczbę stanowisk komputerowych w pracowni komputerowej.

Na obowiązkowych zajęciach informatyki liczba uczniów w grupie przekraczała liczbę stanowisk komputerowych w:

- **0** oddziałach klasy I,
- **0** oddziałach klasy II.

Przekroczenie to wynosiło od **0** uczniów do **0** uczniów.

- 6) W **5** z pośród **7** gimnazjów, (**71,43 %** kontrolowanych szkół) na obowiązkowych zajęciach z języka obcego nowożytnego w oddziałach liczących ponad **24** uczniów dokonano podziału na grupy. W pozostałych **2** kontrolowanych gimnazjach nie dokonywano podziału na grupy, ponieważ oddziały nie przekraczały **24** uczniów.

W **0** gimnazjach (**0 %** kontrolowanych szkół) na obowiązkowych zajęciach z języka obcego nowożytnego w oddziałach liczących ponad 24 uczniów nie został dokonany podział na grupy.

Na obowiązkowych zajęciach z języka obcego nowożytnego w oddziałach liczących ponad 24 uczniów nie został dokonany podział na grupy w:

- **0** oddziałach klasy I,
- **0** oddziałach klasy II.

Przekroczenie to wynosiło od **0** uczniów do **0** uczniów.

- 7) W **5 z 7** gimnazjów (**71,43 %** kontrolowanych szkół) w oddziałach klas I i II, przy podziale na grupy, na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z języków obcych kierowano się stopniem zaawansowania znajomości języka obcego.

W pozostałych **2** kontrolowanych gimnazjach nie dokonywano podziału na grupy, ponieważ oddziały nie przekraczały 24 uczniów.

W **0** gimnazjach, (**0 %** kontrolowanych szkół) w oddziałach klas I i II, przy podziale na grupy, na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z języków obcych nie kierowano się stopniem zaawansowania znajomości języka obcego.

- 8) W oddziałach liczących ponad 30 uczniów, na nie więcej niż połowie obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, dla których z treści programu nauczania wynika konieczność prowadzenia ćwiczeń, w tym laboratoryjnych, nastąpił podział na grupy w: **nie było potrzeby dokonywania podziału na grupy, gdyż liczba uczniów nie przekraczała 30 w oddziale.**

0 oddziałach klasy I,

0 oddziałach klasy II.

- 9) W **7** gimnazjach, co stanowi **100 %** kontrolowanych szkół, obowiązkowe zajęcia wychowania fizycznego odbywały się w grupach nieprzekraczających **26** uczniów.

W **0** gimnazjach, (**0 %** kontrolowanych szkół) obowiązkowe zajęcia wychowania fizycznego odbywały się w grupach przekraczających **26** uczniów.

Obowiązkowe zajęcia wychowania fizycznego odbywały się w grupach liczących ponad 26 uczniów w:

- **0** oddziałach klasy I,
- **0** oddziałach klasy II.

- 10) W **1** spośród **2** gimnazjów z oddziałami integracyjnymi, (**50 %** kontrolowanych szkół) liczącymi co najmniej 3 uczniów niepełnosprawnych **dokonano** podziału na grupy na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych informatyki, języków obcych nowożytnych oraz na nie więcej niż połowie obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, dla których z treści programu nauczania wynika konieczność prowadzenia ćwiczeń, w tym laboratoryjnych.

W **1 spośród 2** gimnazjów z oddziałami integracyjnymi, (**50 %** kontrolowanych szkół) liczących co najmniej 3 uczniów niepełnosprawnych **nie dokonano** podziału na grupy na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych informatyki, języków obcych nowożytnych oraz na nie więcej niż połowie obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, dla których z treści programu nauczania wynika konieczność prowadzenia ćwiczeń, w tym laboratoryjnych

W oddziałach integracyjnych liczących co najmniej 3 uczniów niepełnosprawnych nie dokonano podziału na grupy na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych informatyki, języków obcych nowożytnych oraz na nie więcej niż połowie obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, dla których

z treści programu nauczania wynika konieczność prowadzenia ćwiczeń, w tym laboratoryjnych w:

- 1 oddziale klasy I,
- 0 oddziałach klasy II.

2. Zalecenia, uwagi i wnioski zawarte w protokołach kontroli oraz spostrzeżenia kontrolujących.

Wyniki przeprowadzonych kontroli były podstawą do wydania dyrektorom szkół/placówek 1 zalecenia, sformułowania 0 wniosków i uwag. Zalecenia wydano dyrektorowi 1 (14,29 %) z kontrolowanych szkół.

Najczęściej wydawane zalecenia dotyczyły zobowiązania dyrektorów do przestrzegania:

- podziału na grupy w oddziałach integracyjnych liczących co najmniej 3 uczniów niepełnosprawnych na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych informatyki, języków obcych oraz na nie więcej niż połowie obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, dla których z treści programu nauczania wynika konieczność prowadzenia ćwiczeń, w tym laboratoryjnych, zgodnie z § 7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. poz. 204 oraz z 2014 r. poz. 251) - **1 zalecenie.**

Wizytatorzy w uwagach i wnioskach najczęściej zwracali uwagę na: **brak.**

Najczęściej występujące w arkuszach kontroli spostrzeżenia kontrolującego dotyczyły:

- a) nieprawidłowości w dokonywaniu korekty zapisów w dokumentacji szkoły.

Wnioski wynikające z analizy wyników kontroli:

1. Wskazujące na potrzeby w zakresie wspomagania pracy gimnazjów (określające zakres wspomagania):

Zwrócenie uwagi dyrektorom gimnazjów na przestrzeganie podziału na grupy w oddziałach integracyjnych liczących co najmniej 3 uczniów niepełnosprawnych na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych informatyki, języków obcych oraz na nie więcej niż połowie obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, dla których z treści programu nauczania wynika konieczność prowadzenia ćwiczeń, w tym laboratoryjnych.

2. Wskazujące na potrzeby w zakresie planowania nadzoru pedagogicznego: **brak.**

3.1.4.2. Realizacja przez szkoły obowiązku prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w zakresie zgodności:

- **zasad oceniania wychowania fizycznego w klasach IV-VI szkół podstawowych, gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych ze statutami szkół oraz warunkami i sposobem oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów;**
- **zwalniania z zajęć wychowania fizycznego w klasach IV-VI szkół podstawowych, gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych z warunkami i sposobem oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów;**
- **organizacji zajęć wychowania fizycznego w klasach I-III szkół podstawowych z ramowymi planami nauczania.**

Zaplanowano przeprowadzenie kontroli w **10,35 %** publicznych szkół podstawowych, publicznych gimnazjów i publicznych szkół ponadgimnazjalnych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, z wyłączeniem szkół sportowych i szkół mistrzostwa sportowego.

Kontrola została przeprowadzona w okresie od **5 marca** do **29 maja 2015 r.** w:

- **60** publicznych szkółach podstawowych, co stanowi **10,38 %** ogólnej liczby publicznych szkół podstawowych funkcjonujących na terenie województwa **pomorskiego**,
- **34** publicznych gimnazjach, co stanowi **10,27 %** ogólnej liczby publicznych gimnazjów funkcjonujących na terenie województwa **pomorskiego**,
- **31** publicznych szkołach ponadgimnazjalnych, co stanowi **10,37 %** ogólnej liczby publicznych szkół ponadgimnazjalnych funkcjonujących na terenie województwa **pomorskiego**.

W szkołach podstawowych kontrolą objęto:

- **183** oddziałów klasy I;
- **125** oddziałów klasy II;
- **123** oddziałów klasy III;
- **123** oddziałów klasy IV;
- **122** oddziałów klasy V;
- **120** oddziałów klasy VI;

W gimnazjach kontrolą objęto:

- **112** oddziałów klasy I;
- **118** oddziałów klasy II;
- **108** oddziałów klasy III;

W szkołach ponadgimnazjalnych kontrolą objęto:

- **112** oddziałów klasy I;
- **113** oddziałów klasy II;
- **116** oddziałów klasy III;
- **34** oddziałów klasy IV.

1. Opis danych i ich analiza.

1.1. W **60** szkołach podstawowych statut **określa** szczegółowo zasady wewnątrzszkolnego oceniania uczniów klas IV – VI, co stanowi **100 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **0** szkołach podstawowych statut **nie określa** szczegółowo zasad wewnątrzszkolnego oceniania uczniów klas IV – VI, co stanowi **0 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **34** gimnazjach statut **określa** szczegółowo zasady wewnątrzszkolnego oceniania uczniów, co stanowi **100 %** kontrolowanych gimnazjów.

W **0** gimnazjach statut **nie określa** szczegółowo zasad wewnątrzszkolnego oceniania uczniów, co stanowi **0 %** kontrolowanych gimnazjów.

W **31** szkołach ponadgimnazjalnych statut **określa** szczegółowo zasady wewnątrzszkolnego oceniania uczniów, co stanowi **100 %** kontrolowanych szkół ponadgimnazjalnych.

W **0** szkołach ponadgimnazjalnych statut **nie określa** szczegółowo zasad wewnątrzszkolnego oceniania uczniów, co stanowi **0 %** kontrolowanych szkół ponadgimnazjalnych.

1.2. W **57** szkołach podstawowych w klasach IV-VI *ocenianie wewnątrzszkolne* określa warunki i tryb uzyskania wyższych niż przewidywane rocznych (semestralnych) ocen klasyfikacyjnych zobowiązujących zajęć edukacyjnych, co stanowi **95,00 %** skontrolowanych szkół.

W **3** szkołach podstawowych w klasach IV-VI *ocenianie wewnątrzszkolne* **nie określa** warunków i trybu uzyskania wyższych niż przewidywane rocznych (semestralnych) ocen klasyfikacyjnych zobowiązujących zajęć edukacyjnych, co stanowi **5 %** skontrolowanych szkół.

W **33** gimnazjach *ocenianie wewnątrzszkolne* **określa** warunki i tryb uzyskania wyższych niż przewidywane rocznych (semestralnych) ocen klasyfikacyjnych zobowiązujących zajęć edukacyjnych, co stanowi **97,06 %** skontrolowanych gimnazjów.

W **1** gimnazjum *ocenianie wewnątrzszkolne* **nie określa** warunków i trybu uzyskania wyższych niż przewidywane rocznych (semestralnych) ocen klasyfikacyjnych zobowiązujących zajęć edukacyjnych, co stanowi **2,94 %** skontrolowanych gimnazjów.

W **31** szkołach ponadgimnazjalnych *ocenianie wewnątrzszkolne* **określa** warunki i tryb uzyskania wyższych niż przewidywane rocznych (semestralnych) ocen klasyfikacyjnych zobowiązujących zajęć edukacyjnych, co stanowi **100 %** skontrolowanych szkół ponadgimnazjalnych.

W **0** szkołach ponadgimnazjalnych *ocenianie wewnątrzszkolne nie określa* warunków i trybu uzyskania wyższych niż przewidywane rocznych (semestralnych) ocen klasyfikacyjnych zobowiązujących zajęć edukacyjnych, co stanowi **0** % skontrolowanych szkół ponadgimnazjalnych.

1.3. W **60** szkołach podstawowych w klasach IV-VI nauczyciele w *ocenianiu wewnątrzszkolnym sformułowali* wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć wychowania fizycznego, co stanowi **100** % kontrolowanych szkół podstawowych.

W **0** szkołach podstawowych w klasach IV-VI nauczyciele w *ocenianiu wewnątrzszkolnym nie sformułowali* wymagań edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć wychowania fizycznego, co stanowi **0** % kontrolowanych szkół podstawowych.

W **33** gimnazjach nauczyciele w ocenianiu wewnątrzszkolnym **sformułowali** wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć wychowania fizycznego, co stanowi **97,06** % kontrolowanych gimnazjów.

W **1** gimnazjum nauczyciele w *ocenianiu wewnątrzszkolnym nie sformułowali* wymagań edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć wychowania fizycznego, co stanowi **2,94** % kontrolowanych gimnazjów.

W **30** szkołach ponadgimnazjalnych nauczyciele w *ocenianiu wewnątrzszkolnym sformułowali* wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć wychowania fizycznego, co stanowi **96,77** % kontrolowanych szkół ponadgimnazjalnych.

W **1** szkole ponadgimnazjalnej nauczyciele w *ocenianiu wewnątrzszkolnym nie sformułowali* wymagań edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć wychowania fizycznego, co stanowi **3,23** % kontrolowanych szkół ponadgimnazjalnych.

1.4. W **60** szkołach podstawowych w klasach IV-VI, nauczyciele na początku roku szkolnego **poinformowali** uczniów o wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych (semestralnych) ocen klasyfikacyjnych z zajęć wychowania fizycznego, co stanowi **100** % kontrolowanych szkół podstawowych.

W **0** szkołach podstawowych w klasach IV-VI, nauczyciele na początku roku szkolnego **nie poinformowali** uczniów o wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych (semestralnych) ocen klasyfikacyjnych z zajęć wychowania fizycznego, co stanowi **0** % kontrolowanych szkół podstawowych.

W **33** gimnazjach, nauczyciele na początku roku szkolnego **poinformowali** uczniów o wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych (semestralnych) ocen klasyfikacyjnych z zajęć wychowania fizycznego, co stanowi **97,06 %** kontrolowanych gimnazjów.

W **1** gimnazjum, nauczyciele na początku roku szkolnego **nie poinformowali** uczniów o wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych (semestralnych) ocen klasyfikacyjnych z zajęć wychowania fizycznego, co stanowi **2,94 %** kontrolowanych gimnazjów.

W **31** szkołach ponadgimnazjalnych, nauczyciele na początku roku szkolnego **poinformowali** uczniów o wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych (semestralnych) ocen klasyfikacyjnych z zajęć wychowania fizycznego, co stanowi **100 %** kontrolowanych gimnazjów.

W **0** szkołach ponadgimnazjalnych, nauczyciele na początku roku szkolnego **nie poinformowali** uczniów o wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych (semestralnych) ocen klasyfikacyjnych z zajęć wychowania fizycznego, co stanowi **0 %** kontrolowanych szkół ponadgimnazjalnych.

1.5. W **59** szkołach podstawowych w klasach IV-VI, nauczyciele na początku roku szkolnego **poinformowali** rodziców o wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych (semestralnych) ocen klasyfikacyjnych z zajęć wychowania fizycznego, co stanowi **98,33 %** kontrolowanych szkół podstawowych (w **1** szkole podstawowej, co stanowi **1,67 %** kontrola nie dotyczyła klas IV-VI, ponieważ była to szkoła z klasami I-III).

W **0** szkołach podstawowych w klasach IV-VI, nauczyciele na początku roku szkolnego **nie poinformowali** rodziców o wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych (semestralnych) ocen klasyfikacyjnych z zajęć wychowania fizycznego, co stanowi **0** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **32** gimnazjach, nauczyciele na początku roku szkolnego **poinformowali** rodziców o wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych (semestralnych) ocen klasyfikacyjnych z zajęć wychowania fizycznego, co stanowi **94,12 %** kontrolowanych gimnazjów.

W **2** gimnazjach, nauczyciele na początku roku szkolnego **nie poinformowali** rodziców o wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych (semestralnych) ocen klasyfikacyjnych z zajęć wychowania fizycznego, co stanowi **5,88 %** kontrolowanych gimnazjów.

W **30** szkołach ponadgimnazjalnych, nauczyciele na początku roku szkolnego **poinformowali** rodziców o wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania

poszczególnych śródrocznych i rocznych (semestralnych) ocen klasyfikacyjnych z zajęć wychowania fizycznego, co stanowi **96,77 %** kontrolowanych szkół ponadgimnazjalnych.

W **1** szkole ponadgimnazjalnej, nauczyciele na początku roku szkolnego **nie poinformowali** rodziców o wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych (semestralnych) ocen klasyfikacyjnych z zajęć wychowania fizycznego, co stanowi **3,23 %** kontrolowanych szkół ponadgimnazjalnych.

1.6. W **60** szkołach podstawowych w klasach IV-VI wymagania edukacyjne przy ustalaniu oceny z wychowania fizycznego **uwzględniają** wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć, co stanowi **100 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **0** szkołach podstawowych w klasach IV-VI wymagania edukacyjne przy ustalaniu oceny z wychowania fizycznego **nie uwzględniają** wysiłku wkładanego przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć, co stanowi **0 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **33** gimnazjach wymagania edukacyjne przy ustalaniu oceny z wychowania fizycznego **uwzględniają** wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć, co stanowi **97,06 %** kontrolowanych gimnazjów.

W **1** gimnazjum wymagania edukacyjne przy ustalaniu oceny z wychowania fizycznego **nie uwzględniają** wysiłku wkładanego przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć, co stanowi **2,94 %** kontrolowanych gimnazjów.

W **29** szkołach ponadgimnazjalnych wymagania edukacyjne przy ustalaniu oceny z wychowania fizycznego **uwzględniają** wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć, co stanowi **93,55 %** kontrolowanych szkół ponadgimnazjalnych.

W **2** szkołach ponadgimnazjalnych wymagania edukacyjne przy ustalaniu oceny z wychowania fizycznego **nie uwzględniają** wysiłku wkładanego przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć, co stanowi **6,45 %** kontrolowanych szkół ponadgimnazjalnych.

1.7. W **46** szkołach podstawowych w klasach IV-VI zwalnianie uczniów z zajęć wychowania fizycznego **dokonywane jest** przez dyrektora szkoły na podstawie opinii o ograniczonych możliwościach uczestniczenia ucznia w tych zajęciach, wydanej przez lekarza, na czas określony w tej opinii, co stanowi **76,67 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

Liczba uczniów w kontrolowanych oddziałach – **10653**.

Liczba uczniów zwolnionych z zajęć wychowania fizycznego w kontrolowanych oddziałach na podstawie § 8 ust. 1 w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych: **141**, w tym liczba uczniów zwolnionych na okres dłuższy niż 3 miesiące **113**.

Liczba uczniów zwolnionych z zajęć wychowania fizycznego w kontrolowanych oddziałach bez opinii lekarza – **0**.

W **34** gimnazjach zwalnianie uczniów z zajęć wychowania fizycznego **dokonywane jest** przez dyrektora szkoły na podstawie opinii o ograniczonych możliwościach uczestniczenia ucznia w tych zajęciach, wydanej przez lekarza, na czas określony w tej opinii, co stanowi **100 %** kontrolowanych gimnazjów.

Liczba uczniów w kontrolowanych oddziałach **6441**.

Liczba uczniów zwolnionych z zajęć wychowania fizycznego w kontrolowanych oddziałach na podstawie § 8 ust. 1 rozporządzenia w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych: **246**, w tym liczba uczniów zwolnionych na okres dłuższy niż 3 miesiące **221**.

Liczba uczniów zwolnionych z zajęć wychowania fizycznego w kontrolowanych oddziałach bez opinii lekarza – **0**.

W **31** szkołach ponadgimnazjalnych zwalnianie uczniów z zajęć wychowania fizycznego **dokonywane jest** przez dyrektora szkoły na podstawie opinii o ograniczonych możliwościach uczestniczenia ucznia w tych zajęciach, wydanej przez lekarza, na czas określony w tej opinii, co stanowi **100 %** kontrolowanych szkół ponadgimnazjalnych.

Liczba uczniów w kontrolowanych oddziałach **7568**.

Liczba uczniów zwolnionych z zajęć wychowania fizycznego w kontrolowanych oddziałach na podstawie § 8 ust. 1 ww. rozporządzenia: **702**, w tym liczba uczniów zwolnionych na okres dłuższy niż 3 miesiące **643**.

Liczba uczniów zwolnionych z zajęć wychowania fizycznego w kontrolowanych oddziałach bez opinii lekarza – **0**.

2. Zalecenia, uwagi i wnioski zawarte w protokołach kontroli oraz spostrzeżenia kontrolujących.

2.1. Przeprowadzający kontrolę nie wydali żadnego zalecenia w:

- **57** szkołach podstawowych, co stanowi **95,00 %** kontrolowanych szkół podstawowych;
- **31** gimnazjach, co stanowi **91,18 %** kontrolowanych gimnazjów;

- **28** szkołach ponadgimnazjalnych, co stanowi **90,32 %** kontrolowanych szkół ponadgimnazjalnych.

2.2. Wyniki przeprowadzonych kontroli były podstawą do wydania dyrektorom zaleceń w:

- **3** szkołach podstawowych, co stanowi **5,00 %** kontrolowanych szkół podstawowych;
- **3** gimnazjach, co stanowi **8,82 %** kontrolowanych gimnazjów;
- **3** szkołom ponadgimnazjalnym, co stanowi **9,68 %** kontrolowanych szkół ponadgimnazjalnych.

2.3. Zawarto wnioski i uwagi w protokołach kontroli w:

- **0** szkołach podstawowych, co stanowi **0 %** kontrolowanych szkół podstawowych;
- **0** gimnazjach, co stanowi **0 %** kontrolowanych gimnazjów;
- **0** szkołach ponadgimnazjalnych, co stanowi **0 %** kontrolowanych szkół ponadgimnazjalnych.

2.4. Najczęściej wydawane zalecenia dotyczyły zobowiązania dyrektorów do przestrzegania:

- a) aby ocenianie wewnątrzszkolne obejmowało ustalenie warunków i trybu uzyskania wyższych niż przewidywane rocznych (semestralnych) ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych zajęć edukacyjnych, zgodnie z § 3 ust. 3 pkt 6 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 83, poz. 562, z późn.zm.) – **4 zalecenia**,
- b) aby nauczyciele na początku roku szkolnego informowali rodziców (opiekunów prawnych) o wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych (semestralnych) ocen klasyfikacyjnych z zajęć wychowania fizycznego, zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 83, poz. 562, z późn.zm.) – **3 zalecenia**,
- c) aby wymagania edukacyjne uwzględniały przy ustalaniu oceny z wychowania fizycznego, wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć, zgodnie z § 3 ust. 3 pkt 1 i § 7 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 83, poz. 562, z późn.zm.) – **3 zalecenia**.

2.5. Wizytatorzy w uwagach i wnioskach najczęściej zwracali uwagę na **brak**.

2.6. Najczęściej występujące w arkuszach kontroli spostrzeżenia kontrolującego dotyczyły:

- a) w dokumentacji szkoły nie zawsze odnotowywana jest obecność uczniów na zajęciach wychowania fizycznego, szczególnie jeśli występuje podział na grupy;
- b) korekta zapisów w dziennikach dokonywana jest niezgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oświatowego.

3. Wnioski wynikające z analizy wyników kontroli:

3.1. wskazujące na potrzeby w zakresie wspomaganie pracy:

1) szkół podstawowych

Zwrócenie uwagi dyrektorom szkół, aby ocenianie wewnątrzszkolne obejmowało ustalenie warunków i trybu uzyskania wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć wychowania fizycznego.

2) gimnazjów

Zwrócenie uwagi dyrektorom szkół na to, aby nauczyciele:

- na początku roku szkolnego informowali uczniów i ich rodziców (prawnych opiekunów) o wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć wychowania fizycznego,
- w ocenianiu wewnątrzszkolnym formułowali wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć wychowania fizycznego.

3) szkół ponadgimnazjalnych

Zwrócenie uwagi dyrektorom szkół, aby:

- wymagania edukacyjne uwzględniały przy ustalaniu oceny z wychowania fizycznego, wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć;
- zwalnianie uczniów z zajęć wychowania fizycznego następowało jedynie na podstawie opinii o ograniczonych możliwościach uczestniczenia uczniów w tych zajęciach.

3.2 wskazujące na potrzeby w zakresie planowania nadzoru pedagogicznego: **brak**.

3.1.4.3. Prawdliwość prowadzonych przez szkołę działań wychowawczych i zapobiegawczych wśród dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem

Kontrola została przeprowadzona w okresie od **24 lutego** do **29 maja 2015 r.** w:

- **62** publicznych szkołach podstawowych, co stanowi **10,73 %** ogólnej liczby publicznych szkół podstawowych funkcjonujących na terenie województwa **pomorskiego**,
- **32** publicznych gimnazjach, co stanowi **9,67 %** ogólnej liczby publicznych gimnazjów funkcjonujących na terenie województwa **pomorskiego**.

Zaplanowano przeprowadzenie kontroli w **10,0 %** samodzielnych publicznych szkołach podstawowych oraz w **10,0 %** publicznych gimnazjach.

1. Opis danych i ich analiza.

1.1. W **61** szkołach podstawowych program wychowawczy, obejmujący treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów, realizowany przez nauczycieli **zawiera** dodatkowe treści dotyczące problematyki zagrożeń narkomanią, co stanowi **98,39 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **1** szkole podstawowej program wychowawczy, obejmujący treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów, realizowany przez nauczycieli **nie zawiera** dodatkowych treści dotyczących problematyki zagrożeń narkomanią, co stanowi **1,61 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **32** gimnazjach program wychowawczy, obejmujący treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów, realizowany przez nauczycieli **zawiera** dodatkowe treści dotyczące problematyki zagrożeń narkomanią, co stanowi **100 %** kontrolowanych gimnazjów.

W **0** gimnazjach program wychowawczy, obejmujący treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów, realizowany przez nauczycieli **nie zawiera** dodatkowe treści dotyczące problematyki zagrożeń narkomanią, co stanowi **0 %** kontrolowanych gimnazjów.

1.2. W **62** szkołach podstawowych program wychowawczy **został** uchwalony przez radę rodziców w porozumieniu z radą pedagogiczną, co stanowi **100 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **0** szkołach podstawowych program wychowawczy **nie został** uchwalony przez radę rodziców w porozumieniu z radą pedagogiczną, co stanowi **0 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **31** gimnazjach program wychowawczy **został** uchwalony przez radę rodziców w porozumieniu z radą pedagogiczną, co stanowi **96,88 %** kontrolowanych gimnazjów.

W **1** gimnazjum program wychowawczy **nie został** uchwalony przez radę rodziców w porozumieniu z radą pedagogiczną, co stanowi **3,12 %** kontrolowanych gimnazjów.

2.1. W **62** szkołach podstawowych program profilaktyki **został** dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb danego środowiska, obejmuje treści i działania z zakresu profilaktyki narkomanii skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców, co stanowi **100 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **0** szkołach podstawowych program profilaktyki **nie został** dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb danego środowiska, nie obejmuje treści i działań z zakresu profilaktyki narkomanii skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców, co stanowi **0 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **32** gimnazjach program profilaktyki **został** dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb danego środowiska, obejmuje treści i działania z zakresu profilaktyki narkomanii skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców, co stanowi **100 %** kontrolowanych gimnazjów.

W **0** gimnazjach program profilaktyki **nie został** dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb danego środowiska, nie obejmuje treści i działań z zakresu profilaktyki narkomanii skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców, co stanowi **0 %** kontrolowanych gimnazjów.

2.2. W **62** szkołach podstawowych program profilaktyki **został** uchwalony przez radę rodziców w porozumieniu z radą pedagogiczną, co stanowi **100 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **0** szkołach podstawowych program profilaktyki **nie został** uchwalony przez radę rodziców w porozumieniu z radą pedagogiczną, co stanowi **0 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **31** gimnazjach program profilaktyki **został** uchwalony przez radę rodziców w porozumieniu z radą pedagogiczną, co stanowi **96,88 %** kontrolowanych gimnazjów.

W **1** gimnazjum program wychowawczy **nie został** uchwalony przez radę rodziców w porozumieniu z radą pedagogiczną, co stanowi **3,12 %** kontrolowanych gimnazjów.

3.1. W **61** szkołach podstawowych działalność wychowawcza i zapobiegawcza w szkole **polega** na systematycznym rozpoznawaniu i diagnozowaniu zagrożeń związanych z uzależnieniem, co stanowi **98,39 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **1** szkole podstawowej działalność wychowawcza i zapobiegawcza w szkole **nie polega** na systematycznym rozpoznawaniu i diagnozowaniu zagrożeń związanych z uzależnieniem, co stanowi **1,61 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **32** gimnazjach działalność wychowawcza i zapobiegawcza w szkole **polega** na systematycznym rozpoznawaniu i diagnozowaniu zagrożeń związanych z uzależnieniem, co stanowi **100 %** kontrolowanych gimnazjów.

W **0** gimnazjach działalność wychowawcza i zapobiegawcza w szkole **nie polega** na systematycznym rozpoznawaniu i diagnozowaniu zagrożeń związanych z uzależnieniem, co stanowi **0 %** kontrolowanych gimnazjów.

3.2. W **62** szkołach podstawowych działalność wychowawcza i zapobiegawcza w szkole **polega** na przygotowaniu nauczycieli i osób zajmujących się wychowaniem dzieci i młodzieży do przeciwdziałania narkomanii, co stanowi **100 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **0** szkołach podstawowych działalność wychowawcza i zapobiegawcza w szkole **nie polega** na przygotowaniu nauczycieli i osób zajmujących się wychowaniem dzieci i młodzieży do przeciwdziałania narkomanii, co stanowi **0 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **32** gimnazjach działalność wychowawcza i zapobiegawcza w szkole **polega** na przygotowaniu nauczycieli i osób zajmujących się wychowaniem dzieci i młodzieży do przeciwdziałania narkomanii, co stanowi **100 %** kontrolowanych gimnazjów.

W **0** gimnazjach działalność wychowawcza i zapobiegawcza w szkole **nie polega** na przygotowaniu nauczycieli i osób zajmujących się wychowaniem dzieci i młodzieży do przeciwdziałania narkomanii, co stanowi **0 %** kontrolowanych gimnazjów.

3.3. W **61** szkołach podstawowych działalność wychowawcza i zapobiegawcza w szkole **polega** na współpracy z rodzicami dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem, co stanowi **98,39 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **1** szkole podstawowej działalność wychowawcza i zapobiegawcza w szkole **nie polega** na współpracy z rodzicami dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem, co stanowi **1,61 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **32** gimnazjach działalność wychowawcza i zapobiegawcza w szkole **polega** na współpracy z rodzicami dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem, co stanowi **100 %** kontrolowanych gimnazjów.

W **0** gimnazjach działalność wychowawcza i zapobiegawcza w szkole **nie polega** na współpracy z rodzicami dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem, co stanowi **0 %** kontrolowanych gimnazjów.

3.4. W **62** szkołach podstawowych działalność wychowawcza i zapobiegawcza w szkole **polega** na informowaniu o narkomanii i jej skutkach, co stanowi **100 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **0** szkołach podstawowych działalność wychowawcza i zapobiegawcza w szkole **nie polega** na informowaniu o narkomanii i jej skutkach, co stanowi **0 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **32** gimnazjach działalność wychowawcza i zapobiegawcza w szkole **polega** na informowaniu o narkomanii i jej skutkach, co stanowi **100 %** kontrolowanych gimnazjów.

W **0** gimnazjach działalność wychowawcza i zapobiegawcza w szkole **nie polega** na informowaniu o narkomanii i jej skutkach, co stanowi **0 %** kontrolowanych gimnazjów.

3.5. W **61** szkołach podstawowych działalność wychowawcza i zapobiegawcza w szkole **polega** na poradnictwie w zakresie zapobiegania uzależnieniom od środków odurzających lub substancji psychotropowych lub substancji zastępczych (tzw. dopalaczy), co stanowi **98,39 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **1** szkole podstawowej działalność wychowawcza i zapobiegawcza w szkole **nie polega** na poradnictwie w zakresie zapobiegania uzależnieniom od środków odurzających lub substancji psychotropowych lub substancji zastępczych (tzw. dopalaczy), co stanowi **1,61 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **32** gimnazjach działalność wychowawcza i zapobiegawcza w szkole **polega** na poradnictwie w zakresie zapobiegania uzależnieniom od środków odurzających lub substancji psychotropowych lub substancji zastępczych (tzw. dopalaczy), co stanowi **100 %** kontrolowanych gimnazjów.

W **0** gimnazjach działalność wychowawcza i zapobiegawcza w szkole **nie polega** na poradnictwie w zakresie zapobiegania uzależnieniom od środków odurzających lub substancji psychotropowych lub substancji zastępczych (tzw. dopalaczy), co stanowi **0 %** kontrolowanych gimnazjów.

4.1. W **62** szkołach podstawowych zadania z zakresu działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem **są realizowane** na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych, których podstawy programowe uwzględniają zagadnienia dotyczące zapobieganiu uzależnieniom, co stanowi **100 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

Przykłady takich zajęć:

- przyroda,
- wychowanie fizyczne,
- język polski.

W **0** szkołach podstawowych zadania z zakresu działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem **nie są realizowane** na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych, których podstawy programowe uwzględniają zagadnienia dotyczące zapobieganiu uzależnieniom, co stanowi **0 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **32** gimnazjach zadania z zakresu działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem **są realizowane** na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych, których podstawy programowe uwzględniają zagadnienia dotyczące zapobieganiu uzależnieniom, co stanowi **100 %** kontrolowanych gimnazjów.

Przykłady takich zajęć:

- biologia,
- chemia,
- wychowanie fizyczne.

W **0** gimnazjach zadania z zakresu działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem **nie są realizowane** na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych, których podstawy programowe uwzględniają zagadnienia dotyczące zapobieganiu uzależnieniom, co stanowi **0 %** kontrolowanych gimnazjów.

4.2. W **54** szkołach podstawowych zadania z zakresu działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem **są realizowane** na zajęciach rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, co stanowi **87,10 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **8** szkołach podstawowych zadania z zakresu działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem **nie są realizowane** na zajęciach rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, co stanowi **12,90 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **31** gimnazjach zadania z zakresu działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem **są realizowane** na zajęciach rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, co stanowi **96,88 %** kontrolowanych gimnazjów.

W **1** gimnazjum zadania z zakresu działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem **nie są realizowane** na zajęciach rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, co stanowi **3,12 %** kontrolowanych gimnazjów.

4.3. W **50** szkołach podstawowych zadania z zakresu działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem **są realizowane** na zajęciach specjalistycznych organizowanych dla uczniów wymagających szczególnego wsparcia w rozwoju lub pomocy psychologiczno-pedagogicznej, co stanowi **80,65 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **12** szkołach podstawowych zadania z zakresu działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem **nie są realizowane** na zajęciach specjalistycznych organizowanych dla uczniów

wymagających szczególnego wsparcia w rozwoju lub pomocy psychologiczno-pedagogicznej, co stanowi **19,35 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **28** gimnazjach zadania z zakresu działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem **są realizowane** na zajęciach specjalistycznych organizowanych dla uczniów wymagających szczególnego wsparcia w rozwoju lub pomocy psychologiczno-pedagogicznej, co stanowi **87,50 %** kontrolowanych gimnazjów.

W **4** gimnazjach zadania z zakresu działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem **nie są realizowane** na zajęciach specjalistycznych organizowanych dla uczniów wymagających szczególnego wsparcia w rozwoju lub pomocy psychologiczno-pedagogicznej, co stanowi **12,50 %** kontrolowanych gimnazjów.

4.4. W **52** szkołach podstawowych zadania z zakresu działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem **są realizowane** na innych zajęciach niż określonych w pkt.: 4.1, 4.2 i 4.3, co stanowi **83,87 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

Przykłady innych zajęć:

- zajęcia z wychowawcą,
- religia,
- wychowanie do życia w rodzinie.

W **10** szkołach podstawowych zadania z zakresu działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem **nie są realizowane** na innych zajęciach niż określonych w pkt.: 4.1, 4.2 i 4.3, co stanowi **16,13 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **28** gimnazjach zadania z zakresu działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem **są realizowane** na innych zajęciach niż określonych w pkt. 4.1, 4.2 i 4.3, co stanowi **87,50 %** kontrolowanych gimnazjów.

Przykłady innych zajęć (wskazać 3 najczęściej występujące):

- zajęcia z wychowawcą,
- religia,
- wychowanie do życia w rodzinie.

W **4** gimnazjach zadania z zakresu działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem **nie są realizowane** na innych zajęciach niż określonych w pkt.: 4.1, 4.2 i 4.3, co stanowi **12,50 %** kontrolowanych gimnazjów.

5.1. W **39** szkołach podstawowych **są realizowane** programy profilaktyki uniwersalnej opartych na naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności

rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, co stanowi **62,90 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **23** szkołach podstawowych **nie są realizowane** programy profilaktyki uniwersalnej opartych na naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, co stanowi **37,10 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **23** gimnazjach **są realizowane** programy profilaktyki uniwersalnej opartych na naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, co stanowi **71,88 %** kontrolowanych gimnazjów.

W **9** gimnazjach **nie są realizowane** programy profilaktyki uniwersalnej opartych na naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, co stanowi **28,12 %** kontrolowanych gimnazjów.

5.2. W **32** szkołach podstawowych **są realizowane** rekomendowane programy profilaktyki selektywnej i wskazującej, w szczególności dla dzieci i młodzieży ze środowisk zmarginalizowanych, zagrożonych demoralizacją i wykluczeniem społecznym oraz dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, a także ich rodziców, co stanowi **51,61 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **30** szkołach podstawowych **nie są realizowane** rekomendowane programy profilaktyki selektywnej i wskazującej, w szczególności dla dzieci i młodzieży ze środowisk zmarginalizowanych, zagrożonych demoralizacją i wykluczeniem społecznym oraz dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, a także ich rodziców, co stanowi **48,39 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **22** gimnazjach **są realizowane** rekomendowane programy profilaktyki selektywnej i wskazującej, w szczególności dla dzieci i młodzieży ze środowisk zmarginalizowanych, zagrożonych demoralizacją i wykluczeniem społecznym oraz dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, a także ich rodziców, co stanowi **68,75 %** kontrolowanych gimnazjów.

W **10** gimnazjach **nie są realizowane** rekomendowane programy profilaktyki selektywnej i wskazującej, w szczególności dla dzieci i młodzieży ze środowisk zmarginalizowanych, zagrożonych demoralizacją i wykluczeniem społecznym oraz dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, a także ich rodziców, co stanowi **31,25 %** kontrolowanych gimnazjów.

5.3. W **25** szkołach podstawowych **są realizowane** programy wczesnej interwencji oparte na naukowych podstawach lub potwierdzonej skuteczności, adresowane do okazjonalnych użytkowników narkotyków, co stanowi **40,32 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **37** szkołach podstawowych **nie są realizowane** programy wczesnej interwencji opartych na naukowych podstawach lub potwierdzonej skuteczności, adresowanych

do okazjonalnych użytkowników narkotyków, co stanowi **59,68 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **19** gimnazjach **są realizowane** programy wczesnej interwencji oparte na naukowych podstawach lub potwierdzonej skuteczności, adresowane do okazjonalnych użytkowników narkotyków, co stanowi **59,38 %** kontrolowanych gimnazjów.

W **13** gimnazjach **nie są realizowane** programy wczesnej interwencji oparte na naukowych podstawach lub potwierdzonej skuteczności, adresowane do okazjonalnych użytkowników narkotyków, co stanowi **40,62 %** kontrolowanych gimnazjów.

6.1. W **42** szkołach podstawowych pomoc psychologiczno–pedagogiczna udzielana uczniom zagrożonym niedostosowaniem społecznym lub niedostosowanym społecznie z powodu zagrożenia uzależnieniem **wynika** z rozpoznania i zaspokajania ich indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych, co stanowi **67,74 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **0** szkołach podstawowych pomoc psychologiczno–pedagogiczna udzielana uczniom zagrożonym niedostosowaniem społecznym lub niedostosowanym społecznie z powodu zagrożenia uzależnieniem **nie wynika** z rozpoznania i zaspokajania ich indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych, co stanowi **0 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **25** gimnazjach pomoc psychologiczno–pedagogiczna udzielana uczniom zagrożonym niedostosowaniem społecznym lub niedostosowanym społecznie z powodu zagrożenia uzależnieniem **wynika** z rozpoznania i zaspokajania ich indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych, co stanowi **78,13 %** kontrolowanych gimnazjów.

W **0** gimnazjach pomoc psychologiczno–pedagogiczna udzielana uczniom zagrożonym niedostosowaniem społecznym lub niedostosowanym społecznie z powodu zagrożenia uzależnieniem **nie wynika** z rozpoznania i zaspokajania ich indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych, co stanowi **0 %** kontrolowanych gimnazjów.

6.2. W **42** szkołach podstawowych pomoc psychologiczno–pedagogiczna udzielana rodzicom uczniom zagrożonym niedostosowaniem społecznym lub niedostosowanym społecznie z powodu zagrożenia uzależnieniem oraz nauczycielom **polega** na wspieraniu rodziców oraz nauczycieli w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i dydaktycznych uczniów zagrożonych uzależnieniem, co stanowi **67,74 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **0** szkołach podstawowych pomoc psychologiczno–pedagogiczna udzielana rodzicom uczniom zagrożonym niedostosowaniem społecznym lub niedostosowanym społecznie z powodu zagrożenia uzależnieniem oraz nauczycielom **nie polega** na wspieraniu rodziców oraz nauczycieli w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i dydaktycznych uczniów zagrożonych uzależnieniem, co stanowi **0 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **25** gimnazjach pomoc psychologiczno–pedagogiczna udzielana rodzicom uczniom zagrożonym niedostosowaniem społecznym lub niedostosowanym społecznie z powodu zagrożenia uzależnieniem oraz nauczycielom **polega** na wspieraniu rodziców oraz nauczycieli w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i dydaktycznych uczniów zagrożonych uzależnieniem, co stanowi **78,13 %** kontrolowanych gimnazjów.

W **0** gimnazjach pomoc psychologiczno–pedagogiczna udzielana rodzicom uczniom zagrożonym niedostosowaniem społecznym lub niedostosowanym społecznie z powodu zagrożenia uzależnieniem oraz nauczycielom **nie polega** na wspieraniu rodziców oraz nauczycieli w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i dydaktycznych uczniów zagrożonych uzależnieniem, co stanowi **0 %** kontrolowanych gimnazjów.

6.3. W **42** szkołach podstawowych pomoc psychologiczno–pedagogiczna udzielana rodzicom uczniom zagrożonym niedostosowaniem społecznym lub niedostosowanym społecznie z powodu zagrożenia uzależnieniem oraz nauczycielom **polega** na rozwijaniu ich umiejętności wychowawczych w celu zwiększenia efektywności udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów zagrożonych uzależnieniem, co stanowi **67,74 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **0** szkołach podstawowych pomoc psychologiczno–pedagogiczna udzielana rodzicom uczniom zagrożonym niedostosowaniem społecznym lub niedostosowanym społecznie z powodu zagrożenia uzależnieniem oraz nauczycielom **nie polega** na rozwijaniu ich umiejętności wychowawczych w celu zwiększenia efektywności udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów zagrożonych uzależnieniem, co stanowi **0 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **25** gimnazjach pomoc psychologiczno–pedagogiczna udzielana rodzicom uczniom zagrożonym niedostosowaniem społecznym lub niedostosowanym społecznie z powodu zagrożenia uzależnieniem oraz nauczycielom **polega** na rozwijaniu ich umiejętności wychowawczych w celu zwiększenia efektywności udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów zagrożonych uzależnieniem, co stanowi **78,13 %** kontrolowanych gimnazjów.

W **0** gimnazjach pomoc psychologiczno–pedagogiczna udzielana rodzicom uczniom zagrożonym niedostosowaniem społecznym lub niedostosowanym społecznie

z powodu zagrożenia uzależnieniem oraz nauczycielom **nie polega** na rozwijaniu ich umiejętności wychowawczych w celu zwiększenia efektywności udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów zagrożonych uzależnieniem, co stanowi **0 %** kontrolowanych gimnazjów.

7.1. W **62** szkołach podstawowych **upowszechniane** są informacje na temat szkodliwości środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych tzw. dopalaczy, których używanie łączy się z zagrożeniem bezpieczeństwa i zdrowia oraz może prowadzić do uzależnień, co stanowi **100 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **0** szkołach podstawowych **nie są upowszechniane** informacje na temat szkodliwości środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych tzw. dopalaczy, których używanie łączy się z zagrożeniem bezpieczeństwa i zdrowia oraz może prowadzić do uzależnień, co stanowi **0 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **32** gimnazjach **upowszechniane** są informacje na temat szkodliwości środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych tzw. dopalaczy, których używanie łączy się z zagrożeniem bezpieczeństwa i zdrowia oraz może prowadzić do uzależnień, co stanowi **100 %** kontrolowanych gimnazjów.

W **0** gimnazjach **nie są upowszechniane** informacje na temat szkodliwości środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych tzw. dopalaczy, których używanie łączy się z zagrożeniem bezpieczeństwa i zdrowia oraz może prowadzić do uzależnień, co stanowi **0 %** kontrolowanych gimnazjów.

7.2. W **62** szkołach podstawowych **upowszechniane** są informacje na temat dostępnych form pomocy dzieciom i młodzieży zagrożonych uzależnieniem, co stanowi **100 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **0** szkołach podstawowych **nie są upowszechniane** informacje na temat dostępnych form pomocy dzieciom i młodzieży zagrożonych uzależnieniem, co stanowi **0 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **32** gimnazjach **upowszechniane** są informacje na temat dostępnych form pomocy dzieciom i młodzieży zagrożonych uzależnieniem, co stanowi **100 %** kontrolowanych gimnazjów.

W **0** gimnazjach **nie są upowszechniane** informacje na temat dostępnych form pomocy dzieciom i młodzieży zagrożonych uzależnieniem, co stanowi **0 %** kontrolowanych gimnazjów.

7.3. W **62** szkołach podstawowych **upowszechniane** są informacje na temat możliwości rozwiązywania problemów powodujących powstawanie uzależnień, co stanowi **100 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **0** szkołach podstawowych **nie są upowszechniane** informacje na temat możliwości rozwiązywania problemów powodujących powstawanie uzależnień, co stanowi **0 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **32** gimnazjach **upowszechniane** są informacje na temat możliwości rozwiązywania problemów powodujących powstawanie uzależnień, co stanowi **100 %** kontrolowanych gimnazjów.

W **0** gimnazjach **nie są upowszechniane** informacje na temat możliwości rozwiązywania problemów powodujących powstawanie uzależnień, co stanowi **0 %** kontrolowanych gimnazjów.

7.4. W **62** szkołach podstawowych **upowszechniane** są informacje na temat skutków prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, co stanowi **100 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **0** szkołach podstawowych **nie są upowszechniane** informacje na temat skutków prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, co stanowi **0 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **32** gimnazjach **upowszechniane** są informacje na temat skutków prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, co stanowi **100 %** kontrolowanych gimnazjów.

W **0** gimnazjach **nie są upowszechniane** informacje na temat skutków prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, co stanowi **0 %** kontrolowanych gimnazjów.

8. W **62** szkołach podstawowych **udostępniane** są uczniom, rodzicom i nauczycielom informatory, poradniki oraz inne materiały edukacyjne dotyczące problematyki zapobiegania narkomanii, co stanowi **100 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **0** szkołach podstawowych **nie są udostępniane** uczniom, rodzicom i nauczycielom informatory, poradniki oraz inne materiały edukacyjne dotyczące problematyki zapobiegania narkomanii, co stanowi **0 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **32** gimnazjach **udostępniane** są uczniom, rodzicom i nauczycielom informatory, poradniki oraz inne materiały edukacyjne dotyczące problematyki zapobiegania narkomanii, co stanowi **100 %** kontrolowanych gimnazjów.

W **0** gimnazjach **nie są udostępniane** uczniom, rodzicom i nauczycielom informatory, poradniki oraz inne materiały edukacyjne dotyczące problematyki zapobiegania narkomanii, co stanowi **0 %** kontrolowanych gimnazjów.

9. W **50** szkołach podstawowych **wdrożony** jest system wsparcia psychologicznego dla nauczycieli - w formie, m.in. superwizji, coachingu, grup wsparcia, co stanowi **80,65 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **12** szkołach podstawowych **nie jest wdrożony** system wsparcia psychologicznego dla nauczycieli - w formie, m.in. superwizji, coachingu, grup wsparcia, co stanowi **19,35 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **26** gimnazjach **wdrożony** jest system wsparcia psychologicznego dla nauczycieli - w formie, m.in. superwizji, coachingu, grup wsparcia, co stanowi **81,25 %** kontrolowanych gimnazjów.

W **6** gimnazjach **nie jest wdrożony** system wsparcia psychologicznego dla nauczycieli - w formie, m.in. superwizji, coachingu, grup wsparcia, co stanowi **18,75 %** kontrolowanych gimnazjów.

10.1. **61** szkołach podstawowych **wspieranych** jest przez organ prowadzący w realizacji działań wychowawczych i zapobiegawczych, w szczególności ukierunkowanych na informowaniu o narkomanii i jej skutkach, co stanowi **98,39 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

1 szkoła podstawowa **nie jest wspierana** przez organ prowadzący w realizacji działań wychowawczych i zapobiegawczych, w szczególności ukierunkowanych na informowaniu o narkomanii i jej skutkach, co stanowi **1,61 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

32 gimnazja **wspierane** są przez organ prowadzący w realizacji działań wychowawczych i zapobiegawczych, w szczególności ukierunkowanych na informowaniu o narkomanii i jej skutkach, co stanowi **100 %** kontrolowanych gimnazjów.

0 gimnazjów **nie jest wspieranych** przez organ prowadzący w realizacji działań wychowawczych i zapobiegawczych, w szczególności ukierunkowanych na informowaniu o narkomanii i jej skutkach, co stanowi **0 %** kontrolowanych gimnazjów.

10.2. W **46** szkołach podstawowych **podejmowane** są działania interwencyjne polegające na powiadomieniu rodziców i Policji w sytuacjach kryzysowych, w szczególności gdy dzieci lub młodzież używają, posiadają lub rozprowadzają środki odurzające, substancje psychotropowe lub środki zastępcze tzw. dopalacze, co stanowi **74,19 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **0** szkołach podstawowych **nie są podejmowane** działania interwencyjne polegające na powiadomieniu rodziców i Policji w sytuacjach kryzysowych, w szczególności gdy dzieci lub młodzież używają, posiadają lub rozprowadzają środki odurzające, substancje psychotropowe lub środki zastępcze tzw. dopalacze, co stanowi **0 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **30** gimnazjach **podejmowane** są działania interwencyjne polegające na powiadomieniu rodziców i Policji w sytuacjach kryzysowych, w szczególności gdy dzieci lub młodzież używają, posiadają lub rozprowadzają środki odurzające, substancje psychotropowe lub środki zastępcze tzw. dopalacze, co stanowi **93,75 %** kontrolowanych gimnazjów.

W **0** gimnazjach **nie są podejmowane** działania interwencyjne polegające na powiadomieniu rodziców i Policji w sytuacjach kryzysowych, w szczególności gdy dzieci lub młodzież używają, posiadają lub rozprowadzają środki odurzające, substancje psychotropowe lub środki zastępcze tzw. dopalacze, co stanowi **0 %** kontrolowanych gimnazjów.

10.3. W **62** szkołach podstawowych **współdziałano** z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, poradniami zdrowia psychicznego i innymi specjalistycznymi podmiotami działającymi na rzecz rozwijania zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, co stanowi **100 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **0** szkołach podstawowych **nie współdziałano** z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, poradniami zdrowia psychicznego i innymi specjalistycznymi podmiotami działającymi na rzecz rozwijania zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, co stanowi **0 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **32** gimnazjach **współdziałano** z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, poradniami zdrowia psychicznego i innymi specjalistycznymi podmiotami działającymi na rzecz rozwijania zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, co stanowi **100 %** kontrolowanych gimnazjów.

W **0** gimnazjach **nie współdziałano** z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, poradniami zdrowia psychicznego i innymi specjalistycznymi podmiotami działającymi na rzecz rozwijania zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, co stanowi **0 %** kontrolowanych gimnazjów.

11.1. W **60** szkołach podstawowych **została** określona strategia działań wychowawczych i zapobiegawczych oraz interwencyjnych skierowana do dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem, co stanowi **96,77 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **2** szkołach podstawowych **nie została** określona strategia działań wychowawczych i zapobiegawczych oraz interwencyjnych skierowana do dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem, co stanowi **3,23 %** kontrolowanych szkół podstawowych.

W **31** gimnazjach **została** określona strategia działań wychowawczych i zapobiegawczych oraz interwencyjnych skierowana do dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem, co stanowi **96,88 %** kontrolowanych gimnazjów.

W **1** gimnazjach **nie została** określona strategia działań wychowawczych i zapobiegawczych oraz interwencyjnych skierowana do dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem, co stanowi **3,12 %** kontrolowanych gimnazjów.

11.2. W poniższej tabeli wskazano liczbę szkół podstawowych, w których strategia działań wychowawczych i zapobiegawczych oraz interwencyjnych skierowana do dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem, **uwzględnia** zakres określony w § 10 pkt 1-13 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. Nr 26, poz. 226). Wskazana liczba szkół podstawowych stanowi przedstawiony odpowiednio procent skontrolowanych szkół podstawowych.

§10 pkt	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Liczba szkół	60	60	61	62	60	61	60	60	60	62	61	60	62
%	96,77	96,77	98,39	100,0	96,77	98,39	96,77	96,77	96,77	100,0	98,39	96,77	100,0

W poniższej tabeli wskazano liczbę szkół podstawowych, w których strategia działań wychowawczych i zapobiegawczych oraz interwencyjnych skierowana do dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem, **nie uwzględnia** zakresu określonego w § 10 pkt 1-13 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. Nr 26, poz. 226). Wskazana liczba szkół podstawowych stanowi przedstawiony odpowiednio procent skontrolowanych szkół podstawowych.

§10 pkt	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Liczba szkół	2	2	1	0	2	1	2	2	2	0	1	2	0
%	3,23	3,23	1,61	0	3,23	1,61	3,23	3,23	3,23	0	1,61	3,23	0

Łącznie odpowiedź „NIE” wskazano w **2** szkołach podstawowych, co stanowi **3,23 %** skontrolowanych szkół podstawowych.

W poniższej tabeli wskazano liczbę gimnazjów, w których strategia działań wychowawczych i zapobiegawczych oraz interwencyjnych skierowana do dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem, **uwzględnia** zakres określony w § 10 pkt 1-13 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. Nr 26, poz. 226). Wskazana liczba gimnazjów stanowi przedstawiony odpowiednio procent skontrolowanych gimnazjów.

§10 pkt	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Liczba szkół	31	31	30	31	31	31	31	31	30	31	31	30	31
%	96,88	96,88	93,75	96,88	96,88	96,88	96,88	96,88	93,75	96,88	96,88	93,75	96,88

W poniższej tabeli wskazano liczbę gimnazjów, w których strategia działań wychowawczych i zapobiegawczych oraz interwencyjnych skierowana do dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem, **nie uwzględnia** zakresu określonego w § 10 pkt 1-13 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. Nr 26, poz. 226). Wskazana liczba gimnazjów stanowi przedstawił odpowiednio procent skontrolowanych gimnazjów.

§10 pkt	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Liczba szkół	1	1	2	1	1	1	1	1	2	1	1	2	1
%	3,12	3,12	6,25	3,12	3,12	3,12	3,12	3,12	6,25	3,12	3,12	6,25	3,12

Łącznie odpowiedź „NIE” wskazano w **2** gimnazjach, co stanowi **6,25 %** skontrolowanych gimnazjów.

Wyniki przeprowadzonych kontroli były podstawą do wydania **2 (3,23 %)** dyrektorom szkół podstawowych **8 zaleceń**.

Najczęściej wydawane zalecenia dotyczyły zobowiązania dyrektorów **szkół podstawowych** do:

- a) opracowania, zgodnie ze statutem szkoły, strategię działań wychowawczych i zapobiegawczych oraz interwencyjnych skierowaną do dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem, zgodnie z § 10 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. Nr 26, poz. 226) – **2 zalecenia**,
- b) uwzględniania w programie wychowawczym szkoły treści i działania dotyczące problematyki zagrożeń narkomanią skierowane do uczniów, realizowanych przez nauczycieli, zgodnie z art. 54 ust. 2 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dz. U. z 2004r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.) i rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. poz. 977, z późn. zm.) – **1 zalecenie**,
- c) systematycznego rozpoznawania i diagnozowania zagrożeń związanych z uzależnieniem, zgodnie z § 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form

działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. Nr 26, poz. 226) – **1 zalecenie**.

Wizytatorzy w uwagach i wnioskach najczęściej zwracali uwagę na: **brak**.

Najczęściej występujące w arkuszach kontroli spostrzeżenia kontrolującego dotyczyły: **brak**.

Wyniki przeprowadzonych kontroli były podstawą do wydania **2 (6,25 %)** dyrektorom gimnazjów **5 zaleceń**.

Najczęściej wydawane zalecenia dotyczyły zobowiązania dyrektorów **gimnazjów** do:

- a) uchwalania programu wychowawczego szkoły przez radę rodziców w porozumieniu z radą pedagogiczną, zgodnie z art. 54 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dz. U. z 2004r. Nr 256, poz. 2572, z późn.zm.) – **1 zalecenie**,
- b) uchwalania programu profilaktyki przez radę rodziców w porozumieniu z radą pedagogiczną, zgodnie z art. 54 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dz. U. z 2004r. Nr 256, poz. 2572, z późn.zm.) – **1 zalecenie**,
- c) opracowania, zgodnie ze statutem szkoły, strategii działań wychowawczych i zapobiegawczych oraz interwencyjnych skierowanych do dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem, zgodnie z § 10 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. Nr 26, poz. 226) – **1 zalecenie**.

Wizytatorzy w uwagach i wnioskach najczęściej zwracali uwagę na: **brak**.

Najczęściej występujące w arkuszach kontroli spostrzeżenia kontrolującego dotyczyły: **brak**.

3. Wnioski i spostrzeżenia wynikające z analizy wyników kontroli:

3.1. Wskazujące na potrzeby w zakresie wspomagania pracy szkół i placówek, określające zakres wspomagania:

Zwrócenie uwagi dyrektorom szkół na:

- opracowywanie strategii działań wychowawczych i zapobiegawczych oraz interwencyjnych skierowanych do dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem,
- uchwalanie programu wychowawczego szkoły i programu profilaktyki przez radę rodziców w porozumieniu z radą pedagogiczną,

- uwzględnianie w programie wychowawczym szkoły treści i działania dotyczące problematyki zagrożeń narkomanią skierowane do uczniów, realizowanych przez nauczycieli.

3.2. Wskazujące na potrzeby w zakresie planowania nadzoru pedagogicznego: **brak.**

3.1.4.4. Zgodność organizacji zajęć rewalidacyjnych, w tym liczby godzin i rodzaju tych zajęć oraz ich zgodności z zaleceniami zawartymi w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego wydanym z uwagi na niepełnosprawność, w publicznych przedszkolach ogólnodostępnych, z oddziałami ogólnodostępnymi lub/i integracyjnymi

Celem kontroli była ocena przestrzegania przepisów prawa w zakresie organizowania i realizowania zajęć rewalidacyjnych w publicznych przedszkolach ogólnodostępnych: z oddziałami ogólnodostępnymi lub/i integracyjnymi, do których uczęszczają dzieci posiadające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane z uwagi na niepełnosprawność.

Kontrolą zostały objęte publiczne przedszkola znajdujące się na obszarze województwa pomorskiego.

Jeżeli liczba takich dzieci była mniejsza niż 5, kontrolą należało objąć wszystkie dzieci posiadające orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego wydane z uwagi na niepełnosprawność..

Zaplanowano przeprowadzenie kontroli w **10,38 %** nadzorowanych publicznych przedszkoli ogólnodostępnych, a wykonano w **8,21 %** przedszkoli. Kontrolą objęto mniejszą liczbę przedszkoli, gdyż w roku szkolnym 2014/2015 jest tylko 8,21 % przedszkoli, do których uczęszczały dzieci posiadające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego z uwagi na niepełnosprawność.

Kontrolą objęto dokumentację **64** losowo wybranych dzieci posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego wydane z uwagi na niepełnosprawność.

Kontrola została zrealizowana w okresie **12 grudnia 2014 r. – 20 marca 2015r.**

CZEŚĆ I - PRZEDSZKOLA

1. Opis danych i ich analiza.

Liczba publicznych przedszkoli objętych kontrolą **23**, w tym:

- z oddziałami ogólnodostępnymi: **16**
- z oddziałami integracyjnymi: **7**

Liczba dzieci w przedszkolu łącznie: **2895**

w tym z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego wydanym ze względu na niepełnosprawność - ogółem: **94**

w tym:

- Liczba dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego:
 - niesłyszących -**2**
 - słabosłyszących -**7**
 - niewidomych - **0**
 - słabowidzących -**3**
 - z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją - **28**
 - z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim - **2**
 - z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym -**11**
 - z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera - **27**
 - z niepełnosprawnościami sprzężonymi - **14**

- Liczba dzieci posiadających w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego zalecenie o potrzebie zajęć rewalidacyjnych - **94**
- Liczba dzieci dla których zorganizowano w przedszkolu zajęcia rewalidacyjne - **93**
- Liczba dzieci, którym zapewniono następującą liczbę godzin zajęć rewalidacyjnych/tygodniowo:
 - a) 1 godz. - **12**
 - b) 2 godz. - **19**
 - c) 3 godz. i więcej – **32**
- Liczba dzieci, którym nie zapewniono godzin zajęć rewalidacyjnych – **1**.

1) Kształcenie specjalne dzieci niepełnosprawnych zorganizowano w oparciu o orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na rodzaj niepełnosprawności określonej w przepisach prawa, wydane przez zespół orzekający działający w publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym w poradni specjalistycznej:

- Liczba odpowiedzi TAK: **64**
- Liczba odpowiedzi NIE: **0**

Jeśli wybrano odpowiedź NIE – wskazać 3 przyczyny najczęściej występujące: **brak**.

Liczba odpowiedzi w kategorii *wydano ze względu na inne dysfunkcje*: **brak**.

Podać rodzaje dysfunkcji: **brak**.

Liczba przedszkoli, w których wystąpiły orzeczenia wydane ze względu na dysfunkcje, a nie niepełnosprawność uczniów: **0**.

Liczba wydanych zaleceń: 0

Liczba przedszkoli, które otrzymały zalecenie: 0

2) Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny opracowany dla dziecka niepełnosprawnego posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego uwzględnia zalecenia zawarte w orzeczeniu oraz jest dostosowany do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dziecka:

- Liczba odpowiedzi TAK: **63**
- Liczba odpowiedzi NIE: **1**

Najczęściej występujące przyczyny:

- w indywidualnym programie edukacyjno – terapeutycznym nie uwzględniono zalecenia dotyczącego zorganizowania zajęć rehabilitacji ruchowej.

Liczba wydanych zaleceń: 1

Liczba przedszkoli, które otrzymały zalecenie: 1

3) Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny dla dziecka niepełnosprawnego posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego został opracowany przez zespół, który tworzą nauczyciele i specjaliści prowadzący zajęcia z dzieckiem:

- Liczba odpowiedzi TAK: **63**
- Liczba odpowiedzi NIE: **1**

Najczęściej występujące przyczyny:

- brak potwierdzenia opracowania indywidualnego programu edukacyjno – terapeutycznego przez zespół nauczycieli.

Liczba wydanych zaleceń: 1

Liczba przedszkoli, które otrzymały zalecenie: 1

4) Zespół nauczycieli i specjalistów skorzystał z informacji zgromadzonych podczas analizy gotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole (diagnoza przedszkolna), przy opracowywaniu lub modyfikowaniu indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego:

- Liczba odpowiedzi TAK: **41**
- Liczba odpowiedzi NIE: **23**

Najczęściej występujące przyczyny:

- dzieci posiadające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność były w wieku niższym niż wiek, w którym opracowuje się diagnozę gotowości szkolnej (diagnozę przedszkolną).

5) Zespół dokonał wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania dziecka, we współpracy, w zależności od potrzeb, z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, w tym poradnią specjalistyczną:

- Liczba odpowiedzi TAK: **61**
- Liczba odpowiedzi NIE: **3**

Najczęściej występujące przyczyny:

- zespoły nie dokonały wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania dziecka.

Liczba wydanych zaleceń: 2

Liczba przedszkoli, które otrzymały zalecenie: 2

6) W indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym określono zakres współpracy nauczycieli i specjalistów z rodzicami dziecka w realizacji zadań związanych z:

- a) realizacją zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego,
- b) zapewnieniem dziecku odpowiednich warunków do nauki, sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych,
- c) organizacją zajęć specjalistycznych, o których mowa w przepisach w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach,
- d) organizacją innych zajęć, np. rewalidacyjnych.

Liczba odpowiedzi TAK: **61**

Wskazać rodzaje dokumentacji, w oparciu o którą kontrolujący stwierdził, iż przedszkole realizuje rzeczywistą współpracę z rodzicami w ww. zakresach:

- protokoły ze spotkania zespołu, w którym uczestniczyli rodzice,
- dzienniki zajęć, w których były adnotacje, że w zajęciach uczestniczyli rodzice,
- zeszyt korespondencji nauczyciela wspomagającego z rodzicami.

Liczba odpowiedzi NIE: **3**

Najczęściej występujące przyczyny:

- indywidualnym programie edukacyjno – terapeutycznym. nie określono współpracy nauczycieli i specjalistów z rodzicami dziecka.

Jeśli wybrano odpowiedź NIE – wskazać liczbę w zakresie nieuwzględnienia danego punktu/-ów (a-d):

- odnośnie pkt a) – 3
- odnośnie pkt b) – 3
- odnośnie pkt c) – 3
- odnośnie pkt d) – 3

Liczba wydanych zaleceń: 2

Liczba przedszkoli, które otrzymały zalecenie: 2

- 7) Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny określa zajęcia rewalidacyjne dla dziecka niepełnosprawnego posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego:

Liczba odpowiedzi TAK: **63**

Wskazać rodzaje zajęć rewalidacyjnych, jeśli takie zostały określone:

- zajęcia logopedyczne, terapia pedagogiczna, rehabilitacja ruchowa.

Liczba odpowiedzi NIE: **1**

Najczęściej występujące przyczyny:

- Dom Małego Dziecka zrezygnował z zajęć rewalidacyjnych organizowanych przez przedszkole, gdyż prowadzi takie zajęcia u siebie.

Liczba wydanych zaleceń: 1

Liczba przedszkoli, które otrzymały zalecenie: 1

- 8) Przedszkole zapewnia dziecku niepełnosprawnemu realizację zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego oraz zapewnia zajęcia rewalidacyjne, określone w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym:

Zapewniona jest realizacja zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego.

Liczba odpowiedzi TAK: **63**

Liczba odpowiedzi NIE: **1**

Najczęściej występujące przyczyny:

- Dom Małego Dziecka zrezygnował z zajęć rewalidacyjnych organizowanych przez przedszkole, gdyż prowadzi takie zajęcia u siebie.

Zapewnione są zajęcia rewalidacyjne.

Liczba odpowiedzi TAK: **63**

Liczba odpowiedzi NIE: **1**

Jeśli wybrano odpowiedź NIE – wskazać przyczyny:

- nie zorganizowano zajęć ruchowych.

Liczba wydanych zaleceń: 2

Liczba przedszkoli, które otrzymały zalecenie: 2

9) Zajęcia rewalidacyjne dla dzieci niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego są prowadzone przez nauczycieli lub specjalistów posiadających kwalifikacje odpowiednie do zajmowanego stanowiska w przedszkolu oraz rodzaju prowadzonych zajęć:

- Liczba odpowiedzi TAK: **63**
- Liczba odpowiedzi NIE: **0**

Liczba wydanych zaleceń: 0

Liczba przedszkoli, które otrzymały zalecenie: 0

10) Dziecku niepełnosprawnemu posiadającemu orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego udzielana jest pomoc psychologiczno-pedagogiczna w trakcie bieżącej pracy z nim oraz w formach określonych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym, ustalonym przez zespół, który tworzą nauczyciele i specjaliści prowadzący zajęcia z dzieckiem:

- Liczba odpowiedzi TAK: **63**
- Liczba odpowiedzi NIE: **1**

Najczęściej występujące przyczyny:

- - brak możliwości dowożenia dziecka na zajęcia dodatkowe, ze względu na objęcie go nauczaniem indywidualnym.

Liczba wydanych zaleceń: 1

Liczba przedszkoli, które otrzymały zalecenie: 1

11) W przedszkolu zatrudniono dodatkowo nauczyciela/-li posiadającego/-ych kwalifikacje w zakresie pedagogiki specjalnej w celu współorganizowania kształcenia integracyjnego:

- Liczba odpowiedzi TAK: **28**
- Liczba odpowiedzi NIE: **0**

Liczba wydanych zaleceń: 0

Liczba przedszkoli, które otrzymały zalecenie: 0

12) W przedszkolu zatrudniono dodatkowo specjalistów prowadzących zajęcia rewalidacyjne:

Liczba odpowiedzi TAK: **2**

Liczba odpowiedzi w kategorii:

- nie było takiej potrzeby - w przedszkolu są już zatrudnieni specjaliści prowadzący zajęcia rewalidacyjne: **5**

Liczba odpowiedzi NIE: **0**

Liczba wydanych zaleceń: 0

Liczba przedszkoli, które otrzymały zalecenie: 0

13) W przedszkolu zatrudniono, za zgodą organu prowadzącego, dodatkowo nauczyciela posiadającego kwalifikacje w zakresie pedagogiki specjalnej w celu współorganizowania kształcenia dzieci niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego :

- Liczba odpowiedzi TAK: **18**
- Liczba odpowiedzi NIE: **18**

Liczba odpowiedzi dotyczących wskazania kategorii:

Najczęściej występujące przyczyny:

- nie było takiej potrzeby,
- nauczyciele zatrudnieni w przedszkolu posiadają kwalifikacje w zakresie pedagogiki specjalnej.

14) Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny określa działania wspierające rodziców dziecka oraz, w zależności od potrzeb, zakres współdziałania z innymi jednostkami (podmiotami) oświatowymi:

	Odpowiedź	Liczba
poradnią psychologiczno-pedagogiczną, w tym poradnią specjalistyczną	tak	48
	nie	16
specjalnym ośrodkiem szkolno-wychowawczym	tak	17
	nie	47
placówką doskonalenia nauczycieli	tak	15
	nie	49
organizacjami pozarządowymi	tak	23
	nie	41
instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży, w tym z innym przedszkolem, w tym specjalnym, szkołą podstawową, w tym specjalną, biblioteką pedagogiczną	tak	26
	nie	38

2. Zalecenia, uwagi i wnioski zawarte w protokołach kontroli oraz spostrzeżenia kontrolujących.

Wyniki przeprowadzonych kontroli były podstawą do wydania dyrektorom przedszkoli **11** zaleceń, sformułowania **0** wniosków i uwag. Zalecenia wydano dyrektorom **3 (13,04 %)** kontrolowanych przedszkoli .

Najczęściej wydawane zalecenia dotyczyły zobowiązania dyrektorów do:

- 1) dokonywania wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania dziecka przez zespół, który tworzą nauczyciele i specjaliści prowadzący zajęcia z dzieckiem we współpracy, w zależności od potrzeb, z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, w tym poradnią specjalistyczną, zgodnie z § 5 ust. 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 414) – **2 zalecenia**,
- 2) określania w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym zakresu współpracy nauczycieli i specjalistów z rodzicami dziecka w realizacji zadań związanych z:
 - a) realizacją zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego,
 - b) zapewnieniem dziecku odpowiednich warunków do nauki, sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych,
 - c) organizacją zajęć specjalistycznych, o których mowa w przepisach w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach,
 - d) organizacją innych zajęć, np. rewalidacyjnych;

- zgodnie z § 5 ust. 2 pkt 6 w związku z § 4 ust. 1 pkt 1-4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 414) – **2 zalecenia**;
- 3) zapewniania dziecku niepełnosprawnemu posiadającemu orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego realizację zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego oraz zapewnienia zajęć rewalidacyjnych, zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 1 i 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków

organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 414) – **2 zalecenia**.

Wizytatorzy w uwagach i wnioskach najczęściej zwracali uwagę na: **brak**.

Najczęściej występujące w arkuszach kontroli spostrzeżenia kontrolującego dotyczyły: **brak**.

3. Wnioski wynikające z analizy wyników kontroli:

3.1. wskazujące na potrzeby w zakresie wspomagania pracy przedszkoli:

Zwrócenie uwagi dyrektorom przedszkoli na:

- prawidłowość dokonywania wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania dziecka przez zespół,
- określanie w indywidualnym programie edukacyjno – terapeutycznym zakresu współpracy nauczycieli i specjalistów z rodzicami dziecka,
- zapewnianie dziecku niepełnosprawnemu posiadającemu orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego realizacji zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego oraz zapewnienie zajęć rewalidacyjnych.

3.2. wskazujące na potrzeby w zakresie planowania nadzoru pedagogicznego: brak.

CZEŚĆ II – SZKOŁY PODSTAWOWE

1. Opis danych i ich analiza.

Kontrole przeprowadzono w publicznych szkołach podstawowych ogólnodostępnych w okresie od **16 grudnia 2014 r.** do **24 marca 2015 roku**.

Kontrolą objęto **11,07 %** nadzorowanych publicznych szkół podstawowych ogólnodostępnych na terenie województwa **pomorskiego**.

Kontrolą objęto dokumentację **281** losowo wybranych uczniów posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego wydane z uwagi na niepełnosprawność.

Jeżeli liczba takich uczniów była mniejsza niż 5, kontrolą należało objąć wszystkich uczniów posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego wydane z uwagi na niepełnosprawność.

Liczba publicznych szkół podstawowych objętych kontrolą **64**, w tym:

- z oddziałami ogólnodostępnymi: **38**, co stanowi **6,57 %** nadzorowanych szkół podstawowych,
- z oddziałami integracyjnymi: **26**, co stanowi **4,50 %** nadzorowanych szkół podstawowych.

Liczba uczniów w szkole łącznie: **24 076**,

w tym: z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego wydanym ze względu na niepełnosprawność - ogółem: **773**

w tym:

liczba uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego:

- niesłyszących – **2**
- słabosłyszących - **53**
- niewidomych - **1**
- słabowidzących - **72**
- z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją - **176**
- z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim - **197**
- z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym - **52**
- z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera - **143**
- z niepełnosprawnościami sprzężonymi - **77**

1. Liczba uczniów posiadających w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego zalecenie o potrzebie zajęć rewalidacyjnych - **773**

2. Liczba uczniów, dla których zorganizowano w szkole zajęcia rewalidacyjne - **772**

3. Liczba uczniów, którym zapewniono następującą liczbę godzin zajęć rewalidacyjnych/tygodniowo:

- 0 godz. - **1**
- 1 godz. - **0**
- 2 godz. - **255**
- 3 godz. i więcej - **25**

Liczba uczniów, którym nie zapewniono zajęć rewalidacyjnych/tygodniowo: **1**

1) Kształcenie specjalne uczniów niepełnosprawnych zorganizowano w oparciu o orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na rodzaj niepełnosprawności określonej w przepisach prawa, wydane przez zespół orzekający działający w publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym w poradni specjalistycznej:

- Liczba odpowiedzi TAK: **281**
- Liczba odpowiedzi NIE: **0**

Jeśli wybrano odpowiedź NIE – wskazać przyczyny: **brak**

Liczba odpowiedzi w kategorii wydano ze względu na inne dysfunkcje: **0**

Podać rodzaje dysfunkcji: **brak.**

Liczba szkół, w których wystąpiły orzeczenia wydane ze względu na dysfunkcje, a nie niepełnosprawność uczniów: **0**

Liczba wydanych zaleceń: 0

Liczba szkół, które otrzymały zalecenie: 0

2) Kształcenie specjalne uczniów niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego prowadzone jest odpowiednio - w przypadku szkoły podstawowej nie dłużej niż do końca roku szkolnego w tym roku kalendarzowym, w którym uczeń kończy 18 rok życia:

Liczba uczniów, którzy przekroczyli 18 rok życia w trakcie trwania roku szkolnego 2014/2015: **0**

Liczba wydanych zaleceń: 0

Liczba szkół, które otrzymały zalecenie: 0

3) Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny opracowany dla ucznia niepełnosprawnego posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego uwzględnia zalecenia zawarte w orzeczeniu oraz jest dostosowany do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia:

- Liczba odpowiedzi TAK: **276**
- Liczba odpowiedzi NIE: **5**

Najczęściej występujące przyczyny:

- nie zaplanowano gimnastyki korekcyjnej,
- nie zaplanowano terapii grupowej.

Liczba wydanych zaleceń: 3

Liczba szkół, które otrzymały zalecenie: 3

4) Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny dla ucznia niepełnosprawnego posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego został opracowany przez zespół, który tworzą nauczyciele i specjaliści prowadzący zajęcia z uczniem:

- Liczba odpowiedzi TAK: **277**
- Liczba odpowiedzi NIE: **4**

Najczęściej występujące przyczyny:

- brak podpisu osób wchodzących w skład zespołu opracowującego indywidualny program edukacyjno – terapeutyczny dla ucznia.

Liczba wydanych zaleceń: 2

Liczba szkół, które otrzymały zalecenie: 2

5) Zespół dokonał wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia, we współpracy, w zależności od potrzeb, z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,

w tym poradnią specjalistyczną:

- Liczba odpowiedzi TAK: **271**
- Liczba odpowiedzi NIE: **10**

Najczęściej występujące przyczyny:

- dokonano wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia tylko na zajęciach rewalidacyjnych,
- zespół zaplanował dokonanie wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania uczniów pod koniec roku szkolnego.

Liczba wydanych zaleceń: 2

Liczba szkół, które otrzymały zalecenie: 2

6) W indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym określono zakres i sposób dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia:

- Liczba odpowiedzi TAK: **281**
- Liczba odpowiedzi NIE: **0**

Liczba wydanych zaleceń: 0

Liczba szkół, które otrzymały zalecenie: 0

7) W indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym określono zakres współpracy nauczycieli i specjalistów z rodzicami ucznia w realizacji zadań związanych z:

- a) realizacją zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego,
- b) zapewnieniem uczniowi odpowiednich warunków do nauki, sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych,
- c) organizacją zajęć specjalistycznych, o których mowa w przepisach w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach,
- d) organizacją innych zajęć, np. rewalidacyjnych,
- e) przygotowaniem uczniów do samodzielności w życiu dorosłym.

Liczba odpowiedzi TAK: **276**

Wskazać rodzaje dokumentacji, w oparciu o którą kontrolujący stwierdził, iż szkoła realizuje rzeczywistą współpracę z rodzicami w ww. zakresach:

- dziennik zajęć specjalistycznych zawierający informacje o kontaktach z rodzicami,
- wpis w dzienniku zajęć specjalistycznych – „uczestniczenie rodziców w zajęciach specjalistycznych”,
- protokoły ze spotkań indywidualnych z rodzicami,
- zeszyty korespondencji z rodzicami - codzienne wpisy nauczycieli.

Liczba odpowiedzi NIE: **5**

Najczęściej występujące przyczyny:

- zespół nie uwzględnił w indywidualnym programie edukacyjno – terapeutycznym zakresu współpracy nauczycieli i specjalistów z rodzicami ucznia.

Jeśli wybrano odpowiedź NIE – wskazać liczbę w zakresie nieuwzględnienia danego punktu/-ów (punkty od a do e):

- - odnośnie pkt a) – **5**
- - odnośnie pkt b) - **0**
- - odnośnie pkt c) - **0**
- - odnośnie pkt d) – **0**
- - odnośnie pkt e) - **0**

Liczba wydanych zaleceń: 1

Liczba szkół, które otrzymały zalecenie: 1

8) Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny określa zajęcia rewalidacyjne dla ucznia niepełnosprawnego posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego :

Liczba odpowiedzi TAK: **275**

Wskazać rodzaje zajęć rewalidacyjnych, jeśli takie zostały określone: zajęcia logopedyczne, socjoterapia, terapia pedagogiczna, usprawnienia funkcji optycznych i percepcyjnych, rehabilitacja ruchowa.

Liczba odpowiedzi NIE: **6**

Najczęściej występujące przyczyny:

- w indywidualnym programie edukacyjno – terapeutycznym zespoły nauczycieli nie określiły zajęć rewalidacyjnych.

Liczba wydanych zaleceń: 2

Liczba szkół, które otrzymały zalecenie: 2

9) Szkoła zapewnia uczniowi niepełnosprawnemu realizację zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego oraz zapewnia zajęcia rewalidacyjne, określone w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym:

Zapewniona jest realizacja zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego.

Liczba odpowiedzi TAK: **279**

Liczba odpowiedzi NIE: **2**

Najczęściej występujące przyczyny:

- brak środków finansowych na realizację zaleceń zawartych w orzeczeniu.

Zapewnione są zajęcia rewalidacyjne.

Liczba odpowiedzi TAK: **280**

Liczba odpowiedzi NIE: **1**

Najczęściej występujące przyczyny:

- nie zorganizowano indywidualnych zajęć rewalidacyjnych na prośbę matki.

Liczba wydanych zaleceń: 2

Liczba szkół, które otrzymały zalecenie: 2

10) Uczeń niepełnosprawny posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego uczestniczy w co najmniej 2 godzinach zajęć rewalidacyjnych tygodniowo:

- Liczba odpowiedzi TAK: **280**
- Liczba odpowiedzi NIE: **1**

Najczęściej występujące przyczyny:

- nie zorganizowano indywidualnych zajęć rewalidacyjnych na prośbę matki.

Liczba wydanych zaleceń: 1

Liczba szkół, które otrzymały zalecenie: 1

11) Zajęcia rewalidacyjne dla uczniów niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego są prowadzone przez nauczycieli lub specjalistów posiadających kwalifikacje odpowiednie do zajmowanego stanowiska w szkole oraz rodzaju prowadzonych zajęć:

- Liczba odpowiedzi TAK: **268**
- Liczba odpowiedzi NIE: **13**

Najczęściej występujące przyczyny:

- szkoła nie posiada nauczycieli lub specjalistów posiadających kwalifikacje odpowiednie do zajmowanego stanowiska w szkole oraz rodzaju prowadzonych zajęć.

Liczba wydanych zaleceń: 6

Liczba szkół, które otrzymały zalecenie: 6

12) Uczniowi niepełnosprawnemu posiadającemu orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego udzielana jest pomoc psychologiczno-pedagogiczna w trakcie bieżącej z nim pracy oraz w formach określonych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym, ustalonym przez zespół, który tworzą nauczyciele i specjaliści prowadzący zajęcia z uczniem:

- Liczba odpowiedzi TAK: **276**
- Liczba odpowiedzi NIE: **5**

Najczęściej występujące przyczyny:

- w indywidualnym programie edukacyjno – terapeutycznym nie określono form pomocy psychologiczno – pedagogicznej, którą należy realizować w trakcie bieżącej pracy z uczniem.

Liczba wydanych zaleceń: 1

Liczba szkół, które otrzymały zalecenie: 1

13) W szkole zatrudniono dodatkowo nauczycieli posiadających kwalifikacje w zakresie pedagogiki specjalnej w celu współorganizowania kształcenia integracyjnego:

- Liczba odpowiedzi TAK: **130**
- Liczba odpowiedzi NIE: **0**

Liczba wydanych zaleceń: 0

Liczba szkół, które otrzymały zalecenie: 0

14) W szkole zatrudniono dodatkowo specjalistów prowadzących zajęcia rewalidacyjne:

- Liczba odpowiedzi TAK: **4**
- Liczba odpowiedzi NIE: **0**

Liczba odpowiedzi dotyczących wskazania kategorii:

- nie było takiej potrzeby - w szkole są już zatrudnieni specjaliści prowadzący zajęcia rewalidacyjne: **22**

Liczba wydanych zaleceń: 0

Liczba szkół, które otrzymały zalecenie: 0

15) W szkole zatrudniono, za zgodą organu prowadzącego, dodatkowo nauczyciela posiadającego kwalifikacje w zakresie pedagogiki specjalnej w celu współorganizowania kształcenia uczniów niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego:

- Liczba odpowiedzi TAK: **50**
- Liczba odpowiedzi NIE: **101**

Najczęściej występujące przyczyny:

- w szkole są zatrudnieni nauczyciele posiadający kwalifikacje w zakresie pedagogiki specjalnej.

16) Rada pedagogiczna skorzystała z możliwości przedłużenia uczniowi niepełnosprawnemu posiadającemu orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego okresu nauki na danym etapie edukacyjnym o jeden rok, zwiększając proporcjonalnie wymiar godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych:

- Liczba odpowiedzi TAK: **10**
- Liczba odpowiedzi NIE: **271**

17) Decyzja rady pedagogicznej dotycząca przedłużenia okresu nauki uczniowi niepełnosprawnemu posiadającemu orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, została podjęta po uzyskaniu pozytywnej opinii zespołu, którego zadaniem jest planowanie i koordynowanie udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej, tworzonego przez nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem oraz po uzyskaniu zgody rodziców ucznia:

- Liczba odpowiedzi TAK: **10**
- Liczba odpowiedzi NIE: **0**

Liczba wydanych zaleceń: 0

Liczba szkół, które otrzymały zalecenie: 0

18) Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny określa działania wspierające rodziców ucznia oraz, w zależności od potrzeb, zakres współdziałania z innymi jednostkami (podmiotami) oświatowymi:

	Odpowiedź	Liczba
poradnią psychologiczno-pedagogiczną, w tym poradnią specjalistyczną	tak	181
	nie	100
specjalnym ośrodkiem szkolno-wychowawczym	tak	6
	nie	275
młodzieżowym ośrodkiem wychowawczym	tak	0
	nie	281
młodzieżowym ośrodkiem socjoterapii	tak	1
	nie	280
placówką doskonalenia nauczycieli	tak	40
	nie	241

organizacjami pozarządowymi	tak	30
	nie	251
instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży, w tym z innym przedszkolem, w tym specjalnym, szkołą podstawową, w tym specjalną, biblioteką pedagogiczną	tak	85
	nie	196

2. Zalecenia, uwagi i wnioski zawarte w protokołach kontroli oraz spostrzeżenia kontrolujących.

Wyniki przeprowadzonych kontroli były podstawą do wydania dyrektorom szkół **20** zaleceń, sformułowania **0** wniosków i uwag. Zalecenia wydano dyrektorom **9 (14,06 %)** kontrolowanych szkół.

Najczęściej wydawane zalecenia dotyczyły zobowiązania dyrektorów do:

- a) powierzenia realizacji zajęć rewalidacyjnych nauczycielom lub specjalistom posiadającym kwalifikacje odpowiednie do zajmowanego stanowiska w szkole oraz rodzaju prowadzonych zajęć, zgodnie z § 14, § 19, § 20 ust. 2 lub § 21 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli (Dz. U. z 2013 r. poz. 1207, z późn.zm.) – **6 zaleceń**,
- b) opracowania indywidualnego programu edukacyjno – terapeutycznego, uwzględniającego zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego oraz dostosowanego do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, zgodnie z § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 414) – **3 zalecenia**,
- c) opracowania indywidualnego programu edukacyjno – terapeutycznego przez zespół, który tworzą nauczyciele i specjaliści prowadzący zajęcia z uczniem, zgodnie z § 5 ust. 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 414) – **2 zalecenia**.

Wizytatorzy w uwagach i wnioskach najczęściej zwracali uwagę na: **brak**.

Najczęściej występujące w arkuszach kontroli spostrzeżenia kontrolującego dotyczyły: **brak**.

3. Wnioski wynikające z analizy wyników kontroli:

3.1. wskazujące na potrzeby w zakresie wspomagania pracy szkół podstawowych (określające zakres wspomagania):

Zwrócenie uwagi dyrektorom na przestrzeganie przepisów prawa dotyczących:

- realizacji zajęć rewalidacyjnych przez nauczycieli lub specjalistów posiadających kwalifikacje odpowiednie do zajmowanego stanowiska w szkole oraz rodzaju prowadzonych zajęć,
- prawidłowości w opracowaniu indywidualnego programu edukacyjno – terapeutycznego, z uwzględnieniem zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego oraz dostosowanie go do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia,
- trybu i zasad opracowania indywidualnego programu edukacyjno – terapeutycznego przez zespół, który tworzą nauczyciele i specjaliści prowadzący zajęcia z uczniem.

3.2. wskazujące na potrzeby w zakresie planowania nadzoru pedagogicznego: **brak**.

CZĘŚĆ III–GIMNAZJA

1. Opis danych i ich analiza.

Kontrole przeprowadzono w publicznych gimnazjach ogólnodostępnych w okresie od **8 stycznia** do **20 marca** 2015 roku.

Kontrolą objęto **11,48** % nadzorowanych publicznych gimnazjów ogólnodostępnych w województwie **pomorskim**.

Kontrolą objęto dokumentację **147** losowo wybranych uczniów posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego wydane z uwagi na niepełnosprawność.

Jeżeli liczba takich uczniów była mniejsza niż 5, kontrolą należało objąć wszystkich uczniów posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego wydane z uwagi na niepełnosprawność.

Liczba publicznych gimnazjów, objętych kontrolą **38**, w tym:

- z oddziałami ogólnodostępnymi: **23**, co stanowi **6,95 %** nadzorowanych szkół podstawowych,
- z oddziałami integracyjnymi: **15**, co stanowi **4,53 %** nadzorowanych szkół podstawowych.

Liczba uczniów w szkole **łącznie: 7505**,

w tym z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego wydanym ze względu na niepełnosprawność - **ogółem: 291**,

w tym:

liczba uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego:

- niesłyszących - **1**
- słabosłyszących - **26**
- niewidomych - **0**
- słabowidzących - **27**
- z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją – **40**
- z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim – **129**
- z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym - **12**
- z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera - **33**
- z niepełnosprawnościami sprzężonymi - **23**

1. Liczba uczniów posiadających w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego zalecenie o potrzebie zajęć rewalidacyjnych - **291**

2. Liczba uczniów, dla których zorganizowano w szkole zajęcia rewalidacyjne - **291**

3. Liczba uczniów, którym zapewniono następującą liczbę godzin zajęć rewalidacyjnych/tygodniowo:

- a) 0 godz. – **0**
- b) 1 godz. - **1**
- c) 2 godz. - **137**
- d) 3 godz. i więcej – **9**

1) Kształcenie specjalne uczniów niepełnosprawnych zorganizowano w oparciu o orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na rodzaj niepełnosprawności określonej w przepisach prawa, wydane przez zespół orzekający działający w publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym w poradni specjalistycznej:

- Liczba odpowiedzi TAK: **147**
- Liczba odpowiedzi NIE: **0**

Jeśli wybrano odpowiedź NIE – wskazać przyczyny: **brak**

Liczba odpowiedzi w kategorii wydano ze względu na inne dysfunkcje: **brak.**

Podać rodzaje dysfunkcji: **nie dotyczy.**

Liczba szkół, w których wystąpiły orzeczenia wydane ze względu na dysfunkcje, a nie niepełnosprawność uczniów: **0**

Liczba wydanych zaleceń: 0

Liczba szkół, które otrzymały zalecenie: 0

- 2) Kształcenie specjalne uczniów niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego prowadzone jest odpowiednio - w przypadku gimnazjum nie dłużej niż do końca roku szkolnego w tym roku kalendarzowym, w którym uczeń kończy 21 rok życia:

Liczba uczniów, którzy przekroczyli 21 rok życia w trakcie trwania roku szkolnego 2014/2015: **0**

Liczba wydanych zaleceń: 0

Liczba szkół, które otrzymały zalecenie: 0

- 3) Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny opracowany dla ucznia niepełnosprawnego posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego uwzględnia zalecenia zawarte w orzeczeniu oraz jest dostosowany do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia :

– Liczba odpowiedzi TAK: **147**

– Liczba odpowiedzi NIE: **0**

Liczba wydanych zaleceń: 0

Liczba szkół, które otrzymały zalecenie: 0

- 4) Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny dla ucznia niepełnosprawnego posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego został opracowany przez zespół, który tworzą nauczyciele i specjaliści prowadzący zajęcia z uczniem:

– Liczba odpowiedzi TAK: **146**

– Liczba odpowiedzi NIE: **1**

Najczęściej występujące przyczyny:

- indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny dla jednego ucznia niepełnosprawnego posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego został opracowany przez nauczyciela wspomagającego.

Liczba wydanych zaleceń: 1

Liczba szkół, które otrzymały zalecenie: 1

- 5) Zespół dokonał wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia, we współpracy, w zależności od potrzeb, z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, w tym poradnią specjalistyczną :

- Liczba odpowiedzi TAK: **146**
- Liczba odpowiedzi NIE: **1**

Najczęściej występujące przyczyny:

- wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia dokonał nauczyciel wspomagający.

Liczba wydanych zaleceń: 1

Liczba szkół, które otrzymały zalecenie: 1

6) W indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym określono zakres i sposób dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia:

- Liczba odpowiedzi TAK: **147**
- Liczba odpowiedzi NIE: **0**

Liczba wydanych zaleceń: 0

Liczba szkół, które otrzymały zalecenie: 0

7) W indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym określono zakres współpracy nauczycieli i specjalistów z rodzicami ucznia w realizacji zadań związanych z:

- a) realizacją zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego,
- b) zapewnieniem uczniowi odpowiednich warunków do nauki, sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych,
- c) organizacją zajęć specjalistycznych, o których mowa w przepisach w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach,
- d) organizacją innych zajęć, np. rewalidacyjnych,
- e) przygotowaniem uczniów do samodzielności w życiu dorosłym.

Liczba odpowiedzi TAK: **147**

Rodzaje dokumentacji, w oparciu o którą kontrolujący stwierdzili, iż szkoła realizuje rzeczywistą współpracę z rodzicami w ww. zakresach:

- zgody rodziców na uczęszczanie uczniów na zajęcia rewalidacyjne,
- indywidualne programy edukacyjno – terapeutyczne podpisane przez rodziców,
- notatki ze spotkań rodziców ze specjalistami prowadzącymi zajęcia rewalidacyjne,
- zaproszenie rodzica na spotkanie zespołu nauczycieli,
- protokoły ze spotkania Zespołu ds. Pomocy Psychologiczno - Pedagogicznej,

- protokoły z przeprowadzonych prelekcji i warsztatów dla rodziców,
- protokoły z posiedzeń Zespołu Rewalidacyjnego,
- wpisy w dzienniku elektronicznym.

Liczba odpowiedzi NIE: **0**

Liczba wydanych zaleceń: 0

Liczba szkół, które otrzymały zalecenie: 0

8) Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny określa zajęcia rewalidacyjne dla ucznia niepełnosprawnego posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego:

Liczba odpowiedzi TAK: **147**

Wskazać rodzaje zajęć rewalidacyjnych, jeśli takie zostały określone: zajęcia logopedyczne, terapia pedagogiczna, socjoterapeutyczne, usprawniające ruch.

Liczba odpowiedzi NIE: **0**

Liczba wydanych zaleceń: 0

Liczba szkół, które otrzymały zalecenie: 0

9) Szkoła zapewnia uczniowi niepełnosprawnemu realizację zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego oraz zapewnia zajęcia rewalidacyjne, określone w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym:

Zapewniona jest realizacja zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego:

- Liczba odpowiedzi TAK: **147**
- Liczba odpowiedzi NIE: **0**

Zapewnione są zajęcia rewalidacyjne:

- Liczba odpowiedzi TAK: **147**
- Liczba odpowiedzi NIE: **0**

Liczba wydanych zaleceń: 0

Liczba szkół, które otrzymały zalecenie: 0

10) Uczeń niepełnosprawny posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego uczestniczy w co najmniej 2 godzinach zajęć rewalidacyjnych tygodniowo:

- Liczba odpowiedzi TAK: **146**
- Liczba odpowiedzi NIE: **1**

Najczęściej występujące przyczyny:

- uczeń jedną z dwóch godzin realizuje w formie zajęć dydaktyczno – wyrównawczych z matematyki.

Liczba wydanych zaleceń: 1

Liczba szkół, które otrzymały zalecenie: 1

11) Zajęcia rewalidacyjne dla uczniów niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego są prowadzone przez nauczycieli lub specjalistów posiadających kwalifikacje odpowiednie do zajmowanego stanowiska w szkole oraz rodzaju prowadzonych zajęć:

- Liczba odpowiedzi TAK: **147**
- Liczba odpowiedzi NIE: **0**

Liczba wydanych zaleceń: 0

Liczba szkół, które otrzymały zalecenie: 0

12) Uczniowi niepełnosprawnemu posiadającemu orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego udzielana jest pomoc psychologiczno-pedagogiczna w trakcie bieżącej z nim pracy oraz w formach określonych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym, ustalonym przez zespół, który tworzą nauczyciele i specjaliści prowadzący zajęcia z uczniem :

- Liczba odpowiedzi TAK: **147**
- Liczba odpowiedzi NIE: **0**

Liczba wydanych zaleceń: 0

Liczba szkół, które otrzymały zalecenie: 0

13) W szkole zatrudniono dodatkowo nauczycieli posiadających kwalifikacje w zakresie pedagogiki specjalnej w celu współorganizowania kształcenia integracyjnego:

- Liczba odpowiedzi TAK: **72**
- Liczba odpowiedzi NIE: **0**

Liczba wydanych zaleceń: 0

Liczba szkół, które otrzymały zalecenie: 0

14) W szkole zatrudniono dodatkowo specjalistów prowadzących zajęcia rewalidacyjne:

- Liczba odpowiedzi TAK: **4**
- Liczba odpowiedzi NIE: **0**

Liczba odpowiedzi dotyczących wskazania kategorii:

- nie było takiej potrzeby - w szkole są już zatrudnieni specjaliści prowadzący zajęcia rewalidacyjne: **11**

Liczba wydanych zaleceń: 0

Liczba szkół, które otrzymały zalecenie: 0

15) W szkole zatrudniono, za zgodą organu prowadzącego, dodatkowo nauczyciela posiadającego kwalifikacje w zakresie pedagogiki specjalnej w celu współorganizowania kształcenia uczniów niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego :

- Liczba odpowiedzi TAK: **19**
- Liczba odpowiedzi NIE: **60**

Najczęściej występujące przyczyny:

- nauczyciele zatrudnieni w szkole posiadają odpowiednie kwalifikacje.

16) Rada pedagogiczna skorzystała z możliwości przedłużenia uczniowi niepełnosprawnemu posiadającemu orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego okresu nauki na danym etapie edukacyjnym o jeden rok, zwiększając proporcjonalnie wymiar godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych:

- Liczba odpowiedzi TAK: **3**
- Liczba odpowiedzi NIE: **144**

17) Decyzja rady pedagogicznej dotycząca przedłużenia okresu nauki uczniowi niepełnosprawnemu posiadającemu orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, została podjęta po uzyskaniu pozytywnej opinii zespołu, którego zadaniem jest planowanie i koordynowanie udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej, tworzonego przez nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem oraz po uzyskaniu zgody rodziców ucznia:

- Liczba odpowiedzi TAK: **3**
- Liczba odpowiedzi NIE: **0**

Liczba wydanych zaleceń: 0

Liczba szkół, które otrzymały zalecenie: 0

18. Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny określa działania wspierające rodziców ucznia oraz, w zależności od potrzeb, zakres współdziałania z innymi jednostkami (podmiotami) oświatowymi:

	Odpowiedź	Liczba
poradnią psychologiczno-pedagogiczną, w tym poradnią specjalistyczną	tak	108
	nie	39
specjalnym ośrodkiem szkolno-wychowawczym	tak	6
	nie	141
młodzieżowym ośrodkiem wychowawczym	tak	0
	nie	147
młodzieżowym ośrodkiem socjoterapii	tak	1
	nie	146
placówką doskonalenia nauczycieli	tak	17

	nie	130
organizacjami pozarządowymi	tak	20
	nie	127
instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży, w tym z innym przedszkolem, w tym specjalnym, szkołą podstawową, w tym specjalną, biblioteką pedagogiczną	tak	51
	nie	96

2. Zalecenia, uwagi i wnioski zawarte w protokołach kontroli oraz spostrzeżenia kontrolujących.

Wyniki przeprowadzonych kontroli były podstawą do wydania dyrektorom gimnazjów **3** zaleceń, sformułowania **0** wniosków i uwag. Zalecenia wydano dyrektorom **2** (**5,26 %**) kontrolowanych gimnazjów.

Najczęściej wydawane zalecenia (*proszę podać nie więcej niż 3*) dotyczyły zobowiązania dyrektorów do:

- a) opracowania indywidualnego programu edukacyjno – terapeutycznego przez zespół, który tworzą nauczyciele i specjaliści prowadzący zajęcia z uczniem, zgodnie z § 5 ust. 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 414) – **1 zalecenie**,
- b) dokonania wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia przez zespół, który tworzą nauczyciele i specjaliści prowadzący zajęcia z uczniem we współpracy, w zależności od potrzeb, z poradnią psychologiczno – pedagogiczną, w tym poradnią specjalistyczną, zgodnie z § 5 ust. 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 414) – **1 zalecenie**,
- c) zapewnienia realizacji przez ucznia niepełnosprawnego posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego co najmniej 2 godzin zajęć rewalidacyjnych w tygodniu, zgodnie § 4 ust. 1 pkt 3 wraz z załącznikiem nr 3 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. poz. 204, z późn.zm.) – **1 zalecenie**.

Wizytatorzy w uwagach i wnioskach najczęściej zwracali uwagę na: **brak**.

Najczęściej występujące w arkuszach kontroli spostrzeżenia kontrolującego dotyczyły: **brak**.

3. Wnioski wynikające z analizy wyników kontroli

3.1. wskazujące na potrzeby w zakresie wspomagania pracy gimnazjów (określające zakres wspomagania):

Zwrócenie uwagi dyrektorom gimnazjów na:

- prawidłowość opracowania indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego przez zespół, który tworzą nauczyciele i specjaliści prowadzący zajęcia z uczniem,
- dokonanie wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia przez zespół, który tworzą nauczyciele i specjaliści prowadzący zajęcia z uczniem we współpracy, w zależności od potrzeb, z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, w tym poradnią specjalistyczną,
- zapewnienie realizacji przez ucznia niepełnosprawnego posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego co najmniej 2 godzin zajęć rewalidacyjnych w tygodniu.

3.2. wskazujące na potrzeby w zakresie planowania nadzoru pedagogicznego: **brak.**

3.1.4.5. Prawidłowość wydawania przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego

Kontrole dotyczyły wydawania przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego w okresie od **12 września do 28 października 2015 r.**

Kontrole przeprowadzono w poradniach publicznych w miesiącach: **wrzeźniu i październiku roku szkolnego 2014/2015.**

Kontrolą objęto **29** publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, co stanowi **100 %** ogólnej liczby publicznych poradni funkcjonujących na terenie województwa, w tym **29** publicznych poradni specjalistycznych, w których działają zespoły orzekające, co stanowi **100 %** ogólnej liczby publicznych poradni specjalistycznych funkcjonujących na terenie województwa.

1. Opis danych i ich analiza

1.1. Kontrolą objęto **845** losowo wybranych orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego wydanych w okresie od 1 kwietnia 2014 r. do 31 sierpnia 2014 r. **W trzech poradniach kontrolą objęto mniejszą liczbę orzeczeń, gdyż w okresie od 1 kwietnia 2014 r. do 31 sierpnia 2014 r. poradnie wydały mniejszą liczbę orzeczeń niż 30.**

1.2. Orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego zawierały:

1) właściwe określenie powodu, z uwagi na który stwierdzono potrzebę kształcenia specjalnego:

- a. niedostosowanie społeczne,
- b. zagrożenie niedostosowaniem społecznym,
- c. rodzaj niepełnosprawności, w tym stopień upośledzenia umysłowego dziecka, zgodny z przepisami,
- d. inny powód wydania orzeczenia – **brak**.

Łączna liczba kontrolowanych orzeczeń	niedostosowanie społeczne	zagrożenie niedostosowaniem społecznym	Liczba orzeczeń wydanych z uwagi na NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ										Inny powód wydania orzeczenia - liczba
			niesłyszenie	Słabe słyszenie	niewidzenie	Słabe widzenie	niepełnosprawność ruchowa, w tym afazja	upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim	upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym	upośledzenie umysłowe w stopniu znacznym	autyzm, w tym zespół Aspergera	niepełnosprawność sprzężona /więcej niż jedna niepełnosprawność	
845	19	86	4	54	0	48	115	245	88	11	69	106	0

1a) W przypadku występowania więcej niż jednej niepełnosprawności wskazano jako powód wydania orzeczenia niepełnosprawność sprzężoną oraz wskazano współwystępujące niepełnosprawności zgodnie z określeniami zawartymi w przepisach

Liczba kontrolowanych orzeczeń, wydanych z uwagi na niepełnosprawność sprzężoną	Liczba orzeczeń, w których wskazano współwystępujące niepełnosprawności zgodnie z określeniami zawartymi w przepisach	
	TAK	NIE
106	102	4

Liczba wydanych zaleceń dotyczących punktu 1) - 2

Liczba poradni, które otrzymały zalecenie - 2

2) diagnozę, która zawierała informacje o możliwościach rozwojowych i potencjale dziecka, w tym określenie poziomu rozwoju intelektualnego (np. norma wiekowa, upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym), spójną z powodem wydania orzeczenia, określonym w pkt. 1):

Liczba orzeczeń	
Tak	Nie
842	3

Liczba wydanych zaleceń dotyczących punktu 2) - 1

Liczba poradni, które otrzymały zalecenie - 1

- 3) określenie w zaleceniach warunków realizacji potrzeb edukacyjnych, form stymulacji, rewalidacji, terapii, usprawniania, rozwijania potencjalnych możliwości i mocnych stron dziecka:

Liczba orzeczeń	
Tak	Nie
845	0

- 4) określenie w zaleceniach form pomocy psychologiczno-pedagogicznej:

Liczba orzeczeń	
Tak	Nie
845	0

- 5) określenie w zaleceniach najkorzystniejszych dla dziecka form kształcenia specjalnego: w przedszkolu ogólnodostępnym, w tym z oddziałami integracyjnymi, integracyjnym albo specjalnym, szkole ogólnodostępnej, szkole integracyjnej lub oddziale integracyjnym, szkole specjalnej lub oddziale specjalnym, ośrodka rewalidacyjno-wychowawczym albo w szkole zorganizowanej w młodzieżowym ośrodku wychowawczym, młodzieżowym ośrodku socjoterapii lub w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym:

Liczba orzeczeń	
Tak	Nie
845	0

- 6) elementy diagnozy uzasadniające potrzebę kształcenia specjalnego:

Liczba orzeczeń	
Tak	Nie
845	0

- 7) elementy diagnozy uzasadniające zalecane najkorzystniejsze formy kształcenia specjalnego:

Liczba orzeczeń	
Tak	Nie
845	0

- 8) uzasadnienie zalecanych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej:

Liczba orzeczeń	
Tak	Nie
725	120

- 9) określenie spodziewanych efektów pomocy psychologiczno-pedagogicznej:

Liczba orzeczeń	
Tak	Nie
720	125

10) pouczenie o możliwości wniesienia przez wnioskodawcę odwołania:

Liczba orzeczeń	
Tak	Nie
845	0

Liczba wydanych zaleceń dotyczących punktów od 3) do 10) - 6

Liczba poradni, które otrzymały zalecenie - 6

1.3. Orzeczenia wydane na okres roku szkolnego, etapu edukacyjnego albo okres kształcenia w danej szkole (nie dotyczy orzeczeń wydanych z uwagi na upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim):

Liczba orzeczeń	
Tak	Nie
680	0

Liczba wydanych zaleceń dotyczących punktu 1.3 - 0

Liczba poradni, które otrzymały zalecenie: - 0

1.4. Orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego dla uczniów szkół podstawowych z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim wydane na okres roku szkolnego lub każdego etapu edukacyjnego w tej szkole:

Liczba orzeczeń	
Tak	Nie
165	0

Liczba wydanych zaleceń dotyczących punktu 1.4. - 0

Liczba poradni, które otrzymały zalecenie - 0

2. Zalecenia, uwagi i wnioski zawarte w protokołach kontroli oraz spostrzeżenia kontrolujących.

Wyniki przeprowadzonych kontroli były podstawą do wydania dyrektorom poradni psychologiczno-pedagogicznych **9** zaleceń, sformułowania **0** wniosków i uwag. Zalecenia wydano dyrektorom **7 (24,14 %)** kontrolowanych poradni psychologiczno-pedagogicznych.

Najczęściej wydawane zalecenia dotyczyły zobowiązania dyrektorów do:

- a) wydawania orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego zgodnie ze wzorem określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 września 2008 r. w sprawie orzeczeń i opinii

wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych (Dz. U. Nr 173, poz. 1072). W orzeczeniu należy wskazać z uwagi na jaki rodzaj niepełnosprawności dziecka, w tym stopień upośledzenia umysłowego, niedostosowanie społeczne lub zagrożenie niedostosowaniem społecznym, zachodzi potrzeba stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy. Określenie powodu wydania orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego musi być zgodne z przepisami § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach (Dz. U. z 2014 r. 392) oraz § 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 414). pkt. 2.1 – **6 zaleceń**;

- b) wydawania orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego zgodnie ze wzorem określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 września 2008 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych (Dz. U. Nr 173, poz. 1072). – **2 zalecenia**;
- c) wydawania orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego zgodnie ze wzorem określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 września 2008 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych (Dz. U. Nr 173, poz. 1072). W przypadku występowania co najmniej dwóch niepełnosprawności, o których mowa w przepisach § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach (Dz. U. z 2014 r. 392) oraz § 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 414), w określeniu powodu wydania orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego należy wskazać niepełnosprawności sprzężone, w tym wskazać współwystępujące niepełnosprawności. - **1 zalecenie**.

Wizytatorzy w uwagach i wnioskach najczęściej zwracali uwagę na: **brak**.

Najczęściej występujące w arkuszach kontroli spostrzeżenia kontrolującego dotyczyły: **brak**.

3. Wnioski wynikające z analizy wyników kontroli:

3.1. wskazujące na potrzeby w zakresie wspomaganie pracy poradni psychologiczno-pedagogicznych (określające zakres wspomaganie):

- 1) Zwrócenie uwagi dyrektorom, by w wydawanych orzeczeniach o potrzebie kształcenia specjalnego, w przypadku występowania co najmniej dwóch niepełnosprawności, wskazywali niepełnosprawności sprzężone, w tym współwystępujące niepełnosprawności.
- 2) Zwrócenie uwagi dyrektorom, by w wydawanych orzeczeniach o potrzebie kształcenia specjalnego wskazać, z uwagi na jaki rodzaj niepełnosprawności dziecka, w tym stopień upośledzenia umysłowego, niedostosowanie społeczne lub zagrożenie niedostosowaniem społecznym, zachodzi potrzeba stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy.

3.2. wskazujące na potrzeby w zakresie planowania nadzoru pedagogicznego: **brak**.

Część C (okres od 1 czerwca 2014 r. do 31 maja 2015 r.)

3.1.5 Wnioski z kontroli planowych

a) wynikające z analizy wyników kontroli:

– **wskazujące na potrzeby w zakresie wspomaganie pracy szkół i placówek, określające zakres wspomaganie:**

1. Wsparcie dyrektorów w zakresie:

- organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych,
- warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów,
- szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem,
- wydawania orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno – pedagogicznych.

– **wskazujące na potrzeby w zakresie planowania nadzoru pedagogicznego:**

1. Kontrolowanie, mające na celu ocenę zgodności z przepisami prawa:

- stosowania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w szkołach podstawowych,
- stosowania warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów w szkołach ponadgimnazjalnych,
- prowadzonych przez szkołę działań wychowawczych i zapobiegawczych wśród dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem,
- wydawania przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno – pedagogicznych orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego.

b) dotyczące organizacji kontroli: **brak.**

3.2. Kontrole doraźne

Kontrole doraźne są przeprowadzane przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny w sytuacji, gdy zaistnieje potrzeba przeprowadzenia w szkole lub placówce działań nieujętych w planie nadzoru pedagogicznego.

3.2.1. Ogólne informacje o przeprowadzonych kontrolach doraźnych

W roku szkolnym 2013/2014 (**od 1 czerwca do 31 sierpnia 2014r.**) pracownicy Kuratorium Oświaty w Gdańsku przeprowadzili **32** kontrole doraźne w **32** spośród **2902** nadzorowanych szkół i placówek. Kontrole te zostały przeprowadzone w szkołach i placówkach kierowanych przez **32** dyrektorów szkół i placówek.

W roku szkolnym 2014/2015 (**od 1 września 2014 r. do 31 maja 2015r.**) pracownicy Kuratorium Oświaty w Gdańsku przeprowadzili **276** kontroli doraźnych w **228** spośród **2880** nadzorowanych szkół i placówek. Kontrole te zostały przeprowadzone w szkołach i placówkach kierowanych przez **219** dyrektorów szkół i placówek.

Łącznie w okresie od 1 czerwca 2014 r. do 31 maja 2015 r. pracownicy Kuratorium Oświaty w Gdańsku przeprowadzili **308** kontroli doraźnych

W tabeli poniżej przedstawiono informację o obszarach, w jakich zostały przeprowadzone kontrole doraźne w okresie od 1 czerwca 2014 r. do 31 maja 2015r.

Obszary funkcjonowania szkół i placówek będące przedmiotem kontroli*:	Liczba kontroli w:						
	przedszkolach	szkołach dla dzieci i młodzieży			szkołach dla dorosłych	placówkach	RAZEM
		szkołach podstawowych	gimnazjach	szkołach ponadgimnazjalnych			
• zgodność zatrudniania nauczycieli z wymaganymi kwalifikacjami	4	5	4	4	1	1	19
• realizacja podstaw programowych i ramowych planów nauczania	6	12	4	5	2	0	29
• przestrzeganie zasad oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz prowadzenia egzaminów, a także przestrzeganie przepisów dotyczących obowiązku szkolnego i obowiązku nauki	0	22	15	20	2	0	59
• przestrzeganie statutu szkoły lub placówki	1	23	9	4	4	1	42
• przestrzeganie praw dziecka i praw ucznia	4	18	9	3	0	0	34
• zapewnienie uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki.	9	54	19	6	4	0	92
• stosowanie przemocy słownej i/lub fizycznej	0	0	0	0	0	0	0
• przestrzeganie przez szkołę niepubliczną przepisów art. 7 ust. 3 ustawy o systemie oświaty	0	5	3	14	9	0	31
• inne	9	61	17	5	9	10	111

3.2.2. Informacje dotyczące organizacji i przeprowadzania kontroli doraźnych

Przyczyną zarządzenia przez kuratora oświaty kontroli doraźnej w szkole lub placówce jest stwierdzenie potrzeby przeprowadzenia w tej szkole lub placówce działań nieujętych w planie nadzoru pedagogicznego. Takie stwierdzenie może nastąpić na skutek wniosku pomiotu zewnętrznego lub na skutek analizy przez kuratora oświaty dotychczasowych wyników nadzoru pedagogicznego nad szkołą lub placówką. Podmioty wnioskujące o zarządzenie w okresie od 1 czerwca 2014 r. do 31 maja 2015 r. kontroli doraźnych w szkołach lub placówkach przedstawiono w tabeli.

Liczba kontroli doraźnych przeprowadzonych	Liczba kontroli w:						
	przedszkolach	szkołach dla dzieci i młodzieży			szkołach dla dorosłych	placówkach	RAZEM
		szkołach podstawowych	gimnazjach	szkołach ponadgimnazjalnych			
a) na wniosek, prośbę, w związku z informacją pozyskaną od:							
• organu prowadzącego szkołę lub placówkę	2	5	4	1	0	0	12
• prokuratury	0	1	1	0	0	0	2
• Rzecznika Praw Obywatelskich	0	0	0	1	0	0	1
• rodziców	10	90	25	14	0	5	144
• uczniów	0	0	1	7	2	0	10
• nauczycieli	0	3	3	0	1	0	7
• Rzecznika Praw Dziecka	2	6	3	2	0	0	13
• innych podmiotów	5	24	9	3	9	3	53
b) na skutek stwierdzenia przez Kuratora Oświaty potrzeby przeprowadzenia kontroli doraźnej	2	22	10	18	11	3	66
RAZEM KONTROLI DORAŻNYCH	21	151	56	46	23	11	308

Kontrole doraźne były prowadzone zgodnie z przepisami rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego, co zaprezentowano w tabeli.

Liczba kontroli doraźnych, w tym:		
1.	a) przeprowadzonych przez:	
	• jedną osobę	226
	• zespół dwuosobowy	82
	• zespół więcej niż dwuosobowy	0
RAZEM KONTROLI DORAŻNYCH		308

	b) przeprowadzonych na podstawie imiennych upoważnień.	308
2.	Liczba sporządzonych przez kontrolujących protokołów kontroli:	
	a) w terminie 7 dni od dnia zakończenia kontroli	307
	b) w terminie dłuższym niż 7 dni od dnia zakończenia kontroli.	1
	RAZEM PROTOKOŁÓW	308

3.2.3. Wyniki kontroli doraźnych (liczba zaleceń wydanych w obszarach wynikających z art. 33 ust. 2 ustawy o systemie oświaty – najczęściej wydawane zalecenia)

Obszary funkcjonowania szkół i placówek będące przedmiotem kontroli	Liczba zaleceń
zgodność zatrudniania nauczycieli z wymaganymi kwalifikacjami	5
realizacja podstaw programowych i ramowych planów nauczania	13
przestrzeganie zasad oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz prowadzenia egzaminów, a także przestrzeganie przepisów dotyczących obowiązków szkolnego i obowiązku nauki	30
przestrzeganie statutu szkoły lub placówki	26
przestrzeganie praw dziecka i praw ucznia	18
zapewnienie uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki.	51
stosowanie przemocy słownej i/lub fizycznej	0
przestrzeganie przez szkołę niepubliczną przepisów art. 7 ust. 3 ustawy o systemie oświaty	11
inne	60
RAZEM	214

3.2.4. Wnioski wynikające z analizy wyników kontroli doraźnych

1. wskazujące na potrzeby w zakresie planowania nadzoru pedagogicznego:
 - 1) Zaplanowanie kontroli doraźnych w zakresie zapewniania uczniom klas I bezpiecznych warunków edukacji w szkołach podstawowych.
 - 2) Zaplanowanie kontroli doraźnych w zakresie przestrzegania statutu szkoły lub placówki.
2. wskazujące na potrzebę zmian w przepisach prawa: **brak**

4. Wspomaganie

4.1. Informacje opisujące działania Kuratora Oświaty w zakresie wspomaganie szkół i placówek (okres od 1 czerwca 2014 r. do 31 maja 2015 r.)

4.1.1. Przygotowywanie i podawanie do publicznej wiadomości na stronie internetowej Kuratorium analiz wyników sprawowanego nadzoru pedagogicznego, w tym wniosków z ewaluacji zewnętrznych i kontroli

Sposób dokonywania analiz wyników sprawowanego nadzoru pedagogicznego i wniosków:

- a) opracowywanie analiz:
 - bieżących - **tak**,
 - okresowych - **tak**,
 - całościowych – **tak**,
- b) zakres analiz:
 - tematyka kontroli - **tak**,
 - tematyka ewaluacji - **tak**,
 - zalecenia - **tak**,
 - uwagi - **tak**,
 - oceny spełniania przez poszczególne typy szkół i placówek wymagań państwa określonych w załączniku do rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego - **tak**,
 - wnioski z ewaluacji - **tak**,
 - inne: **nie**.
- c) źródła wyników:
 - arkusze zbiorcze kontroli planowych - **tak**,
 - arkusze kontroli doraźnych - **tak**,
 - raporty z ewaluacji całościowych - **tak**,
 - raporty z ewaluacji problemowych - **tak**,
 - inne: **nie**.

Sposoby podawania do publicznej wiadomości wyników i wniosków ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego:

- w formie publikacji na stronie internetowej - **tak**,
- w czasie okresowych narad, konferencji - **tak**,
- w publikacjach prasowych – **nie**,
- inne: **nie**.

4.1.2. Promowanie wykorzystania ewaluacji w procesie doskonalenia jakości działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek

Promowanie wykorzystywania wyników ewaluacji zewnętrznej (szczególnie w kontekście stopnia spełnienia wymagań państwa), z wykorzystaniem form, tj.:

- konferencje i narady dla dyrektorów szkół i placówek (np. konferencje wojewódzkie, konferencje regionalne dot. ewaluacji organizowane przy współpracy z ORE) – promowanie znaczenia i upowszechnianie wyników ewaluacji - **tak**,
- informacje na stronach internetowych kuratorów – **tak**,
- szkolenia /spotkania o tematyce związanej z ewaluacją i obszarami badanymi podczas ewaluacji (w tym organizowane w ramach grantów) - **tak**,
- dystrybucja do szkół i placówek publikacji książkowych na temat ewaluacji - **tak**,
- inne sposoby: - podczas spotkań z dyrektorami, nauczycielami, przedstawicielami jednostek samorządu terytorialnego, z przedstawicielami instytucji i organizacji wspierających szkoły i współpracujących ze szkołami (np. rada oświatowa powołana przy organie JST, OHP).

4.1.3. Inne działania wspomagające

- 1) Udział wizytatorów Kuratorium Oświaty w Gdańsku na zaproszenie placówek doskonalenia nauczycieli w cyklicznych spotkaniach w ramach Sieci współpracy i samokształcenia dyrektorów szkół.
- 2) W ramach programu wojewódzkich zadań edukacyjnych zorganizowano 24 różne formy szkoleń (najczęściej o charakterze warsztatowym) przeznaczonych dla dyrektorów i nauczycieli różnych typów szkół i placówek, w których uczestniczyło 2060 osób. Tematyka tych szkoleń wynikała ze zdiagnozowanych potrzeb dyrektorów i nauczycieli i obejmowała m. in. następujące zagadnienia: bezpieczeństwo uczniów w szkole i przeciwdziałanie agresji, organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej, edukacja dzieci 6-letnich, wykorzystanie wyników egzaminów zewnętrznych, planowanie procesów edukacyjnych w oparciu o podstawę programową.
- 3) Bieżące udzielanie wyjaśnień i odpowiedzi na zapytania dyrektorów szkół i placówek oraz innych osób dotyczące wszelkich aspektów funkcjonowania szkół i placówek oświatowych.

4.2. Wnioski z działalności wspomagającej Kuratora Oświaty

- a) wynikające z działań podejmowanych w ramach wspomaganie, wskazujące na potrzeby w zakresie:

- planowania nadzoru pedagogicznego:

1. Monitorowanie dostosowania działań szkoły/placówki do wymagań aktualnego stanu prawnego.

- wspomaganie pracy szkół i placówek:

1. Organizowanie długofalowego i wieloaspektowego wsparcia rozwoju szkoły ukierunkowanego na osiągnięcie określonego celu, np. podniesienia efektywności pracy szkoły, we współpracy z podmiotami zewnętrznymi.
- b) dotyczące organizacji wspomagania:
1. Zapewnienie szkołom i placówkom stałej lub okresowej współpracy instytucji zewnętrznych wspierających szkołę w działaniach naprawczych.
- c) określające zakres wspomagania:
1. Zmiany przepisów prawa dotyczące działalności szkół i placówek oświatowych.
 2. Rola dyrektora szkoły we wspomaganiu rozwoju zawodowego nauczycieli.
 3. Planowanie, wdrażanie i badanie efektów działań naprawczych.